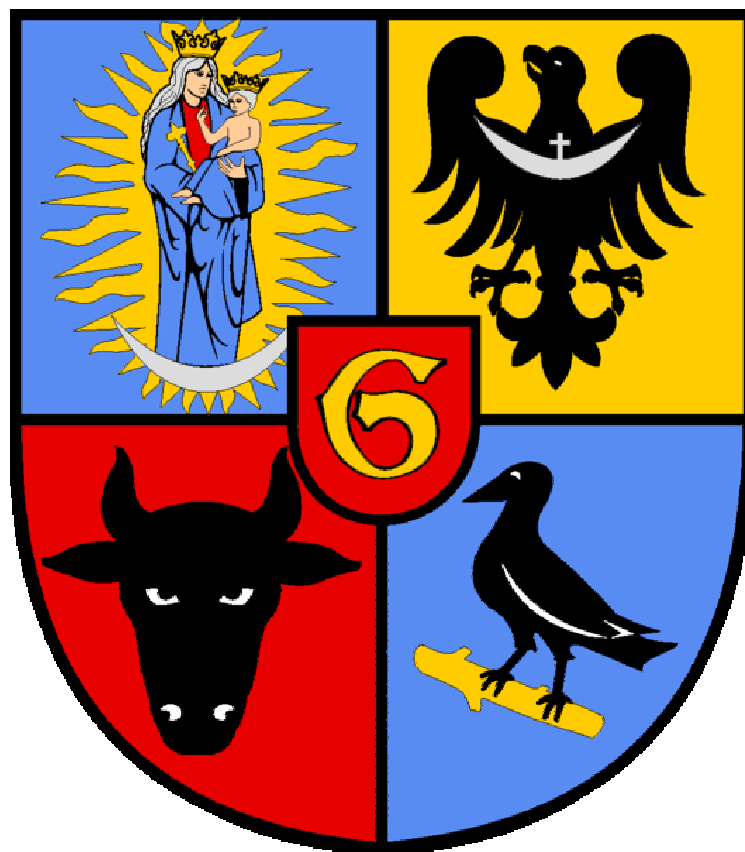

Gmina Miejska Głogów

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

ZLECENIODAWCA

**Gmina Miejska Głogów
Rynek 10
67-200 Głogów**

WYKONAWCA

**Centrum Wspierania Projektów Europejskich S.A.
ul. Rogowska 127
54-440 Wrocław**

ZESPÓŁ AUTORSKI

pod kierownictwem

Witolda Skorulskiego

w składzie :

Damian Kyć

Anna Mikłaszewska

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Spis treści

1.	<i>Wprowadzenie</i>	5
2.	<i>Diagnoza faktograficzna miasta Głogowa</i>	8
2.1.	Ogólna charakterystyka miasta Głogowa	8
2.1.1.	Położenie geograficzne i rys historyczny	8
2.1.2.	Zagospodarowanie przestrzenne	12
2.1.3.	Gospodarka mieszkaniowa oraz charakterystyka zasobów mieszkaniowych	14
2.1.4.	Granice strefy ochrony konserwatorskiej	15
2.2.	Gospodarka	19
2.2.1.	Główni pracodawcy	19
2.2.2.	Trendy i kierunki rozwoju	24
2.2.3.	Instytucje i organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości w Głogowie	27
2.3.	Infrastruktura techniczna	28
2.3.1.	Układ komunikacyjny	28
2.3.2.	Źródła energii cieplnej	29
2.3.3.	Źródła energii elektrycznej	30
2.3.4.	Dostawa gazu	31
2.3.5.	Sieć telekomunikacyjna	31
2.4.	Sfera społeczna	32
2.4.1.	Ludność	32
2.4.2.	Rynek pracy	36
2.4.3.	Bezrobocie	37
2.4.4.	Inicjatywy i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie	38
2.4.5.	Pomoc społeczna	41
2.4.6.	Edukacja	45
2.4.7.	Turystyka, kultura, sport	51
2.5.	Ochrona środowiska	56
2.5.6.	Walory przyrodnicze	56
2.5.7.	Gospodarka wodno – ściekowa	59
2.5.8.	Gospodarka odpadami	62
2.7.	Analiza SWOT	65
3.	<i>Aktywność Gminy Miejskiej Głogów w zakresie programów pomocowych.</i>	67
3.1.	Projekty zrealizowane w ramach funduszy przedakcesyjnych	67
3.2.	Projekty realizowane w ramach funduszy akcesyjnych	67
4.	<i>Powiązania LPR z dokumentami strategicznymi.</i>	69
4.1.	Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe	69
4.2.	Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013	70
4.3.	Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015	70
4.4.	Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007- 2013	71
4.5.	Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku.	71
4.6.	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa dolnośląskiego na lata 2007 – 2013	74
4.7.	Strategia Rozwoju Głogowa	74
4.8.	Wieloletni Program Inwestycyjny Gminy Miejskiej Głogów na lata 2007-2011	79
4.9.	Strategia Integracji Społecznej	80

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4.10.	Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Głogów.	83
4.11.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	86
4.12.	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008- 2009	86
5.	Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic)	88
5.1.	Podokres programowania	88
5.2.	Wizja i cele rewitalizacji Głogowa	88
5.3.	Obszary przemysłowe i powojenne	91
5.4.	Mniejszości narodowe i etniczne	92
5.5.	Potrzeby niepełnosprawnych	93
5.6.	Wyznaczenie granic obszaru wsparcia	93
5.7.	Konsultacje społeczne	105
5.8.	Wartość wskaźników identyfikacji obszaru wsparcia na obszarze rewitalizowanym.	109
5.9.	Oczekiwane wskaźniki określające cele rewitalizacji Osiedla Żarków w Głogowie w ramach Priorytetu „Miasta”	118
	Załącznik nr 1: Lista projektów.	123
	Załącznik nr 2: matryce logiczne	126
	Lista tabel	141
	Spis rysunków	142

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

1. Wprowadzenie

Rewitalizacja to kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

Rewitalizacja jest zintegrowanym, świadomie inicjowanym przez Radę Miejską i Prezydenta Miasta procesem przemian przestrzennych, społecznych, ekonomicznych w zdegradowanych częściach Głogowa, przyczyniającym się do poprawy jakości życia mieszkańców, ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych, a także przywrócenia ładu przestrzennego”

Rewitalizacja będzie realizowana z wykorzystaniem zasobów ludzkich i technicznych Urzędu Miasta i podległych mu jednostek, przy zaangażowaniu środków finansowych gminy Głogów i z wykorzystaniem współfinansowania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych źródeł krajowych.

Priorytety rewitalizacji Głogowa zostały zdefiniowane w trakcie:

- a) spotkań z przedstawicielami Urzędu Miejskiego oraz pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Głogów w sprawie stworzenia LPR;
- b) wizji lokalnej w terenie oraz analizie danych otrzymanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie, Komendy Powiatowej Policji w Głogowie, Wydziałów Urzędu Miejskiego w Głogowie, od właścicieli i zarządców mediów oraz innych podmiotów działających na terenie miasta;
- c) konsultacji społecznych przeprowadzonych z jednostkami i podmiotami zainteresowanymi działaniami realizowanym w ramach LPR.

Do prac nad LPR aktywnie włączyli się przedstawiciele samorządowych jednostek organizacyjnych, środowisk opiniotwórczych, kulturalnych i gospodarczych, właściciele i zarządcy sieci technicznych, budynków mieszkalnych, a także indywidualni

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

mieszkańcy. Odpowiednie informacje, sprawozdania oraz analizy i raporty na potrzeby opracowania kompletnego programu zostały przedstawione przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Głogowie, Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Miejską Bibliotekę Publiczną w Głogowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie, Miejski Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Głogowie, Starostwo Powiatowe w Głogowie, Komendę Powiatową Policji w Głogowie, wybrane placówki oświatowe (w tym znajdujący się na terenie rewitalizowanym Zespół Szkół Przyrodniczych), Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie, Miejski Ośrodek Kultury w Głogowie, a także odpowiednie wydziały Urzędu Miejskiego w Głogowie. W proces przygotowania programu aktywnie włączyli się także Radni Rady Miejskiej, proponując własne koncepcje odnośnie sporządzanego dokumentu.

Wykazane priorytety zostały również określone z uwzględnieniem aktualnych dokumentów, stanowiących podstawę do ubiegania się o środki z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Wyniki powyższych działań wskazują na konieczność realizacji następujących działań:

- tworzenia w zdegradowanych dzielnicach warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mającej za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- budowy i/lub remontu publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych;
- renowacji części budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele społeczne;
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych oraz tworzenia stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska;

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) miasta Głogowa na lata 2007 - 2013 jest dokumentem planistycznym zawierającym wykaz określonych zadań kluczowych z punktu widzenia interesów lokalnej społeczności i władz miasta oraz stanowiącym

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

narzędzie sprawnej kontroli i koordynowania ich realizacji dla osiągnięcia celów i korzyści stawianych zagadnieniom rewitalizacji.

W latach 2007-2013 podstawowym dokumentem określającym zasady wykorzystania środków unijnych na rewitalizację obszarów miejskich jest Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego, Priorytet 9 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”)”. Głównym celem tego Priorytetu jest **przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni.**

Działania podjęte w ramach priorytetu prowadzić będą do rewitalizacji najbardziej zdegradowanej tkanki urbanistyczno – architektonicznej oraz wzmocnienia struktur społeczno – ekonomicznych w Głogowie. Wsparcie udzielone zostanie w szczególności na zintegrowane rozwiązania traktujące kompleksowo problemy społeczne i środowiskowe.

W ramach powyższego priorytetu wsparcie uzyskają wyłącznie przedsięwzięcia:

- usytuowane na wyznaczonym obszarze miasta przewidzianym do rewitalizacji,
- realizujące cele LPR dla danego obszaru wsparcia, które wynikają z diagnozy jego stanu jak i cele Priorytetu 9 RPO WD,
- wymienione na liście przedsięwzięć planowanych do realizacji w załączniku do LPR.

Niniejszy LPR został opracowany zgodnie z wymogami europejskimi i w oparciu o Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. LPR zawiera więc założenia lokalnej polityki społeczno-gospodarczej i przestrzennej w takiej formie, która zapewni miastu zrównoważony rozwój. Polityka ta ukierunkowana jest między innymi na niwelowanie różnic zidentyfikowanych na objętym przez program terenie

Dokument będzie wskazywał dalszy kierunek rozwoju Głogowa, zmierzający ku ożywieniu gospodarczemu i ekonomicznemu miasta. Pozwoli też na skuteczne aplikowanie o wsparcie finansowe z UE dla zapisanych w nim projektów.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

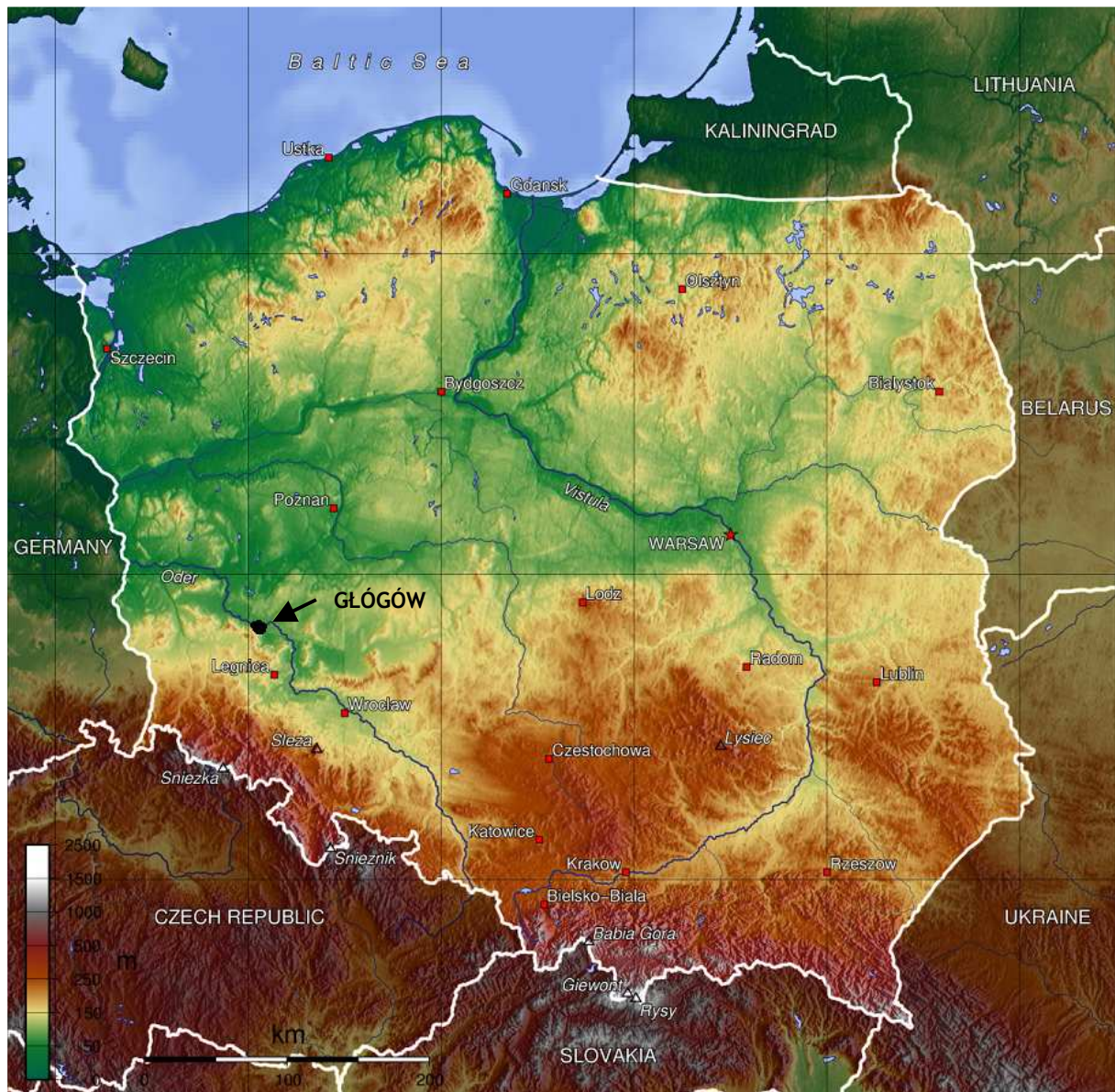
2. Diagnoza faktograficzna miasta Głogowa

2.1. Ogólna charakterystyka miasta Głogowa

2.1.1. Położenie geograficzne i rys historyczny

Głogów jest położony w południowo – zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim. Miasto posiada atrakcyjne położenie z punktu widzenia komunikacyjnego i urbanistycznego. W promieniu 120 km od Głogowa znajduje się aglomeracja wrocławska i poznańska wraz z dostępem do autostrady A4 i A2 oraz portów lotniczych we Wrocławiu i Poznaniu. Stosunkowo niewielka odległość dzieli Głogów od polsko-niemieckich i polsko-czeskich przejść granicznych, takich jak np. Lubawka, Jakuszyce, Zgorzelec i Olszyna. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej daje to miastu nowe możliwości rozwoju. Położenie miasta wzdłuż rzeki Odry oraz status ważnego węzła komunikacyjnego w regionie ma ponadto istotne znaczenie w oddziaływaniu na regionalny układ komunikacyjny i kształtowanie dalszego rozwoju miasta. Miasto zajmuje obszar o powierzchni 35,37 km², z czego 46,87% (16,58 km²) to grunty zabudowane i zurbanizowane, 10,83 km² to użytki rolne, a 4,56 km² to użytki leśne i grunty zadrzewione. Pozostałe grunty zajmują powierzchnie 3,40 km²

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 1: Lokalizacja Głogowa na mapie Polski

Głogów wraz z pozostałymi ośrodkami miejskimi „Zagłębia Miedziowego” (Polkowice, Lubin, Legnica) tworzy aglomerację skupiającą około 0,5 mln mieszkańców.

The map displays the administrative divisions of Lower Silesia voivodeship. Major cities are labeled: Wrocław (the capital, highlighted in red), Legnica, Jelenia Góra, and Głogów (marked with a red dot and an arrow). The map is bordered by Lubuskie voivodeship to the north, Wielkopolskie voivodeship to the northeast, Opolskie voivodeship to the east, and the Czech Republic to the south and west. The Federal Republic of Germany is to the northwest. A compass rose and a scale bar (0-40 km) are located in the bottom right corner.

Rysunek 2: Lokalizacja Głogowa na mapie województwa dolnośląskiego

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 3: Położenie Głogowa na tle układu komunikacyjnego południowo- zachodniej Polski

Głogów jest jednym z najstarszych miast Polski. Gród założony został w X w., przez słowiańskie plemię Dziadoszan. Został on zdobyty przez Mieszka I, który stworzył nowy gród w okolicach obecnego Ostrowa Tumskiego. Pierwsze wzmianki o Głogowie pochodzą z 845 roku, gdzie pojawia się on na mapie Europy Geografa Bawarskiego. Później miasto to najechali Niemcy pod rządami cesarza Henryka II. Najśłynniejszą walką o Głogów jest obrona miasta w 1109 r. przed wojskami cesarza Henryka V. W roku 1180, pod rządami Konrada Laskonogiego, syna Władysława Wygnańca, odbudowany Głogów stał się stolicą Księstwa Głogowskiego.

W latach 1491-1506 Głogowem zarządzali Jagiellonowie, Jan Olbracht i Zygmunt Stary, późniejsi królowie polscy. W połowie XVII w., w czasie wojny trzydziestoletniej, Głogów zamieniony został w twierdzę. Był oblegany i zdobywany przez wojska pruskie, francuskie, rosyjskie, szwedzkie i austriackie. Od roku 1740 podlegał pruskim Hohenzollernom. W czasie wojen napoleońskich kwaterowały tu polskie oddziały Henryka Dąbrowskiego. Umocnienia twierdzy zahamowały na wiele lat rozwój miasta.

W XIX w. starano się o zniesienie umocnień, lecz dopiero w 1873 roku udało się przesunąć ich granice na wschód, a w 1906 zostały one zniesione, co umożliwiło jego normalny rozwój.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W 1945 miasto zostało ponownie zamienione w twierdzę przez władze hitlerowskie. Głogów był przez 6 tygodni oblegany przez wojska radzieckie i został w 95 procentach zniszczony. W wyniku postanowień konferencji jałtańskiej miasto zostało przyłączone do Polski i w maju 1945 przybyli do Głogowa pierwsi powojenni osadnicy, którzy zastali jedynie ruiny i zgłiszcza. Gwałtownemu przeobrażeniu i rozwojowi uległo dopiero po decyzji o budowie huty miedzi, zapoczątkowanej w 1967 r. Huta jest wciąż największym zakładem przemysłowym miasta.

W latach 1945-1950 Głogów należał do województwa wrocławskiego, zaś w 1950 roku włączony został do nowo powstałego województwa zielonogórskiego. Od 1975 do 1998 roku znajdował się w granicach województwa legnickiego. Do województwa dolnośląskiego należy od reformy administracyjnej w 1999 roku.

2.1.2. Zagospodarowanie przestrzenne

Ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego miasta Głogowa, w tym w szczególności uwarunkowania lokalne i predyspozycje poszczególnych terenów zawarte zostały w ***Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Głogowa*** przyjętym przez Radę Miejską Głogowa w 1998 roku i zaktualizowanym w listopadzie 2005 roku. Dokument ten jest podstawowym narzędziem z zakresu zagospodarowania przestrzennego w oparciu, o który dokonuje się uszczegółowienia sposobu zagospodarowania poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na całą powierzchnię miasta składa się łącznie 35,37 km², z czego 46,87 % (16,58 km²) obszaru to grunty zabudowane i zurbanizowane, 10,83 km² to użytki rolne; 4,56 km² to użytki leśne i grunty zadrzewione, a 3,40 km² pozostałe grunty.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rodzaj gruntu		[ha]
Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	290
	Tereny przemysłowe	642
	Tereny zabudowane	152
	Zurbanizowane tereny niezabudowane	72
	Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	109
	Drogi	283
	Koleje	110
Użytki rolne	Gruntu orne	692
	Sady	13
	Łąki trwałe	213
	Pastwiska trwałe	165
Użytki leśne	Lasy i grunty leśne	31
	Grunty zadrzewione i zakrzewione	425

Tabela 1: Struktura gruntów w mieście Głogów

Na terenie Głogowa występują następujące formy własności nieruchomości: własność prywatna, państwowa i samorządowa. Własność prywatna w głównej mierze służy zaspokojeniu potrzeb i przynoszeniu korzyści samym właścicielom, to pozostałe formy służą zaspokojeniu potrzeb zbiorowych społeczności lokalnej. Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, w ramach zadań własnych zaspokaja podstawowe potrzeby dotyczące takich dziedzin jak ład przestrzenny, gospodarka nieruchomościami i ochrona środowiska, gminne drogi, ulice oraz organizacja ruchu drogowego, wodociągi, kanalizacja, utrzymanie czystości i porządku, gminnego budownictwa mieszkaniowego, zieleni gminnej i zadrzewień, cmentarzy komunalnych, targowisk i hal targowych itp.

Według stanu na dzień 03 czerwca 2004 roku Gmina Miejska Głogów była właścicielem 9.225.093 m² gruntów na terenie miasta, co stanowi 26% całkowitej powierzchni miasta. Zasoby Gminy Miejskiej Głogów to łącznie 5,577 km². W przeważającej części są to grunty pod drogami gminnymi, tereny zieleni miejskiej oraz grunty zajęte pod gminne budownictwo mieszkaniowe.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.1.3. Gospodarka mieszkaniowa oraz charakterystyka zasobów mieszkaniowych

Ilość oddawanych w Głogowie mieszkań utrzymuje się na poziomie niższym od zapotrzebowania. Na sytuację mieszkaniową wpływają jednak nie tylko rozmiary nowego budownictwa, ale także i istniejące zasoby. Przy niewielkich rozmiarach nowego budownictwa bardzo ważnym zadaniem jest ratowanie istniejących zasobów, które ze względu na stan techniczny wymagają nie tylko konserwacji, ale również remontów i modernizacji.

Największe zasoby mieszkaniowe w Głogowie posiada Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nadodrze” dysponująca łączną powierzchnią użytkową 803.757,94 m², co daje 14.698 mieszkań o powierzchni 764.673,20 m². Spółdzielnia od kilku lat prowadzi systematyczną termomodernizację zasobów, przez co polepszają się warunki zamieszkania, estetyka, a przede wszystkim zmniejsza się zapotrzebowanie na energię elektryczną, dzięki czemu uzyskuje się z tego tytułu duże oszczędności.

Zarządcą komunalnych i socjalnych zasobów mieszkaniowych jest Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Głogowie. Stan zasobów na dzień 30.06.2006 r. wynosił ogółem 4.471 mieszkań komunalnych i socjalnych.

Budową i zarządzaniem mieszkań czynszowych zajmuje się Towarzystwo Budownictwa Społecznego będące spółką gminną. Spółka posiada 301 mieszkań o łącznej powierzchni 15.611,42 m². Spółka inwestuje budując kolejne mieszkania w różnych częściach miasta. Zapotrzebowanie na mieszkania czynszowe jest znaczne.

Ponadto na terenie miasta w wyniku sprzedaży mieszkań spółdzielczych i komunalnych powstają coraz liczniejsze Wspólnoty Mieszkaniowe. Zasoby mieszkaniowe znajdują się w różnym stanie technicznym. Zarówno stare kamienice, jak i budowane w latach 70 i 80-tych bloki wymagają modernizacji. Największymi potrzebami są prace termomodernizacje budynków.

Podstawową charakterystykę zasobów mieszkaniowych w kontekście okresu budowy budynków przedstawia poniższa tabela.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

L.p.	Mieszkania wybudowane w okresie	liczba mieszkań	%
1	przed 1918	309	1,37%
2	1918-1944	1 109	4,92%
3	1945-1970	3 757	16,67%
4	1971-1978	7 154	31,74%
5	1979-1988	7 714	34,22%
6	1989-2002 łącznie z będącymi w budowie	2 249	9,98%
7	2001-2002 łącznie z będącymi w budowie	250	1,11%
	Suma	22 542	100%

Tabela 2: Struktura mieszkań wg okresu zabudowy
Dane: Narodowy Spis Powszechny 2002

Z powyższej tabeli wynika, iż największy procent zasobów mieszkaniowych Głogowa stanowią budynki wybudowane między rokiem 1971 a 1989. Większość mieszkań jest przyłączona do kanalizacji oraz sieci ciepłej. Największy problem jest dostrzegalny na terenie Żarkowa gdzie znaczna większość mieszkań znajduje się w budynkach wybudowanych przed rokiem 1918 bez bieżącego dostępu do kanalizacji. Przeprowadzony audyt energetyczny wykazał, iż budynki zlokalizowane na tym obszarze charakteryzują się niskim poziomem wartości energetycznej budynków.

Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	Przeciętna				
			Liczba izb w mieszkaniu	Liczba osób na		Powierzchnia użytkowa w m ²	
				1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkania	Na 1 osobę
23652	83714	1365,3	3,54	2,91	0,82	57,7	19,9

Tabela 3: Zasoby mieszkaniowe w Głogowie (stan na dzień 31.12.2006 r.).
Źródło: Województwo Dolnośląskie 2005 – podregiony, powiaty, gminy.

2.1.4. Granice strefy ochrony konserwatorskiej

Głogów był we wczesnym średniowieczu jednym z ważniejszych ośrodków plemienia Dziadoszan, a w czasach pierwszych Piastów jednym z głównym grodów warownych broniących zachodniej granicy państwa. W wyniku rozwoju w XV wieku Głogów stał się także jednym z największych miast na Śląsku. Już wtedy dominowały

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

nad nim budowle ratusza, kolegiaty, zamku, kościoła św. Mikołaja i kościołów klasztornych, a bram miasta strzegły mury obronne.

W wyniku działań wojennych miasto utraciło 95% swojej zabudowy, a cała historyczna zabudowa miasta wraz licznymi zabytkami uległa zniszczeniu. Dopelnieniem tego dzieła była powojenna rozbiórka, grabieże oraz prowadzona polityka uprzemysławiania kraju, wobec której podporządkowywano rozwój przestrzenny miasta kosztem dorobku minionych epok.

Stan głogowskich obiektów zabytkowych zawarto w Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ), w której dokonano ogólnej oceny diagnozy poprzez sporządzenie poszczególnych kart opisujących pojedyncze obiekty. Obecnie w GEZ znajduje się ponad 270 różnych zabytków i cały czas trwają prace nad jej aktualizacją. W oparciu o GEZ opracowywany jest Gminny Program Opieki Nad Zabytkami Głogowa, który określi kierunki i cele oraz zadania w zakresie ich ochrony.

Od lat osiemdziesiątych odbudowuje się w Głogowie od podstaw Stare Miasto, gdzie w wyniku zainwestowania prywatnego kapitału powstają stylizowane na dawne czasy kamieniczki. Gmina Miejska Głogów wspomaga wszelkie inwestycje, w tym w zakresie poprzez uzbrojenie terenów, budowę ulic, a także odbudowuje zabytki, bądź dofinansowuje odbudowę niebędących jej własnością obiektów jak np. kościoły.

W latach 60-tych i 70-tych odbudowano barokowy kościół p.w. Bożego Ciała wraz z jednym skrzydłem kolegium pojezuickiego oraz Zamek Książąt Głogowskich, w którym obecnie mieści się siedziba Muzeum Archeologiczno - Historycznego. Zrekonstruowano także odcinki średniowiecznych murów miejskich. Pomimo przeznaczania coraz większych środków finansowych na odbudowę i renowację zabytków wymagają one jednak ciągłej naprawy. Pilną potrzebą jest stosowanie coraz to nowszych technologii w celu trwalszego zabezpieczania i uzyskania oszczędności w ich utrzymaniu.

Blisko 20 lat trwała odbudowa ratusza miejskiego, w którym od 2002 roku mieści się Urząd Miejski. W trakcie odbudowy jest także Kolegiata Najświętszej Maryi Panny na Ostrowie Tumskim będąca najwartościowszym zabytkiem Głogowa. Po przeprowadzonych pracach renowacyjnych, zakryciu dachem i wstawieniu witraży do zagospodarowania zostało jeszcze jej wnętrze.

Prac naprawczych wymaga także fosa miejska będąca pozostałością nowożytnych umocnień miasta. Pomimo systematycznych remontów fragmentów jej murów problemem nadal pozostaje sprawa odwodnienia i zagospodarowania wnętrza oraz udostępnienia kazamat i tuneli kontrminowych w celach turystycznych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Na odbudowę oczekują ponadto ruiny klasycystycznego teatru miejskiego, w którym wg planów ma mieścić się Europejskie Centrum Spotkań Młodzieży oraz gotyckiego kościoła parafialnego p.w. Św. Mikołaja. Opracowana została już dokumentacja techniczna na inwestycję związaną z zabezpieczeniem zabytkowego dachu kościoła p.w. Św. Mikołaja, w celu jego ochrony przed dalszą dewastacją. Planowane jest częściowe udostępnienie zabytku zwiedzającym oraz dla celów organizacji wystaw plenerowych.

Nie wszystkie obiekty udaje się odbudować. Te, które znikły z powierzchni ziemi zaznacza się w formie lapidarium. Tak zagospodarowano miejsca po romańskim kościele św. Piotra, dawnej synagodze czy kościele ewangelickim. W podobny sposób zagospodaruje się relikty średniowiecznych kościołów przyklasztornych (klarysek i franciszkanów) w ramach zagospodarowywania bulwaru nadodrzańskiego na Starym Mieście.

W pozostałościach po nowożytnych fortyfikacjach oprócz fosy miejskiej nie prowadzi się żadnych prac. Obiekty te wymagają jednak pilnego zabezpieczenia przed dalszą ich degradacją. Gmina Miejska Głogów podejmuje wysiłki i starania w celu udostępnienia budowli fortecznych zwiedzającym. W ramach promocji zabytkowych ruin, w dniach 4-5 kwietnia i 6-8 czerwca 2008 organizowane były „Dni Twierdzy Głogowskiej”, podczas których z różnych atrakcji zorganizowanych przez Miasto na terenie fortyfikacji skorzystało łącznie ponad 5,5 tys. osób. W ramach promocji turystyki aktywnej, w lipcu i sierpniu 2008, Miasto zorganizowało imprezę pod nazwą „Lato w Twierdzy Głogów” organizując 7 wypraw, w których uczestniczyło ok. 450 osób. Ponadto organizowane są również wejścia grupowe na teren Twierdzy, z których korzysta każdorazowo ok. 900 osób.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 4: Obszary objęte ochroną zabytków.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.2. Gospodarka

2.2.1. Główni pracodawcy

Głogów zaczął dynamicznie rozwijać się dzięki odkryciu w 1957 roku rud miedzi i powstaniu w pobliżu kopalń oraz jednej z największych hut miedzi na świecie.

Obecnie Głogów jest miastem o wyraźnie rozwiniętej funkcji przemysłowej. Znajduje się w strefie silnego oddziaływania KGHM-u. Kopalnie oraz Huta Miedzi Głogów są atrakcyjnymi pracodawcami tworzącymi ogromny rynek pracy dla tysięcy mieszkańców miasta. Głównym sektorem gospodarki jest hutnictwo miedzi. Potencjał ekonomiczny skupiony jest przede wszystkim w jednym przedsiębiorstwie – Hucie Miedzi „Głogów”, które angażuje około 20% osób czynnych zawodowo. Hutnictwo miedzi wyznacza profil wymiany gospodarczej z otoczeniem a słabość gospodarki Głogowa stanowi brak innych poza hutnictwem - silnych sektorów gospodarczych. Sytuacja ta nie jest jednak do końca zadowalająca z uwagi na brak alternatywnych rozwiązań gospodarczych względem hutnictwa. Stąd też szczególnie istotne wydają się działania prowadzące do dywersyfikacji gospodarczej Głogowa, które muszą spowodować zagospodarowanie siły roboczej, która pojawi się w wyniku przeobrażeń przemysłu miedziowego. Pozostałe branże budujące głogowską strukturę i pozycję ekonomiczną oraz wypełniające pozahutniczy obraz miasta związane są z: handlem i naprawami, obsługą nieruchomości i firm, budownictwem, prowadzeniem hoteli i restauracji, przetwórstwem rolno-spożywczym, pośrednictwem finansowym oraz transportem. Szczegółową strukturę głogowskich podmiotów gospodarczych przedstawia tabela nr 4, 5 i 6.

Ogółem	W tym:								
	Rolnictwo i łowiectwo i leśnictwo	Przemysł		Budownictwo	Handel i naprawy	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Hotele i restauracje	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości i firm
		Razem	W tym przetwórstwo przemysłowe						
6862	59	504	495	788	2300	218	553	293	1113

Tabela 4: Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON według wybranych sekcji (stan na dzień 31.12.2006 r.).

Źródło: GUS

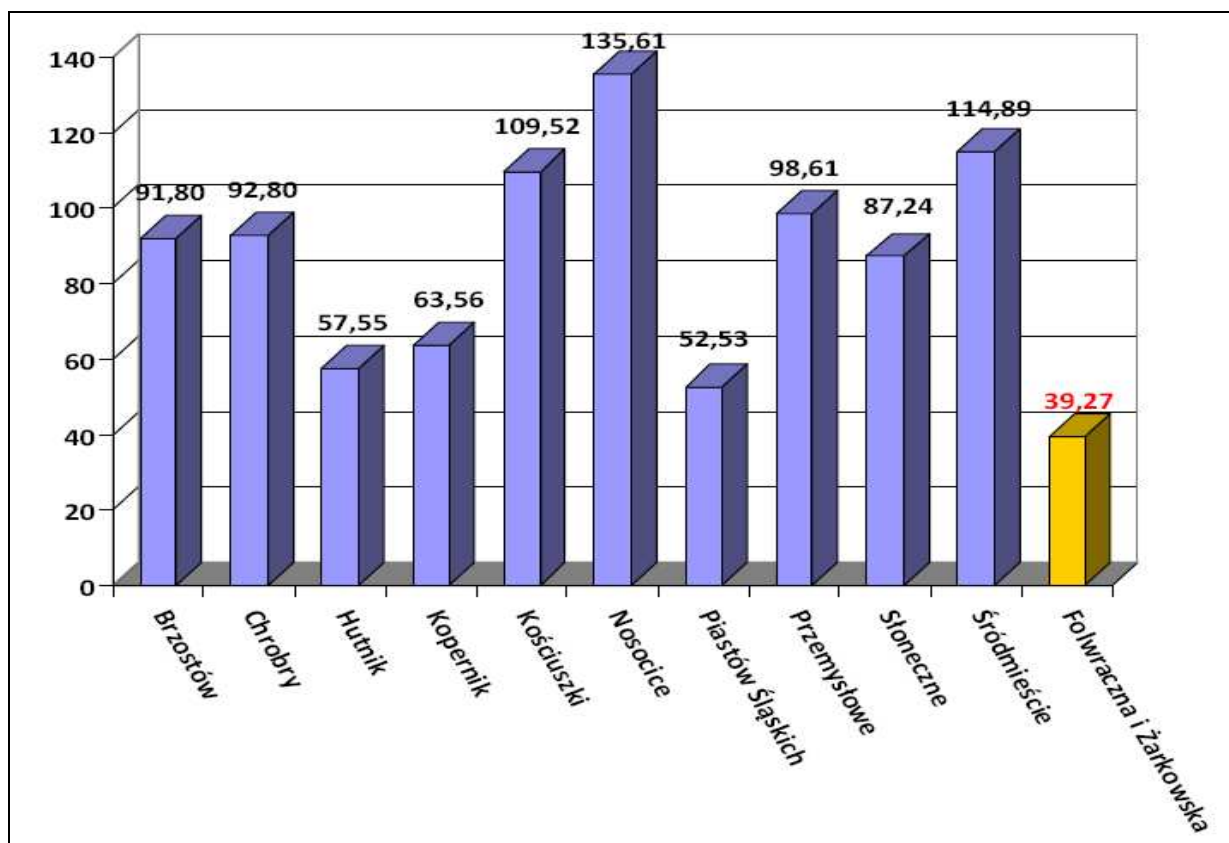
Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W Głogowie prowadzeniem działalności gospodarczej zajmuje się ponad 6 tysięcy podmiotów, z czego 5441 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Coraz większy udział w rynku posiadają firmy prywatne, w tym spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

Ogółem	Sektor		W tym:					
	Publiczny	Prywatny	Spółki handlowe		Spółki cywilne	Spółdzielnie	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
			Razem	W tym z udziałem kapitału zagranicznego				
6862	139	6723	379	77	683	13	111	5441

Tabela 5: Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (stan na dzień 31.12.2006 r.).

Źródło: GUS

Rysunek 5: Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w Głogowie z podziałem na osiedla

Z powyższego wykresu wynika, iż najniższy poziom prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Głogowa występuje na ulicach Folwarczna oraz Żarkowska.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Sytuacja taka ma również przełożenie na poziom bezrobocia obecny na przedmiotowym obszarze tych ulic, który wynosi ok. 14, 14% ludności zamieszkującej wspomniane ulice. Obszar ten charakteryzuje się wysokim poziomem wykluczenia społecznego oraz znikomą aktywnością gospodarczą mieszkańców. Najwyższy wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej został osiągnięty na obszarze osiedla Nosocice oraz Śródmieście.

Lp.	Nazwa firmy	Rodzaj działalności
1.	INTERMARCHE	Supermarket
2.	CASTORAMA	Supermarket
3.	PLUS DISCOUNT	Supermarket
4.	LIDL	Supermarket
5.	BRICOMARCHE	Centrum budowlane
6.	TESCO	Centrum handlowe
7.	JYSK, KOMFORT, MEDIA EKSPERT	Centrum handlowe
8.	BP	Stacja paliw
9.	STATOIL	Stacja paliw
10.	SHELL	Stacja paliw
11.	CARREFOUR	Supermarket
12.	RENAULT	Salon i serwis
13.	SKODA	Salon i serwis
14.	QUBUS HOTEL	Hotel
15.	TERMO ORGANIKA	Fabryka styropianu
16.	OK PARK	Sztuczne lodowisko, ogród zabaw dla dzieci, kręgielnia
17.	SITA POLSKA	Usługi komunalne
18.	DIALOG	Telefonia lokalna
19.	GELSENWASER	Udziałowiec w PWiK w Głogowie Sp. z o.o.
20.	SMULDERS GROEP (UDZIAŁOWIEC FAMABY)	Produkcja wież wiatrakowych.
21.	ASP	Produkcja sprzętu dla niepełnosprawnych
22.	GALERIA GŁOGÓW	Pasaż handlowy
23.	LANDSKROOM	Supermarket

Tabela 6: Firmy, które zainwestowały w Głogowie w ostatnich latach.
Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Inne duże niegdyś zakłady produkcyjne straciły już na znaczeniu. W Cukrowni „Głogów” po przeprowadzonej prywatyzacji zaprzestano produkcji. Podobnie w wyniku reorganizacji straciła na znaczeniu Fabryka Maszyn Budowlanych, która w latach swojej świetności zatrudniała około 1000 pracowników produkując m.in. dźwigi samojezdne. Obecnie zatrudnionych jest tam około 200 osób pracujących przy produkcji konstrukcji stalowych i wież wiatrakowych.

Aby zoptymalizować koszty funkcjonowania firmy wiele hal produkcyjnych znalazło nowych właścicieli i najemców. Istnieje potrzeba utworzenia w tym miejscu inkubatora przedsiębiorczości jako centrum koordynującego tworzącą się tam przedsiębiorczość.

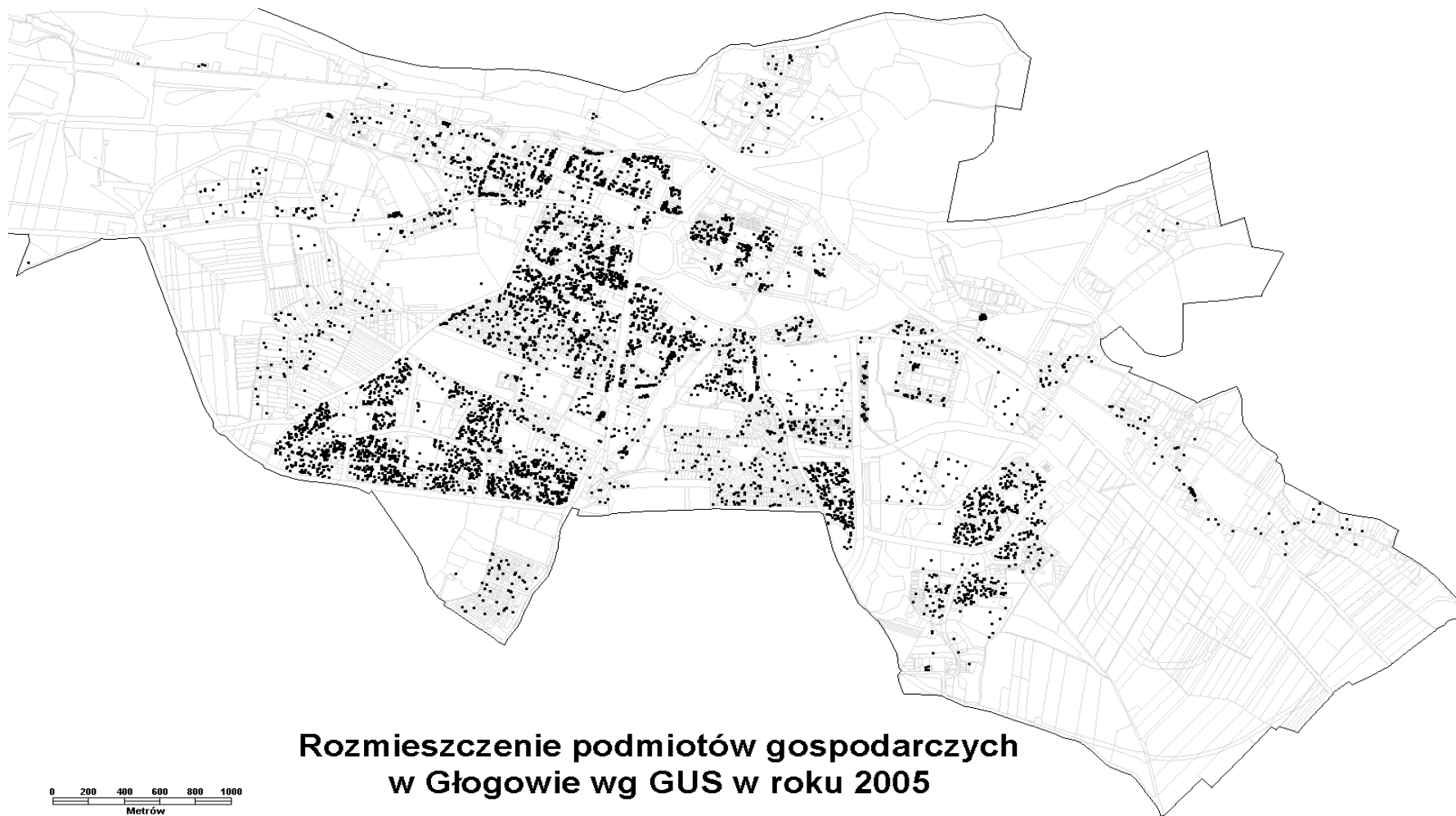
Ponadto Miasto Głogów oferuje dla nowych firm w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne o obszarze 14,5154 ha w Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej. Jest to teren korzystnie położony w niedalekiej odległości od drogi krajowej Nr 12 – 3 km i Nr 3 – 15 km, portu przeładunkowego – 900 m i bocznic kolejowej. Teren jest zelektryfikowany, energia elektryczna dostarczana jest z istniejących trafostacji 110 i 20 kV .

Przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach programu PHARE SSG 2003, wybudowane tam zostały ulice dojazdowe wraz z oświetleniem. W pełni uzbrojono działki w sieć wodociagową i kanalizacyjną - sanitarną i deszczową. Przestrzeń Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej znakomicie nadaje się do lokalizacji zakładów usługowych, przemysłowych, składów i magazynów.

Obecnie Zachodnia Dzielnic Przemysłowa jest podstrefą Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Kolejny dogodny obszar inwestycyjny dla przedsiębiorców stanowi Miejska Strefa Inwestycyjna o powierzchni ok. 67,7 ha terenu. Strefa położona jest pomiędzy Hutą Miedzi Głogów a miastem przy drodze wojewódzkiej nr 292 w kierunku Zielonej Góry (bliska odległość od drogi krajowej nr 12 - 3 km i 3 - 15 km). Przez obszar ten przechodzą 2 linie kolejowe: Wrocław - Szczecin oraz Żagań - Głogów - Ostrów Wlkp. Istnieje możliwość budowy bocznic kolejowych. Wzdłuż północnej granicy płynie rzeka Odra. W odległości ok. 1,5 km od strefy znajduje się port rzeczny. Na tym terenie znajdują się trafostacje 20/0,4 kV, oraz przesyłowa sieć ciepłna. W odległości ok. 1,5 km od strefy znajduje się nowoczesna oczyszczalnia ścieków, a przy terenie - komunalne i przemysłowe wysypisko odpadów.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 9. Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.2.2. Trendy i kierunki rozwoju

Słabość pozostałych sektorów gospodarki oraz zagrożenia związane z restrukturyzacją miedziowego holdingu szczególnie uzasadniają konieczność podejmowania działań polegających na dywersyfikacji ekonomicznej Głogowa. Ich celem jest przede wszystkim stworzenie warunków dla pobudzenia lokalnej aktywności gospodarczej w mieście, ściągnięcie inwestorów z zewnątrz, odtworzenie wartości podupadłego majątku i zagospodarowanie wolnej siły roboczej. Władze lokalne uchwalając strategię rozwoju Głogowa w czerwcu 1998 ustaliły, iż pierwszym celem strategicznym jest zapewnienie warunków do aktywności gospodarczej w Gminie Miejskiej Głogów, poprzez oferowanie korzyści dla inwestorów lokujących działalność gospodarczą na terenie Głogowa. Jedną z metod stwarzania przez samorządy lokalne zachęt dla inwestorów są ulgi i zwolnienia z podatków lokalnych. Stąd też Rada Miejska w Głogowie w czerwcu 2007r. podjęła uchwały dotyczące pomocy dla przedsiębiorców (dostosowane do przepisów unijnych):

- uchwały w sprawie udzielenia przedsiębiorcom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości, oraz w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach pomocy *de minimis*

Zwolnienie z podatku od nieruchomości przysługuje podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, którzy:

- realizują nową inwestycję,
- inwestując, utworzą nowe miejsca pracy,
- w ramach pomocy *de minimis* utworzą nowe miejsca pracy.

Władze Głogowa stoją na stanowisku, iż wprowadzenie ulg w podatkach lokalnych jest bardzo ważnym elementem mogącym wpłynąć na ożywienie gospodarcze, powstanie silnych firm, które mogą wpłynąć na zmianę niekorzystnej struktury gospodarczej oraz zmniejszenie bezrobocia. **W celu osiągnięcia powyższych celów zmierzających ku poprawie sytuacji gospodarczej miasta zostały podjęte następujące działania stymulujące lokalny rynek gospodarczy:**

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- ulgi oraz zwolnienia z podatku od nieruchomości dla nowo powstałych zakładów produkcyjnych i usługowych stwarzających nowe miejsca pracy,
- uzbrojenie terenów pod przyszłe inwestycje,
- doradztwo i szkolenia dla przedsiębiorców w zakresie finansów, zarządzania i zagadnień prawa gospodarczego.

Ulgi podatkowe udzielane przez miasto Głogów:

- 25% zwolnienia z podatku od nieruchomości w przypadku utworzenia od 3 do 15 nowych stałych miejsc pracy,
- 50% zwolnienia z podatku od nieruchomości w przypadku utworzenia od 16 do 25 nowych stałych miejsc pracy,
- 75% zwolnienia w przypadku utworzenia od 26 do 50 nowych, stałych miejsc pracy,
- 100% zwolnienia w przypadku utworzenia powyżej 50 nowych, stałych miejsc pracy.

Na dzień dzisiejszy miasto posiada w swojej ofercie atrakcyjne tereny inwestycyjne pod różnorodne przeznaczenie tj.: przemysł, usługi, handel, mieszkalnictwo, sport i rekreacja. Duże nadzieje na ożywienie gospodarcze władze miasta wiążą z uruchomieniem Miejskiej Strefy Inwestycyjnej zlokalizowanej na byłych terenach ochronnych wokół Huty Miedzi „Głogów”. Obszar ten o powierzchni 67,7 ha nie jest jednak uzbrojony. Jest to obszar przeznaczony głównie dla przedsiębiorców z dużymi potrzebami obszarowymi. Sąsiadujące wysypisko śmieci oraz dojazd kolejowy Strefy, sprawia iż Miejska Strefa Inwestycyjna jest staję się bardzo interesującą opcją do inwestycji na tym terenie dla dużych przedsiębiorstw produkcyjnych. Z Miejską Strefą Inwestycyjną sąsiaduje Zachodnia Dzielnica Przemysłowa (podstrefa Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej) usytuowana w pobliżu bocznic kolejowych i portu rzeczno-

Istotnym problem i jednocześnie pilną potrzebą jest zagospodarowanie terenów, które stanowiły niegdyś kompleksy przemysłowe, a dzisiaj mogą służyć jako miejsce gromadzenia się małej i średniej przedsiębiorczości. Do takich terenów należy wspomniana część Famaby, Cukrowni, Fabryki Domów, teren niedosłej Elektrociepłowni Widziszów (Wschodnia Dzielnica Przemysłowa) oraz Miejska Strefa Inwestycyjna (dawna strefa ochronna Huty Miedzi Głogów). Miejsca te potrzebują

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

jednak przystosowania ich do nowej funkcji. Z myślą o lokalnych producentach i handlowcach został wybudowany nowoczesny plac targowy przy ul. Kazimierza Sprawiedliwego. Teren ten został oddany do użytku i jest wykorzystywany przez miasto również do organizacji rekreacyjnych imprez plenerowych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.2.3. Instytucje i organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości w Głogowie

Infrastrukturę otoczenia biznesu w Głogowie tworzą organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości, organizacje samorządu gospodarczego, wspólne przedsięwzięcia samorządu miasta i środowiska gospodarczego, sieć oddziałów banków oraz inne instytucje obsługujące przedsiębiorców i działające na rynku pracy. Do głównych instytucji i organizacji wspierających rozwój przedsiębiorczości w mieście należy zaliczyć:

- Cech Rzemiosł Różnych
- Głogowskie Zrzeszenie Handlowców i Producentów
- Federacja Pracodawców Polski Zachodniej/Związek Pracodawców Ziemi Głogowskiej
- Zrzeszenie Prywatnych Kupców i Handlowców Placu targowego „Zielony Rynek” w Głogowie

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.3. Infrastruktura techniczna

2.3.1. Układ komunikacyjny

Miasto Głogów stanowi ważny węzeł komunikacyjny w województwie dolnośląskim. W okolicy Głogowa znajduje się port przeładunkowy nad rzeką Odrą, węzeł kolejowy, drogi krajowe stanowiące połączenie z granicami państwa oraz drogi wojewódzkie. Przez miasto przebiega jedna droga krajowa nr 12, a w pobliżu droga krajowa nr 3 (międzynarodowa droga E-65 łącząca zachodnie wybrzeże Bałtyku z Pragą), droga krajowa nr 5 oraz węzeł przyszłej autostrady A3. Miasto Głogów posiada bezpośrednie połączenia kolejowe w kierunku Leszna, Wrocławia, Legnicy, Zielonej Góry i Żagania. Najważniejszą jest linia międzynarodowa E-59 Szczecin-Głogów-Wrocław-Południe Europy. Przez miasto w granicach ulic istniejącego układu komunikacyjnego przebiegają także drogi wojewódzkie oraz gęsta sieć dróg powiatowych. Dopełnieniem są drogi gminne, na które w związku z rozbudową miasta zgłaszane jest duże zapotrzebowanie. W odległości 60 km na południe od Głogowa przebiega autostrada A4, natomiast do autostrady A2 Głogów dzieli dystans ok. 100 km. Procentowy udział dróg w Głogowie przedstawia się następująco:

- krajowe – 5 %,
- wojewódzkie – 10,50 %,
- powiatowe – 22,32 %,
- gminne – 62,18 %.

Drogi krajowe:

- Nr 12 – Granica Państwa-Łęknica-Żary-Żagań-Drożów-Głogów-Leszno-Gostyń-Jarocin-Kalisz-Sieradz-Piotrków Trybunalski-Opoczno-Radom-Puławy-Lublin-Piaski-Chełm-Dorohusk-Granica Państwa.
- Nr 3 – w odległości ok. 15 km od Głogowa przebiega międzynarodowa droga E-65 (Nr 3), z którą miasto ma bezpośrednie połączenie.

Drogi wojewódzkie:

- Nr 292 - Połączenie z drogą krajową Nr 3 – Bytom Odrzański-Głogów-Rudna-Lublin.
- Nr 319 – Głogów-Sława.
- Nr 329 – Głogów-Jerzmanowa-Nowe Osiedle.

Posiadanie tak bogatej sieci dróg publicznych wymaga od strony miasta zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zarówno dla wszystkich użytkowników pojazdów, jak również pieszych i pasażerów. Obecnie w Głogowie istnieje 11 skrzyżowań świetlnych, a dla dalszej poprawy bezpieczeństwa planuje się budowę bezkolizyjnych rond. Stan techniczny wszystkich dróg, obiektów inżynierskich (mosty, wiadukty, przepusty, kładki, przejścia) oraz pozostałej infrastruktury towarzyszącej (zatoki, pętle, przystanki) zlokalizowanej na obszarze miasta, a także posiadanego taboru transportu publicznego ocenia się jako zadowalający. Jest to zasługa przeprowadzonych w ostatnich latach inwestycji, w tym współfinansowanych ze środków UE.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Głogów posiada bezpośrednie połączenia kolejowe o zasięgu regionalnym i krajowym z takimi miastami jak: Kostrzyn, Rzepin, Krotoszyn, Zielona Góra, Leszno, Wrocław, Kraków, Katowice, Przemyśl, a w okresach letnich, w związku z potrzebami ruchu turystycznego- także z wybrzeżem (Szczecin, Świnoujście, Międzyzdroje, Kołobrzeg). W wyniku dynamicznego rozwoju transportu samochodowego, pogarszającej się infrastruktury kolejowej a także zmniejszania zatrudnienia w przemyśle nastąpił w ostatnich latach znaczny spadek przewozów osobowych i towarowych z wykorzystaniem sieci PKP. W rezultacie takich tendencji i wzrostu kosztów eksploatacji podjęto szereg drastycznych decyzji likwidujących nierentowne linie i urządzenia infrastruktury.

Położenie miasta wzdłuż rzeki Odry oraz znajdujący się w mieście port rzeczny dają podstawy do wykorzystania rzeki zarówno w celach transportowych jak i rekreacyjno – turystycznych. Na dzień dzisiejszy Odra oraz istniejący port rzeczny nie są wykorzystywane na większą skalę ani dla żeglugi towarowej, ani osobowej (turystycznej). Obserwuje się jedynie niewielki ruch na krótkich odcinkach. Wpływ na taki stan ma niewątpliwie niska głębokość tranzytowa i krótki okres nawigacji charakteryzujący się na całej długości tzw. „odcinka legnickiego” (107 km).

Władze Głogowa podjęły w roku 2008 decyzję o przystąpieniu do projektowania zagospodarowania zatoki nadodrzańskiej. Przewiduje się w tym miejscu tereny zarówno służące mieszkańcom miasta do rekreacji, ale również powstanie infrastruktury służącej do uprawiania aktywnej turystyki wodnej (przystań dla mniejszych jednostek pływających i kajaków, miejsce do cumowania dla statków wycieczkowych, itp.) Potrzeby komunikacyjne mieszkańców Głogowa na obszarze miasta realizuje komunikacja zbiorowa oparta na liniach autobusowych, stosunkowo gęsto przebiegających i zapewniających obsługę wszystkich osiedli mieszkaniowych i obszarów przemysłowych. Połączenia międzymiastowe lokalne wykonywane są poprzez przewoźników prywatnych (busy) oraz spółkę PKS „INTERTRANS” zapewniającą także połączenia regionalne, krajowe i międzynarodowe. Obsługę regionalnych i krajowych ruchów pasażerskich zapewnia ponadto PKP.

2.3.2. Źródła energii cieplnej

Gmina Miejska Głogów posiada opracowany i uchwalony w 2000 roku plan zaopatrzenia miasta w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Jedyne źródło ciepła dla systemu ciepłowniczego pokrywającego potrzeby cieplne miasta zapewnia obecnie elektrociepłownia będąca własnością Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Legnicy S.A. (WPEC). W większej części Głogowa sieć ciepłownicza nie jest starsza niż 20 lat i jest w dobrym stanie technicznym. System ciepłowniczy zaspokaja potrzeby w zakresie centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej. Sieć

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

ciepłownicza wyprowadzona jest z w/w elektrociepłowni z magistralą o średnicy początkowej 2 x DN500, która biegnie w systemie rur napowietrznych w kierunku wschodnim do przepompowni. Odcinek ten wynosi około 4.200 metrów. Następnie w komorze numer 19 magistrala zostaje rozdzielona w dwóch kierunkach:

- wschodnim 2 x DN500 (Q=1320 t/h) i zasila centralną i wschodnią część miasta,
- południowym 3 x DN300 (Q=1092 t/h), która zasila osiedle Kopernik.

Począwszy od 2007 roku WPEC - Zakład Energetyki Ciepłej w Głogowie realizuje częściową wymianę sieci ciepłej wzdłuż ulicy Obrońców Pokoju, Daszyńskiego, Gustawa Morcinka, a także ze względu na dużą liczbę awarii na osiedlu Kopernik oraz wzdłuż ulic Wojska Polskiego, Perseusza, Oriona, Keplera, Andromedy, Galileusza.

2.3.3. Źródła energii elektrycznej

System elektroenergetyczny Głogowa jest zasilany pięcioma liniami wysokiego napięcia 110 kV wykonanymi jako napowietrzne. Zasilają one trzy Główne Punkty Zasilania, których charakterystyka została przedstawiona w poniższej tabeli.

Nazwa	Lokalizacja	Napięcie transformacji	Układ rozdzielni 20kV	Wielkość transformacji	Prąd dopuszczalny
GPZ Brzostów	ul. Wierzbowa	110/20 kV	dwusekcyjna	2x25 MVA	2x656 A
GPZ Żarków	ul. Mechaniczna	110/20 kV	dwusekcyjna	1x25 MVA 1x16 MVA	1x656 A 1x420 A
GPZ Brzegowa	ul. Nadbrzeżna	110/20 kV	dwusekcyjna	1x25 MVA	1x656 A

Tabela 7: Główne punkty zasilania w energię elektryczną.
Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miejskiej Głogowa.

Powyższe GPZ-ty zostały spięte dodatkowo liniami 110 kV, co pozwoliło na utworzenie pierścienia okalającego miasto i wpływającego korzystnie na pewność zasilania na poziomie wysokiego napięcia. Na terenie Głogowa zlokalizowanych jest ponad 200 stacji transformatorowych 20/0.4 kV. Dostawa energii elektrycznej dla poszczególnych odbiorców odbywa się liniami średniego napięcia 20 kV (40 głównych

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

linii) pracującymi w układach pierścieniowych dających możliwość uzyskania dwustronnego zasilania wykonanymi jako kablowe i napowietrzne. Również stacje transformatorowe SN/nN podłączone do w/w linii mają wyprowadzone sieci niskiego napięcia w większości połączone w układy pierścieniowe. Daje to podstawę do określenia sposobu zasilania w energię elektryczną z dużym stopniem pewności zasilania.

2.3.4. Dostawa gazu

Miasto Głogów jest zasilane gazem ziemnym zaazotowanym GZ – 41,5 z magistrali gazowej wysokiego ciśnienia o średnicy DN 300, Pmax 5.5 MPa Krobia – Zielona Góra, która zasila dwie stacje redukcyjno-pomiarowe zlokalizowane:

- na osiedlu Piastów Śląskich,
- w Ruszowicach.

Następnie gaz przesyłany jest bezpośrednio do odbiorców za pośrednictwem sieci średniego ciśnienia oraz siecią niskoprężną poprzez sześć stacji redukcyjno-pomiarowych drugiego stopnia. Minimalne ciśnienie gazu dla odbiorców na końcówkach sieci średnioprężnych wynosi 160 kPa, natomiast dla sieci niskoprężnych 1.1÷1.3 kPa. Stan techniczny gazociągów ocenia się jako dobry.

2.3.5. Sieć telekomunikacyjna

Na terenie miasta zlokalizowane są sieci telefonii przewodowej będące własnością Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz Telefonii Dialog S.A. usługi telekomunikacyjne oferowane są również przez firmę Master będącej liderem na terenie miasta w oferowaniu usług telewizji kablowej oraz dostępu do internetu. Poza siecią telefonii przewodowej na terenie miasta działają trzej operatorzy telefonii komórkowej: Orange, Era, Plus i Play.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.4. Sfera społeczna

2.4.1. Ludność

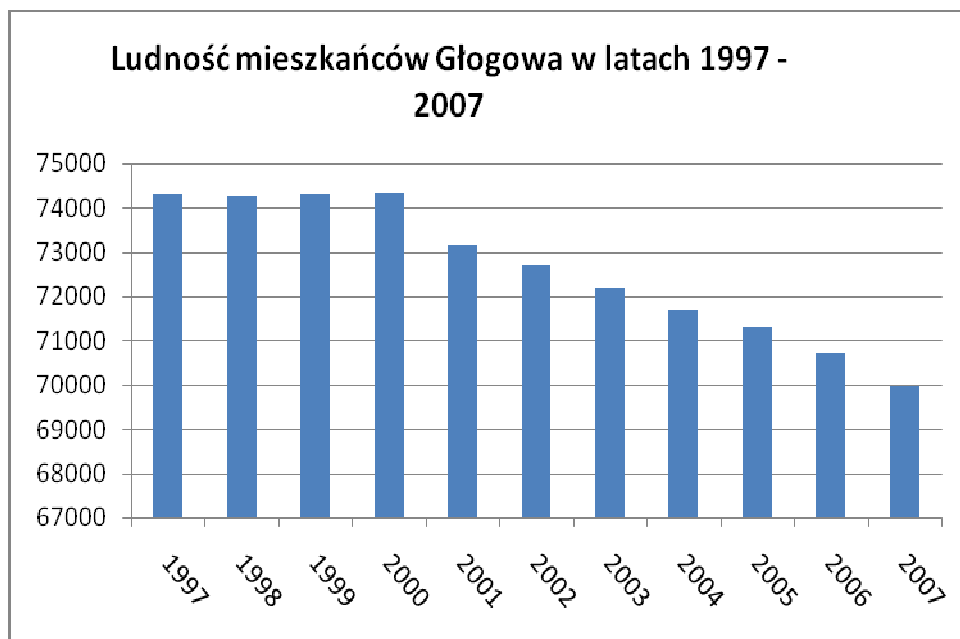
Według stanu na dzień 31.12.2007 r. Głogów zamieszkiwało 69 978 osób, z czego 33 870 to mężczyźni, a 36 158 to kobiety. Liczba mieszkańców wg charakterystyki zamieszkania wyodrębnionych osiedli mieszkaniowych przedstawia się następująco:

Nazwa osiedla	Ilość osób
Brzostów	817
Chrobry	7220
Hutnik	8410
Kopernik	21193
Kościuszki	2940
Nosocice	1143
Piastów Śląskich	11345
Przemysłowe	5020
Słoneczne	3370
Śródmieście	8138
Folwarczna i Żarkowska	382

Społeczeństwo głogowskie to charakterystyczna dla tych terenów ludność napływowa. Do zniszczonego przez wojnę miasta stopniowo przybywali osadnicy. Dynamiczny rozwój Głogowa i przyrost ludności wiąże się z przemysłem miedziowym. Powstające kopalnie i huty przyciągnęły do miasta kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców. Dzisiaj pomimo dodatniego przyrostu naturalnego liczba mieszkańców systematycznie spada. Powodem jest ujemne saldo migracji, a także osiedlanie się ludności w podgłogowskich miejscowościach, gdzie rozwinęło się budownictwo jednorodzinne. Na statystyki demograficzne wpływają także ludzie młodzi, którzy po wyjeździe na studia do dużych ośrodków akademickich tj. Wrocław, Poznań i Zielona Góra pozostają tam po znalezieniu atrakcyjnej pracy.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rok	Ludność
1997	74289
1998	74253
1999	74294
2000	74324
2001	73166
2002	72700
2003	72197
2004	71686
2005	71312
2006	70726
2007	69978

Rysunek 6: Liczba mieszkańców Głogowa w latach 1997 - 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

W wyniku przeprowadzonej prognozy demograficznej ujemna zmiana populacji będzie występowała zarówno w mieście jak i w powiecie głogowskim. Według Rocznika Statystycznego Województwa Dolnośląskiego w 2030 roku liczba mieszkańców Głogowa będzie wynosiła 57 005 osób.

Dynamiczny rozwój górnictwa i hutnictwa, a przede wszystkim budowa Huty Miedzi „Głogów” spowodowało gwałtowny rozwój miasta i napływ tysięcy nowych mieszkańców. Miasto, które na początku lat 60 – tych liczyło 8.817 mieszkańców, w roku 1970 osiągnęło już liczbę 20.396 mieszkańców, by w roku 1980 dojść do prawie 50 tysięcy osób. Według danych z Urzędu Miejskiego w Głogowie na koniec 2007 r. liczba mieszkańców w porównaniu do roku 2006 zmalała o 748 osoby.

W podanej powyżej liczbie mieszkańców znajdują się także cudzoziemcy zameldowani na pobyt stały. Są to obywatele min. Niemiec, Grecji, Rosji, Mongolii, Szwecji., Iraku, Kuby, Bułgarii, Kazachstanu, Ukrainy, Czech. Na pobyt czasowy na podstawie wize są również zameldowani obywatele min. Holandii, Niemiec, Wietnamu, Maroka, USA, Włoch, Rosji, Białorusi, Singapuru. Ponadto w Głogowie zameldowanych jest na pobyt czasowy 1009 osób, które posiadają zameldowanie stałe w innych miejscowościach na terenie Polski. Statystykę ludności wg grup wiekowych przedstawia poniższa tabela.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
1-6 lat	3 969	2 056	1 913
7-12 lat	3 984	2 007	1 977
13-15 lat	2 127	1 096	1 031
16-20 lat	4 547	2 339	2 208
21-29 lat	11 448	5 804	5 644
30-59 lat	32 871	15 779	17 092
60-69 lat	6 660	3 179	3 481
70-89 lat	4 281	1 568	2 713
90 lat i więcej	109	21	88

Tabela 8: Charakterystyka mieszkańców Głogowa wg grup wiekowych.

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Największą grupę ludzi zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn stanowią osoby w przedziale wiekowym od 30 do 59 lat. Drugą grupą pod względem liczebności są osoby w wieku 21-29 lat – 12 627.

Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
w liczbach bezwzględnych				na 1000 mieszkańców			
540	754	528	226	7,8	10,9	7,6	3,3

Tabela 9: Ruch naturalny ludności (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Źródło: GUS.

Najwięcej mieszkańców mieszka na ulicach:

- Kosmonautów Polskich – 4.248,
- Armii Krajowej – 3.021,
- Orbitalnej – 2.785,
- Obrońców Pokoju – 2.777,
- Gwiazdzista – 2.601.

Zjawisko zmniejszania się liczby mieszkańców w ostatnich latach jest efektem migracji mieszkańców spowodowanych głównie trudną sytuacją gospodarczą oraz wysokim bezrobociem w powiecie głogowskim. Zjawisko to jest niekorzystne ponieważ oznacza zmniejszenie potencjału miasta i wymaga od władz miejskich aktywnego przeciwdziałania w kierunku wypromowania Głogowa jako miasta atrakcyjnego dla osiedlenia. Ucieczka ludzi wykształconych, szczególnie młodych posiadających dobre przygotowanie zawodowe oraz doświadczenie w różnego rodzaju działalności wpływa

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

niekorzystnie na rozwój miasta. Zahamowanie tej tendencji, a nawet zachęcenie do powrotu lub osiadania ludzi w gminie traktowane jest obecnie jako priorytet.

Tabela 10: Migracje ludności (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów	
Zameldowania	
w ruchu wewnętrznym	
Ogółem	584
Mężczyźni	259
Kobiety	325
Zagranica	
Ogółem	20
Mężczyźni	12
Kobiety	8
Wymeldowania	
w ruchu wewnętrznym	
Ogółem	1 333
Mężczyźni	642
Kobiety	691
Zagranica	
Ogółem	63
Mężczyźni	37
Kobiety	26
saldo migracji	
w ruchu wewnętrznym	
Ogółem	-749
Mężczyźni	-383
Kobiety	-366
Zagranica	
Ogółem	-43
Mężczyźni	-25
Kobiety	-18

Źródło: GUS

Tabela 11: Ludność Głogowa w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci		
Ogółem		
Ogółem	osoba	68 297

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Mężczyźni	osoba	32 875
Kobiety	osoba	35 422
w wieku przedprodukcyjnym		
Ogółem	osoba	12 575
Mężczyźni	osoba	6 428
Kobiety	osoba	6 147
w wieku produkcyjnym		
Ogółem	osoba	47 729
Mężczyźni	osoba	24 082
Kobiety	osoba	23 647
w wieku poprodukcyjnym		
Ogółem	osoba	7 993
Mężczyźni	osoba	2 365
Kobiety	osoba	5 628

Źródło: GUS

2.4.2. Rynek pracy

Pomimo przeobrażeń, jakie dokonują się w sektorze przemysłu, w dalszym ciągu największa rzesza mieszkańców związana jest z KGHM Polska Miedź S.A. oraz firmami z nią powiązanymi kooperacyjnie. Stwarza to niebezpieczeństwo, gdyż brak jest innych strategicznych zakładów pracy, które mogłyby przejąć na siebie ciężar zatrudnienia w przypadku dalszych zwolnień w przemyśle górniczo - hutniczym.

Ogółem	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybołówstwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
			Rynkowe	Nierynkowe
16043	131	6722	5041	4149

Tabela 12: Pracujący według rodzajów działalności (stan na dzień 31.12.2006 r.).

Źródło: GUS.

Na poprawę sytuacji na rynku pracy złożyło się kilka przyczyn, do których między innymi należy zaliczyć:

- wzrost liczby aktywizowanych bezrobotnych w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego,
- zwiększenie napływu ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- zmniejszenie napływu rejestrującej się młodzieży do 25 roku życia,
- wyjazdy do pracy do krajów Unii Europejskiej.

2.4.3. Bezrobocie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Głogowie od lat ulega systematycznemu obniżeniu. W efekcie w końcu roku 2007 zarejestrowanych było 2 976 bezrobotnych w Mieście Głogów, natomiast w Powiecie Głogowskim wyniosła 4 123 osoby. Stopa bezrobocia w powiecie uległa obniżeniu w porównaniu z rokiem poprzednim do 13,3%. Fakt dalszego obniżania poziomu bezrobocia należy zaliczyć do pozytywnych trendów na lokalnym rynku pracy.

Mimo wyhamowania niektórych niekorzystnych tendencji, w niektórych dziedzinach sytuacja nadal pozostawała trudna:

- w ogóle bezrobotnych wzrósł udział osób z wyższym wykształceniem oraz bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych,
- zmalała liczba osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych,
- w populacji bezrobotnych wzrósł udział kobiet,
- zmniejszyła się liczba bezrobotnych podejmujących pracę.

Bezrobotni ogółem	W tym w wieku (w latach):						
	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60 i powyżej
2 976	0	565	938	474	759	218	22

Tabela 13: Struktura bezrobocia według wieku w mieście Głogów (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie

Wśród osób bezrobotnych dominują ludzie młodzi w przedziale wieku 22-34 lata. Taka sytuacja jest charakterystyczna dla rynku pracy w całej Polsce i wymaga natychmiastowej interwencji. Problemy ze znalezieniem pracy prowadzą często bezpośrednio do patologii społecznych w rodzaju alkoholizmu, narkomanii oraz przestępczości, bardzo kosztownych społecznie, a także ekonomicznie. Szansą na zahamowanie bezrobocia w tej grupie osób są środki ze Europejskiego Funduszu Społecznego oraz lokalne programy aktywizujące wdrażane przez Gminę Miejską Głogów, Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie oraz Agencję Rozwoju Regionalnego „ARLEG” S.A.

Istotnym czynnikiem w przeciwdziałaniu i jednocześnie najskuteczniejszym lekarstwem na bezrobocie są wysokie kwalifikacje kandydatów oraz dyplom wyższej

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

uczelni. Statystyki jednoznacznie wskazują, iż ukończenie studiów wyższych znacznie zwiększa szanse na rynku pracy.

Bezrobotni ogółem	W tym z wykształceniem:				
	Wyższym	Średnim zawodowe	Średnim ogólnym	Zawodowym	Gimnazjalne i poniżej
2 976	277	747	305	853	794

Tabela 14: Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia (stan na dzień 31.12.2007 r.).

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie

Staż pracy to kolejny czynnik, który decyduje o powodzeniu na rynku pracy, jednak w tym przypadku wskazania nie są tak wyraźne jak przy kryterium wykształcenia. W najgorszej sytuacji znajdują się osoby, które nie mają żadnego stażu pracy lub staż od 1 roku do 5 lat.

2.4.4. Inicjatywy i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie

W celu obniżenia stopy bezrobocia na terenie Głogowa, w 2006 roku zostały stworzone programy aktywizacyjne koordynowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie w celu wspierania zatrudniania osób bezrobotnych. Do tych programów należało zaliczyć:

AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO – AS

Program był skierowany do osób powyżej 50-tego roku życia lub do osób długotrwale bezrobotnych. W ramach powyższej inicjatywy odbywały się szkolenia w celu dostawania kwalifikacji do potrzeb pracodawcy.

MŁODZI KONTRA BEZROBOCIE.

W projekcie finansowym ze środków EFS udział wzięły osoby, które nie ukończyły 25 roku życia i były zarejestrowane w tutejszym urzędzie do 24 miesięcy oraz absolwenci wszystkich typów szkół.

STOP BIERNOŚCI

W projekcie finansowym ze środków EFS udział wzięły osoby, które ukończyły 25 lat i były zarejestrowani w tutejszym urzędzie do 24 miesięcy, z wyjątkiem absolwentów wszystkich typów szkół.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

KIEROWCA AUTOBUSU

Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie we współpracy z INTERTRANS PKS Głogów przygotował ofertę dla kobiet, które ukończyły 21 rok życia i posiadały prawo jazdy kat. B. Oferta dotyczyła docelowo pracy na stanowisku: KIEROWCA AUTOBUSU. PUP kierował i finansował osobie bezrobotnej szkolenie - kurs prawa jazdy kat. D oraz pokrywał koszty nabycia świadectwa kwalifikacji - przewóz osób.

Perspektywa finansowa w latach 2007- 2013 umożliwia Powiatowemu Urzędowi Pracy w Głogowie realizację kolejnych kursów i szkoleń współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W roku 2008 Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie rozpoczął projekt pt.: „**Pogoda na pracę**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej - Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poddziałania 6.1.3 PO KL – "Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych". Projekt zaadresowano do 453 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Głogowie, w tym osoby pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale lub kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

W ramach projektu zaplanowano:

- 210 osób - grupowe szkolenia zawodowe
- 30 osób - Prawo jazdy kat. D,
- 30 osób - Mechanik pojazdów samochodowych,
- 30 osób - Kurs operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- 30 osób - Specjalista ds. marketingu + prawo jazdy kat. B,
- 30 osób - Komputerowe programy księgowe,
- 30 osób - Kadry i płace z elementami obsługi biura,
- 30 osób - Sprzedawca – magazynier.

Na rzecz osób bezrobotnych realizowany jest także program pod nazwą „**Bezrobocie – NIE, praca–TAK**” finansowany z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 1.600.000 zł. W ramach projektu przewiduje się:

- 50 osób skierować na indywidualne szkolenia zawodowe pod uprawdopodobnienie podjęcia pracy;
- 80 osób skierować na 6 miesięczne staże;
- 80 osób skierować na 6 miesięczne przygotowania zawodowe;
- 30 osobom udzielić środki na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie po 13.500 zł;
- zorganizować 30 stanowisk pracy w ramach 6 miesięcznych prac interwencyjnych;
- utworzyć 30 stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia w kwocie po 13.500 zł

Ponadto dla osób skierowanych na szkolenia, staże, szkolenia i prace interwencyjne założono zwrot kosztów przejazdu w wysokości 60% poniesionych ich wartości.

Pomoc kierowana będzie z uwzględnieniem osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (spełniający art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Kursy aktywizacyjne organizowane są także przez Miejski Ośrodek Pomoc Społecznej w Głogowie. MOPS realizuje m.in. projekt „Aktywni i efektywni”. Beneficjentami są mieszkańcy miasta Głogowa, korzystający z pomocy MOPS-u. Głównym celem tego projektu jest aktywna integracja 60 osób bezrobotnych lub nie pozostających w zatrudnieniu. Cel ten będzie osiągnięty m.in. poprzez nabycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych, zwiększenie poziomu samooceny i poczucia własnej wartości, nabycie umiejętności skutecznego komunikowania się, nabycie

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz podniesienie umiejętności autoprezentacji i poziomu motywacji. Projekt zakłada objęcie beneficjentów projektu kompleksowymi działaniami zmierzającymi do przygotowania tych osób do powrotu i aktywnego uczestnictwa w otwartym rynku pracy.

Działania te obejmą m. in.:

- treningi kompetencji i umiejętności społecznych z psychologiem w formie spotkań grupowych oraz indywidualnych,
- zajęcia z doradcą zawodowym – w formie spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych,
- zajęcia grupowe z radcą prawnym,
- szkolenia zawodowe,
- uczestnictwo w grupach wsparcia.

Powyższe działania będą realizowane przez psychologów, doradcę zawodowego, radcę prawnego, pracowników socjalnych oraz podmioty szkolące.

2.4.5. Pomoc społeczna

Osoby najbardziej potrzebujące pomocy otrzymują wsparcie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie. W pierwszym półroczu 2008 roku z pomocy MOPS skorzystało 3 664 mieszkańców (1 564 rodzin) Głogowa. Rzeczywista liczba osób objętych pomocą jest jednak większa. Różnica między liczbą świadczeniobiorców, a rzeczywistą liczbą osób objętych pomocą wynika z faktu, iż pomoc materialną otrzymuje jedna osoba, zaś gospodarstwo domowe składa się z większej liczby osób. Stanowi to około 10% ogółu mieszkańców miasta.

Liczba osób, którym udzielana jest pomoc zmienia się w latach. W ostatnim czasie notuje się spadek liczby osób ubiegających się o wsparcie. Wynika to ze zmiany przepisów i utrudnień proceduralnych w otrzymywaniu świadczeń. Od końca lat 90-tych notuje się wzrost liczby świadczeń o charakterze obligatoryjnym (zasiłki stałe, stałe wyrównawcze gwarantowane zasiłki okresowe i renty socjalne).

Pomoc dla osób potrzebujących udziela Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i podległe mu ośrodki wsparcia takie jak:

- Dom Dziennego Pobytu dla Seniorów,
- Dzienny Ośrodek Opiekuńczy,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- Dom Dziennego Pobytu i Rehabilitacji dla dzieci Specjalnej Troski.

Grupy społeczne wymagające wsparcia

- długotrwale bezrobotni i bezrobotni z krótkimi okresami zatrudnienia,
- umysłowo upośledzeni i fizycznie niepełnosprawni,
- psychicznie chorzy,
- samotni rodzice,
- rodziny wielodzietne,
- uzależnieni od substancji psychoaktywnych,
- osoby przerywające naukę w szkole, bez kwalifikacji,
- bezdomni,
- kobiety,
- dzieci dorastające w rodzinach patologicznych,
- mniejszości etniczne,
- osoby opuszczające zakłady karne.

MOPS wobec potrzebujących świadczy szeroki wachlarz pomocy, uzależniony od osób ubiegających się o pomoc i ich sytuacji bytowej. Udzielana pomoc uzależniana jest od dochodów zgłaszającej się osoby oraz przyczyny znalezienia się w trudnej sytuacji życiowej. Przyczynami może być: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, ochrona macierzyństwa, wielodzietność, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm i narkomania, trudność w przystosowaniu się do życia po odbyciu kary więzienia, klęska żywiołowa. W pomoc osobom potrzebującym włączają się także licznie stowarzyszenia oraz Kościoły.

Forma świadczenia	Liczba osób, którym przyznano
Świadczenia pomocy społecznej	
Liczba osób (os.)	1724
Zasiłek stały (os.)	1.103
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (szt.)	28.367
Zasiłki okresowe (os.)	1,689
Schronienie (os.)	421
Usługi opiekuńcze (szt.)	35.720
Posiłki (szt.)	233.196
Sprawienie pogrzebu (os.)	2
Domy pomocy społecznej (os.)	216
Zasiłki celowe (zdarzenia losowe) (os.)	3
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (os.)	896

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Świadczenia rodzinne	
Liczba osób	3.753
Zasiłki rodzinne (szt.)	30.300
Dodatki do zasiłków (szt.)	9.547
Zasiłki pielęgnacyjne (szt.)	7.211
Świadczenia pielęgnacyjne (szt.)	600
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (szt.)	361
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe (szt.)	494
Składki na ubezpieczenie społeczne (szt.)	445

Tabela 15: Ilość i rodzaj świadczeń z pomocy społecznej (stan na dzień 30.06.2006 r.)

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie.

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych pomocą służy **Miejski Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień w Głogowie**. Do działań Ośrodka należy:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym:
 - realizowanie programu pomocy i wsparcia wobec osób zgłaszających problemy alkoholowe
 - prowadzenie grup wsparcia i edukacji wobec osób z problemem alkoholowym
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego
 - integracja społeczna osób z problemem alkoholowym poprzez współpracę z organami samopomocowymi i innymi placówkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych (MOPS, Policja, Sąd, Prokuratura, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Odwykowa.)
2. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

MOPIWTU oferuje pomoc specjalistyczną w Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punktach konsultacyjnych, grupach wsparcia, grupach terapeutycznych prowadząc zajęcia grupowe dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi.

Dodatkowo Ośrodek organizuje zajęcia edukacyjno- wychowawcze dla dzieci w świetlicach terapeutycznych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Działalnością na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, zapobieganiu i przeciwdziałaniu sytuacjom kryzysowym oraz dysfunkcjonalności rodzin zajmuje się także **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie**. Pomocą objęte są przede wszystkim osoby niepełnosprawne, rodziny zastępcze, dzieci i młodzież, rodziny z problemem przemocy, jak również osoby w podeszłym wieku.

Jednym z projektów realizowanych w celu ograniczenia zjawiska marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych jest zadanie pn. "Aktywni życiowo, aktywni zawodowo". Aktywna integracja beneficjentów realizowana jest poprzez działania indywidualne z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i edukacyjnej. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej- Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.4.6. Edukacja

Poziom wykształcenia

Jak wynika ze danych ze spisu powszechnego z 2002 r. najwięcej ludności w Głogowie posiada wykształcenie średnie, a następnie zawodowe i podstawowe. Niepokojący jest udział osób z nieukończonym wykształceniem podstawowym (1.494) szczególnie wśród osób młodych i kobiet w przedziale wiekowym 20-59 lat (132). Osób z wykształceniem podstawowym jest 14 293 i są to głównie mieszkańcy w przedziale wiekowym 20-49 lat. Samo wykształcenie średnie posiadają najczęściej kobiety, natomiast mężczyźni dominują pod względem wykształcenia średniego zawodowego. Poziom wykształcenia wyższego wśród mieszkańców Głogowa wynosi zaledwie 5860 osób, z czego większość (3223) stanowią kobiety.

	Ogółem	Wyższe	Policealne	Średnie			Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	Podstawowe nieukończone	Nieustalony
				Razem	Ogólnokształcące	Zawodowe				
Ogółem	60529	5860	2256	19796	5828	13968	15892	14293	1494	938
Mężczyźni	29270	2637	494	9070	1573	7497	9716	6258	626	469
Kobiety	31259	3223	1762	10726	4255	6471	6176	8035	868	469

Tabela 16: Poziom wykształcenia w Głogowie

Źródło: Dane ze spisu powszechnego z 2002 r.

Edukacja – przedszkola

W Głogowie znajduje się 11 przedszkoli publicznych, do których uczęszcza 1694 wychowanków w 70 oddziałach, oraz 4 przedszkola niepubliczne kształcące 235 dzieci (stan na październik 2008r.). Spośród wychowanków najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku 6 lat, które w 99,5% wypełniają obowiązek szkolny.

Należy zaznaczyć, iż głogowskie przedszkola, mając na uwadze wszechstronny rozwój dzieci oraz podnoszenie kwalifikacji własnych kadr, realizują szereg autorskich programów, w tym programy współpracy zagranicznej. Na uwagę zasługuje przede wszystkim Przedszkole Publiczne nr 5 w Głogowie, które uczestniczy w programie

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lifelong learning pod patronatem Komisji Europejskiej. Obecnie przedszkole realizuje 4 programy obejmujące m.in.:

- Wymianę doświadczeń pedagogicznych w zakresie uczenia dzieci twórczego myślenia, prowadzenia eksperymentów, badań, wnioskowania
- Opracowania wspólnych materiałów dydaktycznych, czyli zasobów cyfrowych do nauczania dzieci pojęć matematycznych
- Poznanie różnorodnych kultur – tradycji, obyczajów, ubiorów, muzyki, sztuki.
- Opracowanie różnych systemów edukacji, wymiany nauczycieli poprzez wizyty w partnerskich placówkach edukacyjnych.

Edukacja – szkoły podstawowe i gimnazja

W Głogowie znajduje się 8 szkół podstawowych oraz 5 gimnazjów prowadzonych przez Gminę Miejską, do których uczęszcza 3 997 uczniów szkoły podstawowej w 169 oddziałach oraz 2 220 uczniów gimnazjum w 96 oddziałach.

W 265 oddziałach nauczają 592 nauczycieli. W celu wyrównania szans życiowych oraz przeciwdziałaniu izolacji dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w 2000 r. utworzono oddziały integracyjne na poziomie nauczania podstawowego (SP 12) i gimnazjalnego (G 5).

Wyposażenie placówek w przeważającej części można określić jako zadowalające, aczkolwiek wymaga ciągłego unowocześnienia tak, aby nadążać za rozwojem technologii. Dotyczy to zaplecza technicznego (sprzęt audio i video, pomoce dydaktyczne, pracownie komputerowe, biblioteki, baseny, wyposażenie zaplecza kuchennego i stołówek szkolnych). W sposób ciągły dokonywany jest rozwój infrastruktury szkolnej w zakresie m.in.:

- adaptacji szkół dla uczniów niepełnosprawnych,
- malowania korytarzy i klatek schodowych,
- wymiany posadzek na korytarzach klasach,
- poprawy nawierzchni na boiskach szkolnych,
- zakupu nowoczesnego sprzętu oraz mebli szkolnych,
- termomodernizacji placówek.

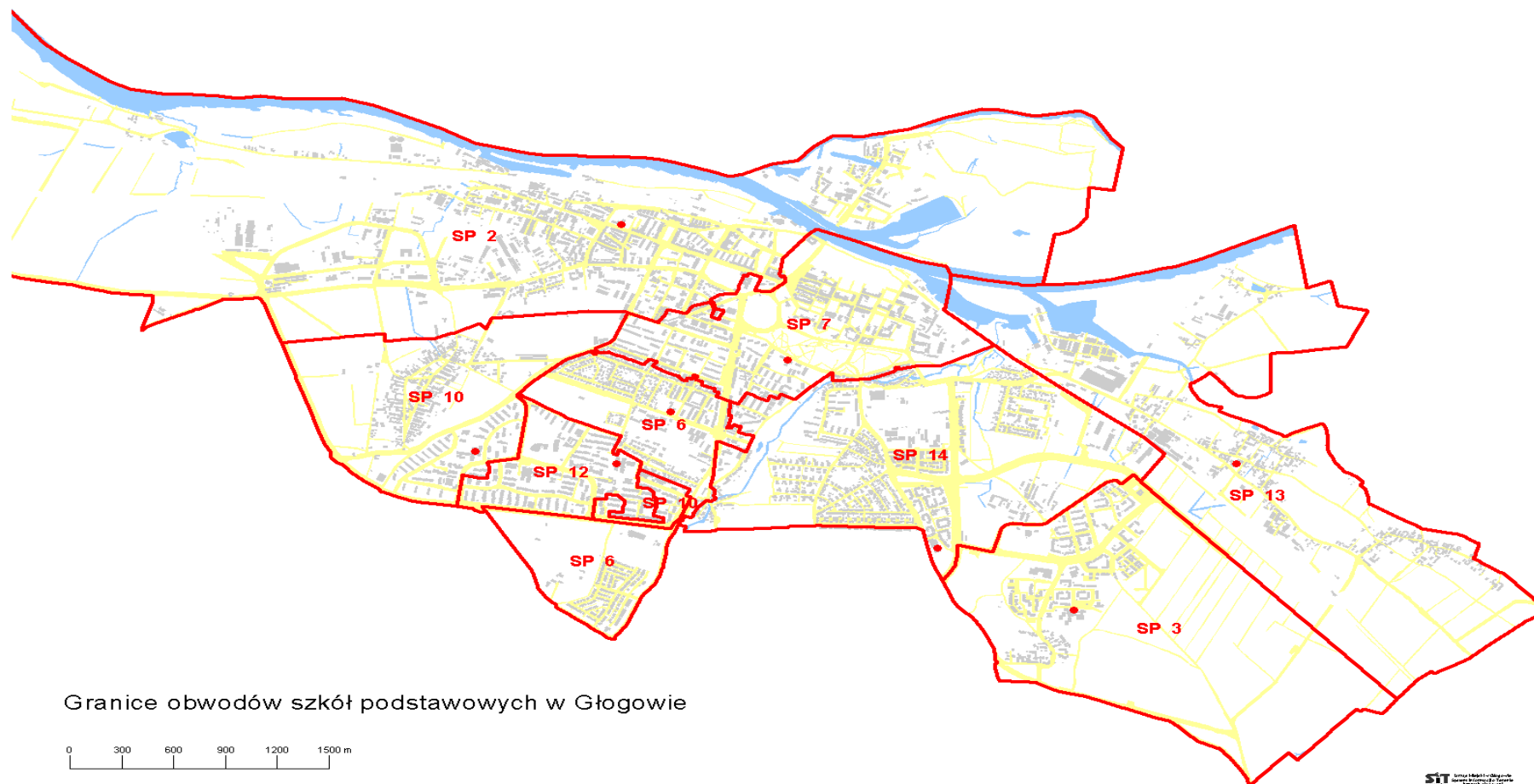
W celu twórczego rozwoju młodzieży, placówki starają się o dofinansowanie projektów realizowanych poprzez wymiany uczniowskie z obcojęzycznymi szkołami.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Dzięki projektowi „Poznajmy się przez teatr” w ramach programu młodzież, Gimnazjum nr 3 w Głogowie umożliwiło swoim uczniom poznanie swoich rówieśników w innych europejskich szkołach.

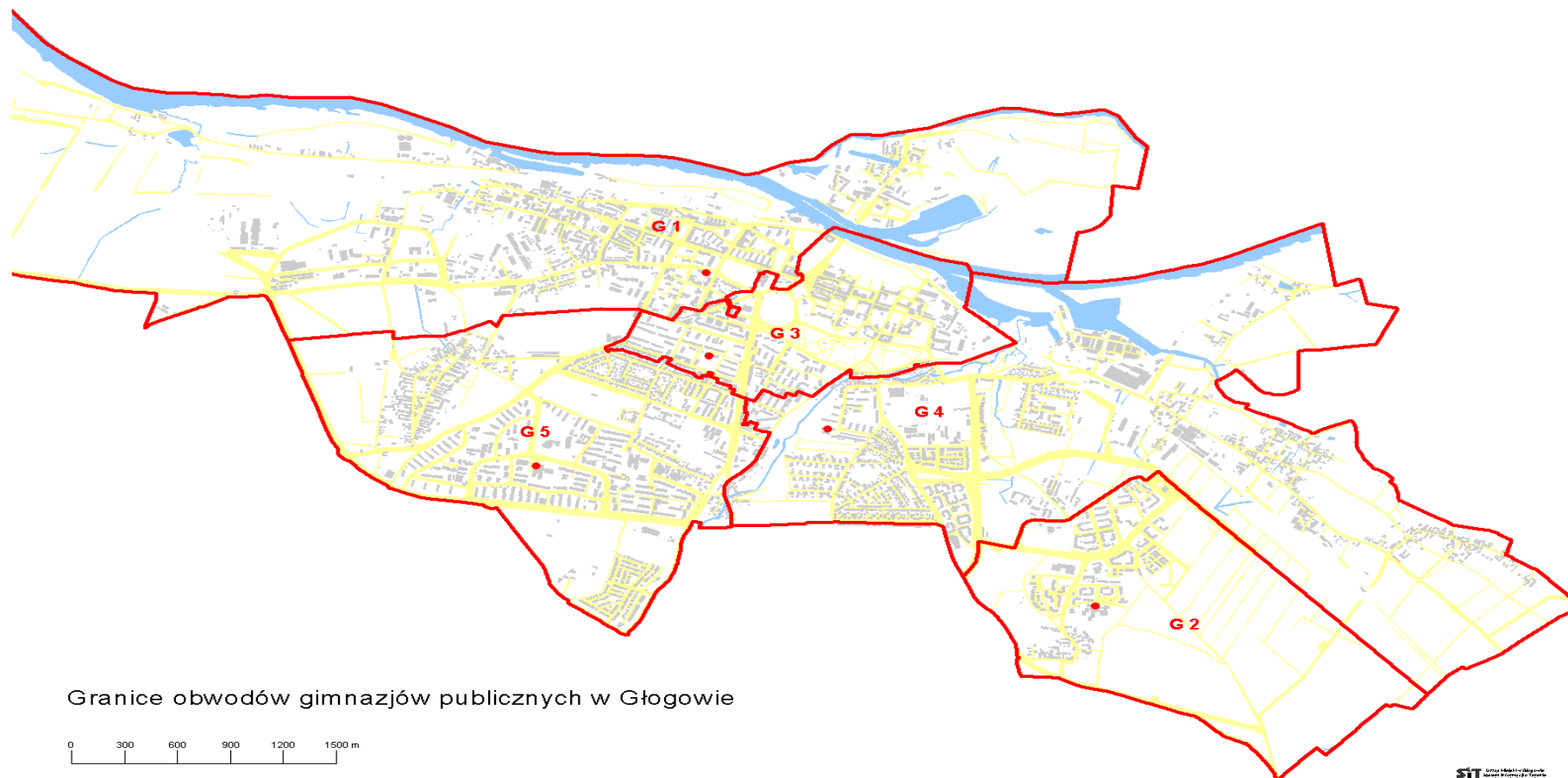
W celu modernizacji wyposażenia głogowskie szkoły starają się uzyskać dofinansowanie ze środków unijnych na zakup nowego sprzętu dydaktycznego. Dzięki otrzymanej dotacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 9.1.2. *Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych*, Szkoła Podstawowa nr 14 mogła wyposażyć placówkę w niezbędny sprzęt i urządzenia dydaktyczne, które wpłyną na poziom kształcenia głogowskiej młodzieży.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 7: Granice obwodów szkół podstawowych w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 8: Granice obwodów gimnazjów publicznych w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Edukacja – szkoły średnie

Na terenie miasta znajduje się także 8 szkół ponadgimnazjalnych o szerokim wachlarzu nauczania. Charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj szkoły	Ilość szkół
Licea profilowane dla młodzieży	5
Ponadgimnazjalne technika dla młodzieży	6
Ponadpodstawowe średnie szkoły zawodowe dla młodzieży	10
Licea ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży	5
Ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	4
Ponadpodstawowe szkoły zasadnicze dla młodzieży	0

Tabela 17: Szkoły średnie działające w Głogowie (stan na dzień 31.12.2006 r.).

Źródło: GUS

Edukacja – szkolnictwo wyższe

W 2004 roku powołana została Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie, która kształci studentów systemem dziennym i zaocznym na kierunkach:

- Pedagogika (specjalność: pedagogika opiekuńcza osób dorosłych, pedagogika osób niedostosowanych społecznie)
- Metalurgia (specjalność: przeróbka metali niezależnych, inżynieria procesów ekstrakcyjnych)
- Finanse i rachunkowość (specjalność: rachunkowość i finanse)
- Ekonomia (specjalność: gospodarka lokalna i regionalna, ekologia i ochrona środowiska, rachunkowość).

Uczelnia planuje uruchamiać nowe kierunki o profilach technicznych. Na terenie Głogowa działają także punkty dydaktyczne trzech innych uczelni, które prowadzą kształcenie w systemie zaocznym:

- Uniwersytetu Zielonogórskiego,
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu,
- Wyższej Szkoły Humanistyczno - Ekonomicznej z Łodzi.

Absolwenci powyższych uczelni, stanowić będą w przyszłości bazę wysoko wykształconych, specjalistycznych kadr. Atutem też jest położenie miasta blisko Wrocławia – silnego wrocławskiego ośrodka akademickiego z dostępem do

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

pozostałych specjalności. Duża część młodzieży kształci się na uczelniach zlokalizowanych w Poznaniu, Zielonej Górze i Legnicy.

2.4.7. Turystyka, kultura, sport

Głogów i okolice to atrakcyjny i godny polecenia teren do uprawiania turystyki.. Pomimo zniszczeń wojennych 1000-letnia historia miasta pozostawiła swój ślad w licznych zabytkach. Niepowtarzalny klimat tworzy odbudowujące się Stare Miasto. Dumą wszystkich mieszkańców są ponadto odrestaurowany ze zniszczeń zamek, barokowy kościół p.w. Bożego Ciała czy ratusz miejski. W trakcie odbudowy jest Kolegiata Głogowska, a na swoją kolej czeka gotycki kościół p.w. Św. Mikołaja, który znajduje się w otoczeniu staromiejskich, nowobudowanych kolorowych kamieniczek.

Dla miłośników fortyfikacji atrakcją są pozostałości twierdzy, którą Głogów był praktycznie od swego powstania. Składają się na nią zarówno pozostałości średniowiecznych murów obronnych jak i nowożytnie fortyfikacje w postaci fosy czy fortów okalających niegdyś miasto.

Duże nadzieje wiąże się z wykorzystaniem turystycznym Odry. Już teraz, w sezonie organizowane są wycieczki statkiem po rzece, ale plany związania miasta z rzeką są bardziej ambitne.

Głogów posiada ciekawą ofertę turystyczną zarówno dla miłośników historii jak i amatorów wędrówek zarówno pieszych i rowerowych. Okolice miasta obfitują w atrakcje przyrodnicze oraz malownicze pejzaże, w tym m.in. Wzgórza Dalkowskie, a w dalszej odległości Przemkowski Park Krajobrazowy oraz Pojezierze Sławskie.

Głogowskie miejsca godne polecenia:

- 1. Stare Miasto.** Obecnie w trakcie odbudowy z nowymi stylizowanymi kamienicami przy zachowaniu średniowiecznego układu ulic i podziału na kwartały i parcele.
- 2. Zamek Książąt Głogowskich wzniesiony nad brzegiem Odry w połowie XIII wieku.** Pierwotnie gotycki zbudowany na planie prostokąta z dziedzińcem i cylindryczną wieżą, przebudowany w stylu renesansowym w XVI wieku. Spalony podczas wojny, został odbudowany w latach 70-tych. Obecnie jest siedzibą Muzeum Archeologiczno – Historycznego.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- 3. Ratusz Miejski datowany na XIII wiek.** Był wielokrotnie niszczony. W XVI wieku przybrał szatę renesansową. Gruntownie przebudowany w 1831 r. Zachowały się późnogotyckie sale piwniczne, jedna ze sklepieniem kryształowym, druga z siatkowym oraz relikty renesansowego i barokowego wystroju. Nad gmachem góruje zrekonstruowana wieża o wysokości ponad 80 m.
- 4. Teatr Miejski im. Andreasa Gryphiusa (obecnie ruina).** Gmach wzniesiony w 1774 r. został przebudowany 25 lat później na budynek teatralny o klasycystycznym wystroju fasady. Zrujnowany w trakcie II Wojny Światowej. Dotychczas w obiekcie przeprowadzone zostały jedynie prace zabezpieczające.
- 5. Kościół św. Mikołaja (obecnie ruina) z połowy XIII wieku.** Jest to trzynawowy, rzadki na Śląsku przykład wczesnogotyckiej architektury. Obecnie trwają prace zabezpieczające zabytek przed dalszym zniszczeniem poprzez m.in. przykrycie obiektu dachem. Kościół ma być częściowo udostępniony zwiedzającym oraz organizatorom imprez plenerowych. Pozostanie w stanie trwałej ruiny jako symbol zniszczeń wojennych.
- 6. Kościół i Kolegium Bożego Ciała.** Późnobarokowy, z dwuwieżową fasadą wzniesiony w latach 1695-1702. Odbudowany pod koniec lat 50, z prześwietlonym wnętrzem, w którym zachowały się elementy barokowego wyposażenia.
- 7. Kolegiata p.w. Wniebowzięcia NMP na Ostrowie Tumskim – najstarszej części Głogowa.** Po wojnie pozostawiona jako ruina, a obecnie jest w trakcie odbudowy. Pod względem rangi, jest to druga po Katedrze Wrocławskiej, świątynia Dolnego Śląska.
- 8. Fragmenty obwarowań miejskich pochodzące z czasów średniowiecznych.** Stanowią naturalną ozdobę miasta wytyczając średniowieczną linię zabudowy Głogowa.
- 9. Relikty nowożytnych fortyfikacji Twierdzy Głogów.** Fosa, kazamaty, korytarze kontrminerskie, blok koszarowy - dobrze zachowane po dzień dzisiejszy mogą stanowić największą atrakcję turystyczną Głogowa.
- 10. Fort Gwiazdy (XVIII wiek).**
- 11. Fort – Ober Redute (XIX wiek).**

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

12. Fort Lunette am Schloss See (połowa XIX wieku).

13. Zespół Blockhaus Schanze (połowa XIX wieku).

14. Wieża artyleryjska (połowa XIX wieku).

Głogów jest regionalnym centrum kultury. W mieście odbywają się imprezy o znaczeniu nie tylko ogólnopolskim, ale również międzynarodowym. Należą do nich Międzynarodowe Głogowskie Spotkania Jazzowe czy Przegląd Kultury Kresowej. Są to imprezy głęboko zakorzenione w tradycji miasta i odbywają się od wielu lat.

Działalność kulturalna związana jest głównie z Miejskim Ośrodkiem Kultury i Muzeum Archeologiczno – Historycznym. Nie brakuje także licznych stowarzyszeń kulturotwórczych. Skupiają one ludzi tworzących kulturowy wizerunek miasta.

Bogata oferta Miejskiego Ośrodka Kultury obejmuje między innymi sekcje tematyczne (m.in. plastyczną, teatralną, wokalne, taneczne, tkacką, szachową, fotograficzną, chóry, itd.), organizację spektakli, programów kabaretowych, widowisk estradowych, koncertów jazzowych, bluesowych i poezji śpiewanej. Ponadto w MOK -u na stałe działa Dyskusyjny Klub Filmowy „Szpula”.

Ponadto w Miejskim Ośrodku Kultury działa również **Rewia Graffiti**, w której uczestniczy średnio 90-100 osób w wieku od 6 do 18 lat. Rewia zdobyła większość prestiżowych nagród na przeglądach twórczości dzieci i młodzieży.

W wyniku przeprowadzonego remontu budynek MOK-u stał się jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu na Dolnym Śląsku. Ośrodek posiada zróżnicowane pod względem powierzchni, funkcji i wyposażenia sale, w których istnieje możliwość zorganizowania koncertów, spektakli, prezentacji, spotkań, szkoleń, wykładów itp.

Oprócz MOK-u dużym ośrodkiem, organizującym liczne imprezy kulturalne jest Stowarzyszenie Edukacji Artystycznej i Kulturalnej „Mayday” oraz Spółdzielczy Dom Kultury „Pegaz”.

Muzeum Archeologiczno – Historyczne Dział realizuje swoje cele statutowe poprzez gromadzenie, katalogowanie, przechowywanie i naukowe opracowanie zgromadzonych muzealiów. Organizuje wystawy stałe i czasowe, prowadzi działalność edukacyjną i wydawniczą, udostępnia zbiory do celów naukowych i edukacyjnych. Muzeum prowadzi liczne wykłady, lekcje muzealne dla uczniów

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

głogowskich szkół, udziela konsultacji osobom szukającym informacji na temat historii miasta i regionu oraz przygotowującym prace dyplomowe i magisterskie.

Do najciekawszych zbiorów należy tzw. „Skarb z Głogowa”, który odkryli 23 października 1987r. dwaj działkowicze podczas prac melioracyjnych na ogrodach działkowych przy Osiedlu Piastów Śląskich. Zawiera 20638 monet całych i fragmentów, siedem srebrnych sztabek i jedną grudkę srebra.

W planach jest przygotowanie także kompleksowej wystawy dotyczącej dziejów miasta.

Muzeum prowadzi intensywną działalność archeologiczną na zlecenie instytucji oraz firm prywatnych zarówno na terenie Dolnego Śląska jak i województw ościennych. Duże nagromadzenie zabytków archeologicznych wynikające z prowadzonych w Polsce inwestycji liniowych wymusza utworzenie Ośrodka Studyjno-Magazynowego (tzw. składnicy muzealnej), do której mogłyby trafiać zabytki z południowo- zachodniej Polski. W roku 2008 Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjął decyzję o dofinansowaniu powstania takiej składnicy w Głogowie, która rozpocznie działalność pod koniec roku 2009.

Szereg inicjatyw społeczno – kulturalnych podejmują także liczne stowarzyszenia działające w Głogowie. Są to:

- 1. Towarzystwo Ziemi Głogowskiej** zajmujące się upowszechnianiem wiedzy o mieście i regionie, wydające liczne publikacje i organizujący sesje popularno – naukowe.
- 2. Głogowskie Stowarzyszenie Literackie** organizuje warsztaty literackie i spotkania z ludźmi pióra.
- 3. Stowarzyszenie Muzyczne Ziemi Głogowskiej i Państwowa Szkoła Muzyczna** upowszechniają kulturę muzyczną i organizujące koncerty.
- 4. Klub Inteligencji Katolickiej** (Konserwatorium Humanistyczne, Konferencje).

Na terenie miasta działają ponadto Biblioteki Publiczne, które planują zmodernizowanie budynków oraz skomputeryzowanie bibliotek.

Ponadto na terenie miasta działa prężnie Biblioteka Publiczna, które poprzez sieć filii stara się aktywnie promować czytelnictwo wśród mieszkańców.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Dzięki rozbudowanej bazie rekreacyjno – sportowej głogowski sport stoi na wysokim poziomie. Kompleks składający się ze stadionu, hali widowiskowo-sportowej, kortów tenisowych i boisk jest wzbogacony o wielofunkcyjny basen. Z hali wielokrotnie korzystała reprezentacja kraju w piłce ręcznej rozgrywając tu mecze międzynarodowe. Podobnie tor motocrossowy uważany jest za jeden z najlepszych w Polsce. Tutaj odbywają się Mistrzostwa Polski i Europy w Motocrossie. Głogów, ze względu na prężnie działającą sekcję, uważany jest za stolicę polskiego duathlonu, co odzwierciedla się m.in. w organizacji dużych imprez tj. Mistrzostw Europy w Duathlonie.

Największe stowarzyszenia sportowe działające w mieście:

1. Międzyzakładowy Klub Sportowy „Chrobry” Głogów.
2. Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Chrobry” Głogów.
3. Stowarzyszenie Piłki Siatkowej „Chrobry” Głogów.
4. MKS „Piaś” Głogów.
5. Centrum Sportowe „Głogowski Triathlon”.
6. Miejski Szkolny Związek Sportowy.
7. Międzyszkolny Klub Sportowy „Basket Chrobry”.
8. Stowarzyszenie Sportowe „MOK – Budoprojekt”.
9. Towarzystwo Cyklistów „Chrobry”.
10. Międzywojewódzki Klub Karate „Kyokushin”.
11. Międzynarodowa Federacja Modern Ju – Jitsu.
12. Uczniowski Klub Sportowy „Szkółka Piłkarska”.
13. Głogowskie Towarzystwo Tenisowe.
14. Klub Taternictwa Jaskiniowego.
15. Automobilklub „Głogów”.
16. Stowarzyszenie Brydża Sportowego „Ziemi Głogowskiej”.
17. Uczniowski Klub Sportowy „Głogowski Klub Judo”.
18. Stowarzyszenie Tenisa Stołowego „Chrobry Głogów”
19. Ognisko Statutowe TKKF „Goliat”
20. Stowarzyszenie Sportowe „Odra”

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Stowarzyszenia skupiają wokół siebie wielu młodych ludzi, jednak często pojawia się problem z dostosowaniem do ich potrzeb zapleczem sportowym.

2.5. Ochrona środowiska

Środowisko naturalne Głogowa oraz jego położenie geograficzne stanowi w dużej mierze podstawę dla dalszego rozwoju gospodarczego miasta. Mając na uwadze zrównoważony rozwój miasta i aspekt ekologiczny dla jego funkcjonowania jako skupiska ludzi i miejsca do działalności gospodarczej, to konstrukcja **Lokalnego Programu Rewitalizacji Głogowa na lata 2007 – 2013** musi uwzględniać podstawowe wymogi i aspekty środowiskowe. Jest to szczególnie ważne w wypadku przywracania dawnych funkcji poszczególnym obszarom objętych rewitalizacją oraz planowania nowego typu działalności na terenie miasta. Realizacja jakichkolwiek działań rewitalizacyjnych nie może powodować zakłóceń w funkcjonowaniu lokalnego ekosystemu. Podobnie wszystkie planowane inwestycje oparte powinny być o nowoczesne technologie, które kładą nacisk na ochronę środowiska. Szczególne znaczenie mają w tym zakresie stosunki wodne na terenie miasta.

Aktualny stan środowiska naturalnego w Głogowie jest stosunkowo dobry. Uwarunkowania naturalne nie stanowią trudnej bariery dla dalszego rozwoju funkcji miasta, jako ośrodka życia społeczno-gospodarczego. Zachowane muszą być jednak podstawowe wymogi umożliwiające bieżącą ochronę zasobów naturalnych, a także utrzymanie ich obecnego stanu w przyszłości. Zachowanie wymogów ochrony środowiska w tym zakresie ma także wymiar czysto społeczny przez istotny wpływ na poziom życia mieszkańców miasta. Szczególną uwagę w procesie planowania rozwoju miasta należy zwrócić na działania, które będą wpływać na obecnie zagrożone elementy środowiska naturalnego.

2.5.6. Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze Głogowa stanowią: szata roślinna i zwierzęca, gleby, wody i urozmaicony krajobraz. System zieleni tworzą parki wokół Starego Miasta i kanału Sępólno, a nad Odrą i Ostrowie Tumskim zieleń łąkowa, a także niewielkie kompleksy lasów, ogrody działkowe, szpalery przyuliczne oraz system zieleni izolacyjnej wokół Huty Miedzi „Głogów”.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W obrębie miasta znajdują się dwa pomniki przyrody tj. wierzba i lipa rosnące przy Zespole Szkół Przyrodniczych (obszar rewitalizowany). W różnych częściach Głogowa występują zwierzęta i rośliny objęte ochroną gatunkową. Są to m.in. kukulka, sierpówka, dzięcioł, puszczyk, sikorka, słowik, wilga i inne. Rzadkie i cenniejsze gatunki roślin to: miłorząb, sosna wejmutka, czarna magnolia, tulipanowiec, żółtnica, korkowiec, lipa, buk, cis, jodła, dęby stożkowe i inne. Tereny nadodrzańskie stanowią biologicznie czynne kompleksy i są ostoją ptactwa wodnego. Podstawowe kompleksy roślinności występują w następujących głównych grupach:

1. **Roślinność dna doliny Odry, którą tworzą zarośla wierzbowe.** Z mniejszych roślin występują tutaj: rutewka wąskolistna, krwawnik, kichawiec, starzec gorycznikolistny. Tereny często zalewane wodą porośnięte są okrzężnicą bagienną, prząstką pospolitą, osoką aoesowatą, kotewką – orzech wodny. Na pograniczu wody i suchego łądu spotkać można: trzcinę pospolitą, rdest, szczaw nadmorski, jaskry, rukiew ziemnowodna. Wyższe terasy doliny Odry zajmują przeważnie łąki i lasy (przeważnie liściaste).
2. **Roślinność Wzgórz Dalkowskich.** W ich pobliżu przebiegają granice zasięgów naturalnych drzew tj. świerku górskiego, jodły, olchy szarej. Wzgórz porastają lasy świerkowe i bukowe, przy czym miejscami buk występuje w drzewostanach czystych. W lasach spotkać można domieszkę dębu oraz jodły i sosny.
3. **Na południe i południowy zachód od pasa Wzgórz Dalkowskich rozciąga się jednostajnie płaska kraina torfowisk.** Przeważają tutaj bory sosnowe z podszyciem jałowca i żarnowca, sporadycznie występują wrzos i borówka. Wzdłuż wolno płynących rzeczek ciągną się torfowiska wysokie porośnięte turzycą, rosiczką, tłustoszem pospolitym. Główną masę zieleni tworzą tutaj mchy torfowce.

Pod względem regionalizacji botanicznej na terenie Ziemi Głogowskiej zbiegają się 3 okręgi florystyczne:

1. Kraina Wielkopolsko-Kujawska, której granica przebiega zgodnie z północnym stokiem Wzgórz Dalkowskich.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2. Wzgórza Dalkowskie stanowiące część wału Wzgórz trzebnicko ostrzeszowskich.

3. Nizina Śląska – na południe od Wzgórz Dalkowskich.

Zauważa się też wzrost wartości nasadzeń zieleni izolacyjnej wokół huty miedzi, gdzie coraz częściej pojawia się zwierzyna płowa.

W różnych częściach Głogowa istnieją także parki oraz lasy, które służą mieszkańcom jako forma spędzania wolnego czasu oraz relaksu i odpoczynku. Są to:

1. **Park Słowiański.** Dobrze zagospodarowany. Usytuowany w pobliżu głównego ciągu handlowego Alei Wolności jest miejscem podstawowego wypoczynku Głogowian. Jego atrakcje to czynna w okresie letnim fontanna i pomnik poświęcony żołnierzom koalicji antyhitlerowskiej poległym na frontach II wojny światowej. Występują tutaj starodrzew w postaci dębów bezszypułkowych i dębów stożkowych.
2. **Park Nad Strumykiem przy ulicy Budowlanych.** Drugi pod względem najczęściej odwiedzanych parków, którego środkiem płynie zanieczyszczony strumyk Sępolno.
3. **Park Leśny.** Jest najpiękniejszym z głogowskich parków z bogatym starodrzewem. Zlokalizowano w nim trasę do nauki jazdy na rowerach. Ścieżki wymagają gruntownej renowacji. W części wschodniej parku planowa jest trasa spacerowa mająca mieć w przyszłości połączenie z pasażem nadodrzańskim. Na terenie parku znajdują się pozostałości starodawnych fortyfikacji. Bliskie sąsiedztwo odbudowywanego obecnie Starego Miasta powinno wkrótce ożywić ten dotychczas najmniej odwiedzany park. Występują tutaj starodrzewy - płatan, dęby, jesiony, buki czerwone.
4. **Park Południowy.**
5. **Park na osiedlu Kopernik – Park Słoneczny.**
6. **Park Nad Fosą – ul. Daszyńskiego**
7. **Park Piastowski**

Lasy w Głogowie zajmują obszar około 30 ha. Nie tworzą one zwartego kompleksu i w niewielkich skupiskach rozmieszczone są na obrzeżach miasta,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

głównie w pasie nadodrzańskim. Dominują lasy liściaste. Wśród lasów najwięcej cech naturalnych mają łągi z przewagą dębu szypułkowego, a w domieszce wiąz, jesion, lipa, klon, paklon, grab, czeremcha, osika i brzoza. Poszycie tych lasów stanowi dereń świdwa, kruszyna, trzmielina i kalina.

2.5.7. Gospodarka wodno – ściekowa

Woda do miasta dostarczania jest z ujęcia wody „Serby”, będącego ujęciem wody podziemnej, głębinowej z poziomu czwartorzędownego piętra wodonośnego zalegającego na głębokości od 40 do 60 m. Woda surowa (bezpośrednio ze studni) jest bardzo dobrej jakości. Nie zawiera szczególnie szkodliwych i niebezpiecznych substancji, jak: fenole, detergenty anionowe i kationowe, czy też związki tróchloropochodne. Woda ta wolna jest również od wszelkich zanieczyszczeń bakteriologicznych. W śladowych ilościach występują także metale ciężkie takie jak: miedź, ołów, cynk, kadm, arsen. Natomiast notuje się znacznie podwyższone wartości związków żelaza, manganu oraz siarczanów. Ujęcie Wody posiada zatwierdzone zasoby wody w kategorii „B” w ilości $Q=1520 \text{ m}^3/\text{h}$ i zgodnie z posiadanym pozwoleniem wodno prawnym na szczególne korzystanie z wód możliwe jest ujmowanie wody w ilości maksymalnej $Q_{\text{max}}=20000 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Uzdatniona woda spełnia wymagania, co do jakości wody zdatnej do picia określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2000 r. w pełni odpowiadając warunkom stawianym przez Unię Europejską (dyrektywa 98/83/EC).

Wskaźnik oznaczenia	Jednostka	Zawartość w wodzie	Norma Polska
Temperatura	st. C	11	-
Zapach		akceptowalny	Akceptowalny
PH		7,22	6,5-9,5
Żelazo	mg/l	0,061	0,2
Mangan	mg/l	0,016	0,05
Kwasowość	mval/l	3,1	-
Twardość	mg CaCO ₃ /l	289,3	60-500
Chlor wolny	mg/l Cl	<0,05	0,1-0,3
Amoniak NH ₄	mg/l	0,05	0,5
Azotany NO ₃	mg/l	2,85	50
Azotyny NO ₂	mg/l	<0,02	0,1
Utlenialność	mg KmnO ₄ /l	3,8	5,0

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Paciorkowce kałowe Enterokoki		0	0
Ilość bakterii w 37°C na agarze po		0	20
Ilość bakterii w 22°C na agarze po		2	100
Wskaźnik Coli		0	0

Tabela 18: Jakości wody produkowanej przez SUW „Serby” (dane za rok 2005).

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Głogowie.

W Głogowie istnieje głównie grawitacyjny system ogólnospławny ze szczątkowym układem rozdzielczym. Główne kolektory kanalizacyjne wykonane zostały jeszcze w latach przedwojennych. Miasto jest w większości skanalizowane, oprócz osiedli wiejskich: Nosocice, Żarków, Krzepów, Widziszów, teren fabryki FAMABA oraz osiedla Cukrownik. W latach 2002 – 2004 wybudowano kolektor odciążający, który będzie zbierał ścieki po skanalizowaniu osiedli wiejskich oraz z osiedla Piastów Śląskich.

Długość sieci kanalizacyjnej (bez przykanalików), sprowadzającej ścieki do oczyszczalni ścieków	j.m.	Długość
Razem	km	120,7
sieci sanitarnej	km	10,4
sieci ogólnospławnej	km	110,3

Tabela 19: Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Głogowa. (stan na dzień 31.05.2006 r.).

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Głogowie.

Miejska Oczyszczalnia Ścieków w Głogowie jest nowoczesną oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną oddaną do eksploatacji w 2000 roku. Jej przepustowość wynosi 21.000 m³/d, a zadaniem jest oczyszczanie ścieków doprowadzanych system kanalizacji ogólnospławnej z miasta Głogowa i okolicznych gmin: Serbów, Jaczowa, Ruszowic.

Ścieki deszczowe w ilości powyżej 1.500 m³/h są wprowadzane do systemu zbiornika retencyjnego poprzez przelew burzowy, a następnie stopniowo przepompowywane do komory wlotowej przed budynkiem krat. Ścieki po wstępnym oczyszczeniu są przepompowywane do części biologicznej składającej się z dwóch komór osadu czynnego i dwóch osadników wtórnych, gdzie następuje dalsza redukcja związków organicznych i nieorganicznych, a także usuwanie związków biogennych, czyli azotu i fosforu. Ścieki oczyszczone o stężeniach wskaźników zanieczyszczeń poniżej wymogów MOŚZNiL odpływają do odbiornika tj. rzeki Odry.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Pozostałe parametry nie przekraczają wielkości określonych w załączniku nr 2 do Rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 05.11.1991 r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzone są do wód i ziemi.

Rzeczywiste stężenia na wylocie	Dopuszczalne stężenia
stężenie BZT5 – 10,0 mg/dm ³	stężenie BZT5 – 15 mg/ dm ³
stężenie ChZT – 48 mg/ dm ³	stężenie ChZT – 150 mg/ dm ³
stężenie Nog – 4,69 mg/ dm ³	stężenie Nog – 30 mg/ dm ³
stężenie N-NO3 – 0,70 mg/ dm ³	stężenie N-NO3 – 30 mg/ dm ³
Stężenie N-NH4 – 1,15 mg/ dm ³	stężenie N-NH4 – 6 mg/ dm ³
stężenie Pog. – 1,18 mg/ dm ³	stężenie Pog. – 1,5 mg/dm ³

Tabela 20: Stężenia wskaźników zanieczyszczeń oczyszczonych ścieków (stan na dzień 31.05.2006 r.).

Źródło: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.5.8. Gospodarka odpadami

Składowisko odpadów wybudowane zostało w 1995 roku. Jego powierzchnia całkowita wynosi 4,67 ha. Obecnie jest ono zajęte w około 60%. Przewidywany czas eksploatacji zaplanowano do 2013 roku. Średnio na rok przybywa 38.000 ton. Odpady dostarczane są z powiatu głogowskiego oraz ościennych gmin. Obecnie brak jest w mieście zakładu utylizacji (segregacji) odpadów komunalnych, co powodowałoby wolniejsze wypełnianie kwatery wysypiska. Wysypiskiem zarządza spółka GPK – SITA Głogów z 51% udziałem Gminy Miejskiej Głogów. W najbliższym czasie planuje się rozbudowę wysypiska i utworzenie na jego terenie:

- Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów,
- Instalacji odgazowującej składowisko,
- Sortowni odpadów,
- Kwater do składowania odpadów niebezpiecznych.

Gmina Miejska Głogów opracowała Gminny Plan Gospodarowania Odpadami, co umożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami powstającymi w procesie działalności gospodarczej i odpadów komunalnych. Na terenie miasta systematycznie wprowadza się zbiorniki do selektywnej zbiórki odpadów. Obok komunalnego wysypiska znajduje się także składowisko przemysłowe, które należy do Huty Miedzi „Głogów”.

Mając na uwadze zrównoważony rozwój Głogowa, założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2007 – 2013 spełniają podstawowe wymogi związane z ochroną środowiska oraz są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

2.6. Identyfikacja problemów występujących na terenie Głogowa

W wyniku przeprowadzonej analizy społeczno – gospodarczej miasta Głogowa, zidentyfikowano następujące problemy wymagające interwencji w najbliższych latach:

Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

- pozostające w ruinie zabytki (teatr oraz kościół p.w. św. Mikołaja, relikty poklasztorne Franciszkanów i Klarysek
- niezagospodarowane pozostałości Twierdzy Głogów (fosa, fortyfikacje),

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- wymagany remont zamku,

Uwarunkowania ochrony środowiska

- tereny zdegradowane przez przemysł miedziowy,

Infrastruktura techniczna

- brak drugiej niezależnej nitki wodociągu zasilającego miasto w wodę pitną,
- nieskanalizowane były tereny wiejskie (Żarków, Krzepów, Widziszów oraz Żarków),
- zły stan techniczny dróg i chodników wewnątrz osiedli,
- brak obwodnicy w mieście i drugiej przeprawy drogowej przez Odrę,
- brak uzbrojenia Miejskiej Strefy Inwestycyjnej – miejsca, które ma stanowić strategiczną ofertę inwestycyjną głogowa,
- wymagane duże inwestycje infrastrukturalne na Starym Mieście (uzbrojenie terenu, drogi)
- potrzeba modernizacji ulic, parkingów, terenów zielonych i rekreacyjnych),
- brak zakładu utylizacji (segregacji) odpadów komunalnych,
- wymiana taboru autobusowego zapewniającego obsługę komunikacji publicznej.

Gospodarka i rynek pracy

- dominacja przemysłu miedziowego i brak alternatywnych form zatrudnienia,
- deficyt atrakcyjnych położonych uzbrojonych i dobrze skomunikowanych terenów pod inwestycje,
- brak inkubatora przedsiębiorczości,
- niezagospodarowane obiekty poprzemysłowe (Famaba, Fabryka Domów, Cukrownia, była Elektrociepłownia Widziszów, Miejska Strefa Inwestycyjna),

Sfera społeczna

- ujemne saldo migracji, na które ma wpływ osiedlanie się ludzi wokół Głogowa, a także pozostawanie w dużych ośrodkach akademickich studiującej młodzieży,
- utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia,
- brak ustabilizowanej klasy średniej,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- zagrożenie wynikające z restrukturyzacji przemysłu miedziowego (likwidacja miejsc pracy),
- mała ilość mieszkańców – potrzeba budowy mieszkań socjalnych oraz rozwoju budownictwa społecznego,
- wymagana termomodernizacja zasobów mieszkaniowych,
- potrzeba utworzenia placówki wczesnej interwencji celem kompleksowego diagnozowania dzieci,
- występowanie dużej ilości rodzin patologicznych – potrzeba tworzenia świetlic socjoterapeutycznych i klubów środowiskowych,
- występująca bezdomność – potrzeba tworzenia ośrodków dla bezdomnych,
- zbyt mała ilość ośrodków tworzących wsparcie dla potrzebujących wsparcia – potrzeba utworzenia Domu Seniora, Centrum Usług Socjalnych, Centrum Integracji Społecznej, tworzenia mieszkań chronionych, świetlic i klubów młodzieżowych oraz doposażenie istniejących ośrodków udzielających wsparcia.
- bariery architektoniczne na terenie miasta, utrudniające komunikację osobom niepełnosprawnym,
- duże zagrożenie przestępczością,
- doposażenie szkół w sprzęt, wyposażenie pracowni komputerowych i językowych, poprawa bazy sportowej, remonty stołówek, likwidacja barier architektonicznych i przystosowanie szkół dla osób niepełnosprawnych.

Turystyka, kultura, sport

- słabo rozwinięte zaplecze rekreacyjne,
- zbyt mała ilość imprez masowych promujących miasto i integrujących społeczeństwo,
- brak pełnej dostępności obiektów atrakcyjnych turystycznie,
- brak kompleksowej wystawy muzealnej prezentującej historię miasta,
- potrzeba poprawy dostępności do zaplecza sportowego dla stowarzyszeń sportowych,
- brak kompleksowego zagospodarowania tzw. Górki Głogowskiej (tor motocrossowy),
- potrzeba zwiększenia ilości imprez o charakterze sportowo - edukacyjnym,
- wymagające wsparcia biblioteki (zarówno zasoby biblioteczne, komputeryzacja jak i budynki).

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

2.7. Analiza SWOT

Mocne Strony	Słabe Strony
• Ważny ośrodek w Legnicko – Głogowskim Okręgu Miedziowym (teren Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej objęty podstrefą Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej), • Pełnienie roli subregionalnego centrum administracyjnego, usługowego, kulturalnego oraz komunikacyjnego i przemysłowego, • Dogodna lokalizacja na różnorodnych szlakach komunikacyjnych • Bliskie sąsiedztwo zachodniej i południowej granicy polski, • Zaawansowana i przejrzysta polityka przestrzenna, • Dobry stan techniczny infrastruktury komunikacyjnej, wodno-ściekowej, odpadowej, gazyfikacyjnej i telefonicznej, • Zdolność kredytowa miasta, • Skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, w tym z funduszy UE. • Liczne zabytki architektoniczne, • Bogaty zasób zieleni, • Bogate walory przyrodnicze i krajobrazowe, • Duża podaż terenów inwestycyjnych, • Duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym, • Wsparcie instytucji otoczenia biznesu, • Dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna (szkoły średnie i wyższe), • Trwający proces odbudowy Starego Miasta na wzór zabudowy średniowiecznej – budowa nowej tożsamości kulturowej mieszkańców z miastem, • Funkcjonowanie Punktu Informacji Turystycznej • Funkcjonowanie Instytucji Otoczenia Biznesu (Agencja Rozwoju Regionalnego ARLEG) • Utworzenie Ośrodka Studyjno- Magazynowego dla pd-zach. Polski.	• Brak pełnego skanalizowania byłych terenów wiejskich (Krzepów, Widziszów, Nosocice oraz Żarków), • Lokalizacja miasta na terenach o zagrożeniu powodziowym, • Nierównomierny układ urbanistyczny, • Ujemne saldo migracji spowodowane wyższą atrakcyjnością innych miast pod względem rynku pracy i oferty edukacyjnej, • Starzenie się społeczeństwa – ujemny przyrost naturalny, • Deficyt mieszkalnictwa, • Uzależnienie gospodarki od przemysłu miedziowego, • Niska innowacyjność gospodarki i małe wykorzystanie nowoczesnych technologii, • Brak placówek naukowo-badawczych, • Niski standard odrzańskiej drogi wodnej, • Brak drugiej przeprawy mostowej przez Odrę, • Brak inicjatyw w ramach działań partnerstwa publiczno-prywatnego, • Problemy finansowe zakładu opieki zdrowotnej (Szpital Powiatowy), • Przecięcie miasta wzdłuż ulicy Obrońców Pokoju drogą krajową nr 12 o szczególnym natężeniu ruchem tranzytowym, powoduje nasilenie się hałasu, emisji spalin i wpływa na pogorszenie warunków życia, • Brak kładki pieszo – rowerowej nad Odrą w celu uruchomienia ruchu turystycznego na „łęgach nadodrzańskich”.

Szanse	Zagrożenia
• Uzbrojenie miejskiej strefy inwestycyjnej, • Powstanie parku przemysłowego, • Utworzenie centrum logistycznego, • Budowa w okolicy miasta nowych szybów górniczych, • Rozbudowa Huty Miedzi „Głogów”, • Zaawansowanie prac nad pełnym zabezpieczeniem przeciwpowodziowym na rzece Odrze, • Wykorzystanie Odry do celów turystycznych i	• Powódź, • Regres przemysłu miedziowego, • Wpływy deformacyjne w wyniku eksploatacji górniczej, • Wykluczenia społeczne na skutek utraty miejsc pracy, • Wzrost bezrobocia, • Zdewastowane przez przemysł górniczo-hutniczy środowisko naturalne, • Zanieczyszczenie Odry,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- rekreacyjnych, • Budowa w mieście lub jego okolicy drugiej przeprawy mostowej przez Odrę, • Poprawa bazy noclegowej, • Budowa i rozwój społeczeństwa informacyjnego, • Odbudowa obiektów zabytkowych, • Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej, • Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, • Wykorzystanie obszarów przemysłowych i wojskowych do celów rozwoju przedsiębiorczości, • Współpraca miasta z sąsiednimi samorządami.	• Degradacja zabytków, • Brak potencjalnych inwestorów, • Utrata tożsamości społeczeństwa z miastem, • Dalsza likwidacja połączeń kolejowych, • Rosnąca migracja ludności na obszary podmiejskie, • Wzrost pozycji konkurencyjnej sąsiednich samorządów. • Niestabilna polityki finansowa i gospodarcza państwa • Wzrost zagrożenia przestępczością.
--	--

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

3. Aktywność Gminy Miejskiej Głogów w zakresie programów pomocowych.

3.1. Projekty zrealizowane w ramach funduszy przedakcesyjnych

W ramach programu **Phare SSG 2003** miasto zrealizowało następujące projekty:

1. „Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Głogowa poprzez uzbrojenie Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej” (Nr projektu: Phare SSG 2003 PL 2003/004-379.05.07).

Projekt polegał na budowie dróg i uzbrojenia w celu stworzenia dogodnych warunków do inwestowania w Głogowie. Wartość projektu wyniosła 1.790.944,22 euro, w tym 1.382.376,75 euro pochodziło ze środków Unii Europejskiej, natomiast pozostała część z budżetu Gminy Miejskiej Głogów.

2. „Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Głogowa poprzez uzbrojenie Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej – etap II” (Nr projektu Phare SSG 2003 PL 2003/004-379.05.07-L002).

Projekt był dalszym etapem budowy drogi i uzbrajania terenu w celu stworzenia dogodnych warunków do inwestowania w Głogowie. Wartość projektu wyniosła 821.150 euro, w tym 617.522 euro pochodziło ze środków Unii Europejskiej, a 203.628 euro ze środków własnych Gminy Miejskiej Głogów.

3.2. Projekty realizowane w ramach funduszy akcesyjnych

W ramach programu **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 – 2006** miasto zrealizowało następujący projekt:

1. „Rozwój i modernizacja systemu transportu publicznego w Głogowie”

Projekt polegał na modernizacji i budowie zajezdni autobusowych, zakupie 5 nowych autobusów miejskich oraz wdrożeniu nowoczesnego systemu informacji komunikacji miejskiej. Wartość projektu wyniosła 7 939 570,40zł. Wydatki kwalifikowane to kwota 7 830 072,22 zł, w tym 75% pochodziło ze środków

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a 25% sfinansowała Gmina Miejska Głogów.

2. „Kultura i turystyka siłą rozwoju miasta – Głogów na cztery pory roku”

Projekt polegał na promocji Głogowa poprzez organizację imprez i wydarzeń kulturowo – turystycznych. Wartość projektu wyniosła 440 700 zł w tym 75% pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a 25% ze środków własnych Gminy Miejskiej Głogów.

W ramach **Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich 2004-2006** miasto zrealizowało następujące projekty:

1. „Poznaj specyfikę nowego pracownika – kampania i badania”

Okres realizacji projektu: luty 2006 – listopad 2006. Wartość projektu wyniosła 261 881,20, w tym 71,81% pochodziło z Europejskiego Funduszu Społecznego, a 28,19% ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem projektu było wsparcie osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy.

2. „Szkoła CAL – dla ludzi z ludźmi”

Okres realizacji: wrzesień 2006 – listopad 2006. Wartość projektu wyniosła 699 993,37 zł, w tym 80% pochodziło ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, a 20% sfinansowała Gmina Miejska Głogów. i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4. Powiązania LPR z dokumentami strategicznymi.

Lokalny Program Rewitalizacji Głogowa zgodny jest z priorytetami i celami dokumentów strategicznych i programowych.

Dokumentami programowymi szczebla krajowego są:

1. Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe
2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013
3. Strategia Rozwoju Kraju w latach 2007- 2015
4. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007 – 2013

Dokumenty programowe szczebla regionalnego:

1. Strategię Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020
2. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013.

Dokumenty programowe szczebla lokalnego:

1. Strategię Rozwoju Głogowa
2. Wieloletni Program Inwestycyjny Gminy Miejskiej Głogów na lata 2007-2011
3. Strategię Integracji Społecznej
4. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
5. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miejskiej Głogów
6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008- 2009

4.1. Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe

Strategiczne Wytyczne Wspólnotowe (SWW) zostały przyjęte decyzją Rady UE dnia 6 października 2006 roku. Wśród obszarów wsparcia SWW znajdują się miasta, które odgrywają znaczącą rolę w rozwoju gospodarczym regionów. Założenia przedstawione ww. dokumencie koncentrują się w dużej mierze na problemach i szansach obszarów miejskich. Wytyczna *TERYTORYALNY WYMIAR POLITYKI*

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

SPÓJNOŚCI, wskazuje na konieczność podjęcia działań promujących wewnętrzną spójność w obszarach miejskich, zmierzających do poprawy sytuacji dzielnic kryzysowych. Przeprowadzone w tych dzielnicach działania nie tylko przeciwdziałają zjawiskom rozrostu miast i suburbanizacji, ale przede wszystkim prowadzą do promocji przedsiębiorczości, lokalnego zatrudnienia i rozwoju społeczności lokalnych.

4.2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

NSRO prezentuje strategię rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym cele polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013 oraz określa system wdrażania funduszy unijnych w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013. Dokument został przygotowany w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego i zaakceptowany przez Komisję Europejską 9 maja 2007 r. Dokument służy promowaniu trwałego wzrostu gospodarczego, wzrostu konkurencyjności oraz wzrostu zatrudnienia. Działania podejmowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2007- 2013 przyczynią się bezpośrednia osiągnięcia szczegółowego celu określonego w NSRO jakim jest *Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej*. To jeden z sześciu celów szczegółowych, który realizuje cel główny Dokumentu: ***„Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej”***.

4.3. Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015

Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015 została przyjęta przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 roku. Dokument ten określa cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz przedstawia warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Głównym celem Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców: poszczególnych obywateli i rodzin przy pełnym wykorzystaniu możliwości pojawiających się w związku z obecnością Polski w Unii Europejskiej.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa planowanymi działaniami realizuje 3 podstawowe priorytety Strategii Rozwoju Kraju przyczyniające się do osiągnięcia celu głównego przedstawionego w dokumencie, a mianowicie:

- PRIORYTET 2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej
- PRIORYTET 3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości
- PRIORYTET 4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.

4.4. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego na lata 2007- 2013

Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego (NSRR) jest jednym z trzech – obok Narodowego Planu Rozwoju (NPR) oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) – strategicznych dokumentów planistycznych, które określają kierunki rozwoju Polski i jej regionów w latach 2007–2013. Misją NSRR na lata 2007–2013 jest zapewnienie wzrostu jakości życia przy zachowaniu zasad rozwoju konkurencyjności kraju i regionów i jednocześnie koncentracji na stymulowaniu i utrwalaniu pozytywnych tendencji rozwojowych w województwach z wykorzystaniem ich endogenicznych zasobów. Aby osiągnąć ten cel, zostały obrane cele strategiczne wykazujące zgodność z założeniami i misją Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Głogowa:

- Cel strategiczny - Większa spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna,
- Cel strategiczny - Szybszy wzrost – wyrównywanie szans rozwojowych.

Wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2007-2013 zapewni udział Gminy Miejskiej Głogów w procesie zwiększania spójności regionu dolnośląskiego.

4.5. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku została uchwalona przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w dniu 30 listopada 2005 r.

W dotychczasowej *Strategii Rozwoju Dolnego Śląska* określono *Misję regionu*, którą wyrażono słowami: **Dolny Śląsk to region, który łączy Polskę z Europą** oraz **Cel zasadniczy stworzenie kompleksu uwarunkowań sprawiających, że na Dolnym Śląsku da się żyć w spokoju ducha, w zgodzie z ludźmi i w harmonii z naturą.** Droga do celu zasadniczego prowadzić miała przez realizację pięciu celów

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

strategicznych, które określały podstawowe kierunki polityki władz samorządowych.

Te cele to:

- integracja dolnośląska,
- renesans cywilizacyjny,
- społeczeństwo obywatelskie,
- innowacyjna gospodarka,
- otwarcie na świat.

Cel nadrzędny, sformułowany w Strategii Lizbońskiej, można ująć następująco:

„Uczynienie z Unii Europejskiej do 2010 roku opartej na wiedzy, a zarazem najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki na świecie, zdolnej do systematycznego wzrostu gospodarczego oraz trwałego rozwoju z większą liczbą lepszych miejsc pracy w warunkach większej spójności społecznej”.

W celu tym można wyodrębnić cele cząstkowe, które ogólnie można podzielić na dwie kategorie, a mianowicie cele: gospodarcze i społeczne. W ramach tak sformułowanego celu (celów) wyróżniono określone – wymienione dalej – **priorytety**, z których część stanowi *novum* w ramach Strategii Lizbońskiej, uzgodnione podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Sztokholmie (23-24 marca 2001 r).

1. Tworzenie sprzyjających warunków powstawania i rozwoju firm innowacyjnych, szczególnie w grupie MSP oraz stymulowanie przedsiębiorczości.

W tym priorytecie podkreślono konieczność podjęcia działań zmierzających do obniżenia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i wyeliminowania zbędnej biurokracji.

2. Rozwój aktywnej polityki zatrudnienia

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W efekcie realizacji tego priorytetu w roku 2010 powinien nastąpić wzrost poziomu zatrudnienia w krajach członkowskich do 70%, a udział kobiet na rynku pracy zwiększyć się do 60%. Żeby to osiągnąć trzeba zróżnicować cele i działania w zależności od indywidualnej sytuacji każdego z państw członkowskich. Bez wątpienia konieczne jest podejmowanie dalszych intensywnych działań na rzecz zwiększenia zdolności zatrudnienia, zainteresowania szkoleniami ustawicznymi, wzrostu zatrudnienia w sektorze usług oraz realizacji polityki równouprawnienia m.in. poprzez tworzenie korzystnych warunków do łączenia pracy zawodowej z życiem rodzinnym.

3. Inwestowanie w zasoby ludzkie

Realizacji tego priorytetu mają sprzyjać działania, na skutek których europejskie systemy edukacji i kształcenia zostaną dostosowane do potrzeb społeczeństwa opartego na wiedzy. Powinny także zapewnić poprawę poziomu i standardów zatrudnienia poprzez rozwijanie systemów edukacyjno-szkoleniowych, które byłyby ściśle dopasowane do potrzeb poszczególnych grup społecznych i zawodowych. Wśród istotnych działań wymieniono: przekształcanie szkół i ośrodków szkoleniowych w nowoczesne, ogólnodostępne centra edukacyjne o wielofunkcyjnym charakterze, wprowadzenie europejskiego certyfikatu potwierdzającego posiadanie podstawowych umiejętności informatycznych, zdefiniowanie środków na rzecz zwiększenia mobilności studentów oraz kadry nauczycielskiej i instruktorskiej. Osiągnąć to można poprzez znoszenie istniejących barier w uznawaniu czasu odbywania nauki i posiadanych kwalifikacji, rozwój kształcenia ustawicznego oraz pokonywanie deficytów kadrowych wśród pracowników nauki i techniki.

4. Zabezpieczenie społeczne i promowanie integracji społecznej

Do realizacji tego priorytetu potrzebne jest zapewnienie równowagi i trwałości systemów zabezpieczeń społecznych, walka z postępującą marginalizacją społeczną oraz zwiększenie roli partnerów społecznych.

5. Poprawa jakości zatrudnienia

Działania w ramach tego priorytetu powinny zmierzać w kierunku jednoczesnego zwiększania zarówno liczby, jak i jakości miejsc pracy (przy zachowaniu równości szans osób niepełnosprawnych oraz równości mężczyzn i

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

kobiet), promowania elastycznej organizacji pracy (pozwalającej łatwiej godzić życie zawodowe z osobistym), edukacji i kształcenia ustawicznego oraz zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy.

6. Mobilność pracowników – otwarcie europejskich rynków pracy

Priorytet ten powinien być realizowany poprzez działania skierowane na likwidację przeszkód w mobilności zawodowej pracowników, w tym studentów, osób przyuczających się, młodych wolontariuszy i nauczycieli czy też ewentualne stworzenie centralnej europejskiej bazy danych dotyczącej mobilności zawodowej.

Zgodnie z polityką regionalną istotnym elementem poprawiającym konkurencyjność regionu jest wdrożenie rewitalizacji na miejskich obszarach zdegradowanych.

Wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2007-2013 zapewni udział Gminy Miejskiej Głogów w procesie zwiększania spójności Dolnego Śląska.

4.6. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa dolnośląskiego na lata 2007 – 2013

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa w pełni realizuje cele założone w Priorytecie IX Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego *na lata 2007 – 2013 Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”)*. Działania podejmowane w ramach rewitalizacji przyczynią się do odnowy zdegradowanych obszarów Głogowa. Podejmowane działania przyczynią się do rozwoju obszaru Żarkowa poprzez zintegrowane działania inwestycyjne.

4.7. Strategia Rozwoju Głogowa

Celem polityki lokalnej jest wytyczanie założeń i celów rozwojowych dla społeczności lokalnej i gospodarki lokalnej, a także określenie metod i instrumentów służących ich realizacji. Podstawowym celem prowadzonej przez władze gminy polityki lokalnej jest rozwój społeczny i gospodarczy gminy, tj. rozwój lokalny.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Konstrukcja strategii rozwoju gminy opiera się o 4 podstawowe elementy, którymi są

- oceny aktualnego stanu i ustalenia problemów, rozwiązanie których decyduje o przyszłości,
- określenie obszaru działania, którego granice wyznaczone są z jednej strony przez szanse a z drugiej przez zagrożenia, konieczne jest ukazanie silnych i słabych stron gminy oraz możliwości i zagrożeń jej rozwoju,
- sformułowanie wariantowych kierunków działania uzależnionych od przyjętych priorytetów,
- wyznaczenie zakresu społecznej i instytucjonalnej odpowiedzialności, regulowanej systemem prawnym i organizacyjnym.

Ogólna wizja rozwoju miasta Głogowa wymagać będzie określenia szczegółowej procedury postępowania różnych podmiotów lokalnych w tworzeniu logicznej sekwencji zdarzeń wyznaczających i stymulujących tempo lokalnego rozwoju gospodarczego, zakres i zasady racjonalnego użytkowania przestrzeni. Taką logiczną konstrukcję wyznaczającą cykl koniecznych działań jest strategia rozwoju lokalnego. Określa ona bowiem cele strategiczne i taktyczne w rozwoju miasta, a także odpowiadające im zadania i projekty realizacyjne.

Za fundamentalne cele strategiczne rozwoju lokalnego uznaje się:

1. Zapewnienie warunków do aktywności gospodarczej w Gminie Miejskiej Głogów.

Cel ten odnosi się do funkcji produkcyjnych i usługowych gminy, rozumianych jako korzyści adresowane przez gminę w stronę potencjalnych inwestorów lokujących swoją działalność na jej terenie. Skalę i strukturę tych korzyści określa m.in. poziom rozwoju infrastruktury, dostępność zasobów naturalnych, źródeł energii, dostępności występujących w odpowiedniej skali rynków pracy, zaopatrzenia i zbytu, a także aktywności społeczności oraz władzy lokalnej określających i realizujących strategię rozwoju lokalnego.

2. Zapewnienie wzrostu poziomu warunków bytowych społeczności lokalnej.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Warunki bytowe obejmują całokształt związków człowieka z otoczeniem, dotyczą m.in. stosunków społecznych, ekonomicznych, warunków mieszkaniowych i obsługi, a także warunków tworzonych przez walory lub niedostatki środowiska przyrodniczego oraz ład przestrzenny i funkcjonalność zagospodarowania terenów.

Gmina powinna również zapewnić szeroki i swobodny dostęp jej mieszkańcom do „walorów użytkowych”, takich jak walory pracy, zamieszkania i obsługi.

3. Zapewnienie optymalnego użytkowania istniejących zasobów dóbr, zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Cel ten powinien określać taki sposób eksploatacji elementów środowiska przyrodniczego przez podmioty gospodarcze działające na terenie gminy oraz społeczność lokalną, który eliminuje wtórne nie zamierzone efekty tej eksploatacji.

4. Zapewnienie warunków do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju rodziny.

Czwarty cel strategiczny jest uzupełnieniem drugiego i dotyczy całokształtu problemów z jakimi boryka się współczesna rodzina.

Sformułowane cele strategii tworzą ramy tzw. ekorozwoju. Ekorozwój gminy zakłada przymus prowadzenia działalności gospodarczej w harmonii z lokalnym ekosystemem. Strategia ekorozwoju oznacza więc taki przebieg nieuchronnego i pożądanego rozwoju gospodarki i infrastruktury, który nie narusza nieodwracalnie lokalnego środowiska.

Cele strategiczne realizowane będą poprzez cele taktyczne, rozumiane jako:

1. Tworzenie warunków stymulujących rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy.
2. Usprawnienie gospodarki terenami w celu tworzenia przestrzennych warunków do zrównoważonego, głównie jakościowego rozwoju Głogowa.
3. Modernizacja i rozwój sieci drogowej wewnętrznej i zewnętrznej oraz ograniczenie uciążliwości związanych z ruchem drogowym.
4. Zapewnienie warunków dla poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowej
5. Utworzenie „centrum miasta” grupującego funkcje handlowo-usługowe.
6. Promowanie polityki pro-rodzinnej w mieście.
7. Działania mające na celu zwiększenie mobilności siły roboczej oraz tworzące wysoko wykwalifikowaną kadrę.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

8. Poprawa w zakresie dostępności do wszelkiego rodzaju usług infrastruktury społecznej.
9. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym
10. Rozbudowa infrastruktury komunalnej pod kątem przygotowania terenów pod inwestycje gospodarcze i budownictwo mieszkaniowe

Na podstawie sformułowanych celów strategicznych i taktycznych wygenerowane zostały główne zadania strategiczne:

1. Modernizacja oczyszczalni ścieków.
2. Przygotowanie terenów strategicznych pod inwestycje oraz modernizacja i rozbudowa urządzeń sieciowych, szczególnie terenów stref przemysłowych.
3. Utworzenie punktu kompleksowej informacji gospodarczej dla przedsiębiorców oraz prowadzenie promocji miasta, której celem byłoby przyciągnięcie inwestorów w produkcji, usługach i turystyce.
4. Tworzenie nowych zasobów gruntów komunalnych pod inwestycje.
5. Opracowanie zasad wielopłaszczyznowej współpracy władz m. Głogowa z KGHM Polska Miedź S.A.
6. Tworzenie sprzyjających warunków i zachęt dla inwestorów.
7. Aktywizacja gospodarcza portów rzecznych i terenów nad Odrą.
8. Dokończenie odbudowy obiektów zabytkowych.
9. Budowa nowych obiektów sportowych.
10. Budowa obwodnicy południowej z drugą drogową przeprawą mostową na Odrze.
11. Poszerzenie oferty edukacyjnej w szkolnictwie ponadpodstawowym wraz z utworzeniem wieloprofilowego ośrodka akademickiego.
12. Modernizacja bazy wychowawczo-oświatowej
13. Rozbudowa bazy służby zdrowia oraz rozwój specjalistycznych usług medycznych.
14. Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych o obniżonym standardzie.
15. Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne terenów nadodrzańskich, obiektów Twierdzy Głogów oraz stworzenie infrastruktury dla turystyki tranzytowej oraz bazy wypadowej dla turystów pojezierza leszczyńskiego.
16. Prowadzenie stałego monitoringu stanu środowiska przyrodniczego.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

17. Prowadzenie działań mających na celu poprawę estetyki miasta ze szczególnym uwzględnieniem centrum.
18. Zabezpieczenie obiektów i środków budżetowych dla ośrodków prowadzących działalność profilaktyczną przeciwdziałającą patologiom społecznym.
19. Wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów.
20. Przygotowanie studium wykonalności z programem finansowania inwestycji komunalnych ze środków pozabudżetowych.

Realizacja powyżej wymienionych zadań pozwoli na wywiązanie się z najistotniejszych celów taktycznych, dążących do usprawnienia funkcjonowania Głogowa, a mianowicie:

1. Tworzenie warunków stymulujących rozwój przedsiębiorczości i powstawanie nowych miejsc pracy.
2. Usprawnienie gospodarki terenami w celu tworzenia przestrzennych warunków do zrównoważonego, głównie jakościowo rozwoju Głogowa.
3. Modernizacja i rozwój sieci drogowej wewnętrznej i zewnętrznej oraz ograniczenie uciążliwości związanych z ruchem drogowym.
4. Zapewnienie warunków dla poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju funkcji rekreacyjno-sportowej.
5. Utworzenie „centrum miasta” grupującego funkcje handlowo - usługowe.
6. Promowanie polityki pro-rodzinnej w mieście.
7. Działania mające na celu zwiększenie mobilności siły roboczej oraz tworzące wysoko wykwalifikowaną kadrę.
8. Poprawa w zakresie dostępności do wszelkiego rodzaju usług infrastruktury społecznej.
9. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.
10. Rozbudowa infrastruktury komunalnej pod kątem przygotowania terenów pod inwestycje gospodarcze i budownictwo mieszkaniowe.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4.8. Wieloletni Program Inwestycyjny Gminy Miejskiej Głogów na lata 2007-2011

Wieloletni Program Inwestycyjny określa zadania dotyczące inwestycji i modernizacji, planowanych na okres pięciu lat do realizacji przez Gminę Miejską Głogów oraz obejmuje zadania zaprogramowane w układzie rzeczowo-finansowym w rozbiściu na poszczególne lata.

Fundamentalne zakresy inwestycyjne, w ramach których będą realizowane zadania, to:

1) Inwestycje drogowe i transportowe

Rozwój i modernizacja transportu publicznego w Głogowie, modernizacja infrastruktury na Starym Mieście, budowa odcinka ulicy Henryka Głogowskiego, renowacja ulic i chodników Starego Miasta, infrastruktury na ulicy Piastów Śląskich, infrastruktury na osiedlu Hutnik, modernizacja ulicy Wita Stwosza, Kościuszki i Kossaka, Żarkowskiej, infrastruktury na os. Paulinów, chodnika i ścieżki rowerowej wzdłuż obwodnicy oraz dokumentacji technicznej związanej z planowanymi inwestycjami.

2) Inwestycje oświatowe

Termomodernizacja placówek oświatowych, budowa obiektów rekreacyjno-sportowych przy placówkach oświatowych

3) Zabytki

Modernizacja i remont Zamku Książąt Głogowskich, kontynuacja odbudowy obiektów zabytkowych, zakończenie rewitalizacji fosi miejskiej, kontynuacja odbudowy Ratusza,

4) Budownictwo mieszkaniowe

Budownictwo czynszowe, socjalne i społeczne,

5) Infrastruktura społeczna- obiekty sportowe

Zagospodarowanie terenów nadodrzańskich na Starym Mieście

6) Infrastruktura komunalna

Budowa zatok parkingowych wraz z drogą manewrową przy ul. Wojska Polskiego, remont estakady drogowej nad torami PKP w ciągu ulicy Nadbrzeżnej, remont obiektów mostowych w ul. Końcowej, Starej, Obr. Pokoju, Piotra Skargi oraz fosi przy zamku w Głogowie

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4.9. Strategia Integracji Społecznej

Strategia Integracji Społecznej jest częścią Strategii Rozwoju Miasta Głogowa i stanowi punkt wyjścia do zbudowania zintegrowanej lokalnej polityki społecznej. Jest ona narzędziem przygotowującym samorząd i społeczność Głogowa do realizacji Narodowej Strategii Integracji Społecznej i Krajowego Planu Działania z tego zakresu. Proces budowania i realizacji strategii służy, bowiem integracji środowisk, instytucji wokół wspólnych celów polityki społecznej.

Strategia realizuje cztery cele nicejskie:

1. Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich.
2. Zapobieganie ryzyku wyłączenia społecznego.
3. Pomoc najbardziej zagrożonym wyłączeniem społecznym.
4. Mobilizacja wszystkich aktorów/organizacji ze sfery polityki, gospodarki oraz życia społecznego przy realizacji w/w celów.

Realizacja wyżej wymienionych celów Strategii ma służyć:

1. Zbudowaniu w oparciu o strategię włączającego społeczeństwa Głogowa.
2. Zmniejszeniu w Głogowie różnicowań w dostępie do obszarów inkluzji społecznej.
3. Przygotowaniu podstaw planistycznych do rozwoju spójności społecznej i integracji społecznej środków i partnerów zewnętrznych.
4. Przygotowaniu dokumentu, w oparciu o który będzie postępowało integrowanie polityki społecznej na poziomie gminy. W szczególności:
 - Ocena stanu polityki społecznej na poziomie gminy z uwzględnieniem jej uwarunkowań we współpracy z samorządem powiatowym i regionu.
 - Ustalenie diagnozy potrzeb z zakresu polityki społecznej.
 - Przekształcenie realizowanej regionalnej polityki społecznej w system zintegrowany.
5. Stworzeniu ram projektowych do aktywizacji partnerów instytucjonalnych i poza instytucjonalnych w ukształtowaniu podstaw społecznej polityki gminy oraz jej realizacji i oceny

Realizacji Strategii wpłynie na osiągnięcie następujących efektów:

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- Wzmocnienie organów administracji i innych partnerów oraz mobilizacji partnerów nie tradycyjnych.
- Określenie wyzwań długofalowych.
- Upowszechnianie celów i sposobów ich wdrażania.
- Osiągnięcie consensusu społecznego, co do priorytetów z zakresu polityki społecznej.
- Nadanie rangi pozostałym zagadnieniom będącym przedmiotem polityki społecznej i ustalenia kolejności ich realizacji.

Strategia Integracji Społecznej opracowana została po kompleksowej diagnozie problemów Głogowa. Obrane kierunki działań strategicznych dążą do niwelacji takich problemów jak:

- Problemy związane z aktywnością ekonomiczną mieszkańców (wysoka stopa bezrobocia, w tym długotrwałego, niski wskaźnik zatrudnienia kobiet, szara strefa pracy przede wszystkim kobiet, niewystarczający rozwój prywatnego rynku pracy).
- Problemy związane ze zdrowiem (niewystarczające zabezpieczenie instytucjonalne potrzeb z tego obszaru; niewystarczające zabezpieczenie i społeczne w tym zakresie, niski wskaźnik udziału pomocy społecznej udzielonej z powodu długotrwałej choroby).
- Problemy związane z niepełnosprawnością (przede wszystkim dotyczące kobiet; niski poziom wykształcenia i wysoka bierność zawodowa.).
- Problemy pochodne struktury mieszkańców Głogowa (zmniejszenie populacji mieszkańców, wysoki współczynnik osób samotnych, wzrost liczby seniorów).
- Problemy związane z edukacją (młode osoby jedynie z wykształceniem podstawowym i zasadniczym, niski udział dzieci i młodzieży w nauce języka obcego).
- Problemy związane z dostępem do nowoczesnych technologii komunikowania się (dostęp do Internetu na poziomie średnim).
- Problemy mieszkaniowe (niski standard zasobów mieszkaniowych, wysoki udział kosztów utrzymania w strukturze wydatków, trudny dostęp mieszkańców do mieszkań, wzrost zapotrzebowania na pomoc z powodu bezdomności).

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- Problemy rozwoju infrastruktury pomocy (zapotrzebowanie na poradnictwo dwukrotnie większe niż korzystanie, wysokie zapotrzebowanie na wiedzę obywatelską, zapotrzebowania na pomoc z powodu bezradności).

Powyższe problemy wskazały na cele, które mają przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu w Głogowie.

Pierwszy cel strategiczny traktuje o poprawie włączenia społecznego kategorii marginalizowanych. Jest on realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- partycypację kategorii marginalizowanych w poszczególnych obszarach funkcjonalnych
- promocję kategorii marginalizowanych
- protekcję kategorii marginalizowanych
- prewencję długotrwałego uzależnienia od pomocy i powrotów.

Drugi cel strategiczny dąży do zmniejszenia liczby kategorii zagrożonych marginalizacją poprzez programy prewencji, protekcji, partycypacji, promocji zagrożonych wyłączeniem społecznym w gminie w zakresie:

- pomocy społecznej
- pracy
- zdrowia
- edukacji
- mieszkalnictwa
- zabezpieczenia społecznego
- partycypacji społecznej
- rynku dóbr i usług konsumpcyjnych, telekomunikacyjnych, bankowych i ubezpieczeniowych
- transportu
- prawa i wymiaru sprawiedliwości
- uczestnictwa w kulturze
- wolnego i rekreacji
- interwencji w problemy pochodne struktury mieszkańców Głogowa

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- interwencji w problemy związane z niepełnosprawnością

Trzeci cel strategiczny traktuje o stworzeniu gminnego systemu rozwiązywania problemów społecznych poprzez:

- rozpoznanie zasobów gminy i jej otoczenia
- stworzenie trwałych form współpracy
- doskonalenie współpracy

Czwarty cel strategiczny zmierza do podniesienia jakości usług z zakresu pomocy społecznej poprzez:

- podniesienie jakości usług z zakresu pomocy społecznej
- podniesienie do dostępności usług z zakresu pomocy społecznej

4.10. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Głogów.

Zgodnie z obowiązkami nałożonymi na Gminę przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz. U. Nr 71 poz. 733) tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej należy do ustawowych obowiązków Gminy.

W skład gminnego zasobu lokalowego, zgodnie z art. 20 w/w ustawy, wchodzi lokale stanowiące własność gminy albo komunalnych osób prawnych lub spółek prawa handlowego utworzonych z udziałem Gminy z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego.

Obowiązkiem Gminy jest zapewnienie lokalu socjalnego i lokalu zamiennego oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Ponadto Gmina zobowiązana jest do uchwalenia wieloletnich programów gospodarowania zasobem mieszkaniowym będącym na jej terenie. Winny to być programy o średnim horyzoncie czasowym (5 lat) i obejmować wszystkie istotne zagadnienia związane z gospodarowaniem budynkami komunalnymi.

Rzeczony Program powinien wpłynąć na:

- 1) Zmniejszenie czynnika przypadkowości w podejmowanych decyzjach

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- 2) Uporządkowanie preferencji rady i lokalnej społeczności w zakresie gospodarki mieszkaniowej
- 3) Odrzucenie programów o małej efektywności, wzajemnie wykluczających się lub wzajemnie niepowiązanych
- 4) Uporządkowanie lokalnych problemów i potrzeb mieszkaniowych wg hierarchii ważności i wykonalności
- 5) Określenie ogólnego kierunku zmian oraz programów, na których musi się skoncentrować wysiłek wspólnoty samorządowej.

Sytuacja mieszkaniowa w Głogowie, jak w wielu innych miastach Polski, jest dość trudna. Ilość oddawanych mieszkań jest nieproporcjonalnie niższa niż potrzeby mieszkańców. Narzucone warunki prawne, w tym ustawa o ochronie praw lokatorów, nie pozwala właścicielom mieszkań (w tym Gminę) na swobodne dysponowanie swoimi zasobami. Generalnie ustawa, chroni w sposób szczególny osoby nie płacące czynszu, bez wnikania w przyczynę nie wnoszenia opłat.

Bariery ekonomiczne to przede wszystkim brak środków finansowych w gminie na budowę nowych lokali mieszkaniowych oraz utrzymanie i remonty istniejących.

Bariery techniczne spowodowane są głównie rozwiązaniami konstrukcyjnymi i materiałowymi starych budynków, których konstrukcje nie są przystosowane do wprowadzania nowoczesnych instalacji, jak również podlegają ochronie konserwatorskiej.

Bariery społeczne tworzone są przez samych mieszkańców. Istnieje nieformalne przyzwolenie na niepłacenie czynszów. Często występują przypadki dewastacji mieszkań i budynków

Gmina, jako podmiot wynajmujący, zobowiązana jest do:

- zapewnienia sprawnego działania istniejących w budynku urządzeń technicznych, umożliwiających najemcy korzystanie z oświetlenia i ogrzewania lokalu, z wody, kanalizacji, anteny zbiorczej i innych urządzeń należących do wyposażenia budynku lub lokalu
- utrzymania w należytym stanie, porządku i czystości pomieszczeń i urządzeń budynku służących do wspólnego użytku mieszkańców oraz otoczenia budynku

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- dokonywania napraw budynku, jego pomieszczeń i urządzeń oraz przywrócenia poprzedniego stanu budynku uszkodzonego, niezależnie od przyczyn, z tym, że najemcę obciąża obowiązek pokrycia szkód powstałych z jego winy
- dokonywania napraw lokali, napraw lub wymiany instalacji i elementów wyposażenia technicznego.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4.11. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakłada, iż do zadań gminy Głogów należy inicjowanie i prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów. Założenia powyższego dokumentu są zgodne z celami Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogowa, który ma na celu marginalizację zachowań patologicznych takich jak alkoholizm i przemoc. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki zakłada się pomoc poprzez podejmowanie działań edukacyjnych, uświadamiających, wskazujących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z trudną i konfliktową sytuacją. Realizowane w ramach LPR projekty społeczne w pełni odzwierciedlają założenia powyższego programu wpływając na minimalizację negatywnych zachowań społecznych wśród młodzieży.

4.12. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2008- 2009

Gminny program przeciwdziałania narkomanii na lata 2008-2009 opracowany w ramach projektu „Wsparcie województw i społeczności lokalnych w zapobieganiu narkomanii na poziomie lokalnym”, realizowanego przez Fundację Demokracji Lokalnej na zlecenie Fundacji Fundusz Współpracy i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii w ramach Projektu Transition Facility 2004. Do głównych zadań wskazanych w tym dokumencie należy zaliczyć:

- Szkolenie różnych grup odbiorców
- Realizacja zadań w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki
- Organizacja na terenie miasta Głogowa ogólnopolskiej kampanii edukacyjnych Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii
- Wspieranie usług profilaktyczno – terapeutycznych w zakresie pomocy uzależnionym, ich rodzinom i osobom zagrożonym uzależnieniem realizowanych w formie programów oraz punktów konsultacyjnych

Zadania społeczne realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogowa przyczynią się w sposób bezpośredni do realizacji celów zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomani. Programy realizowane w ramach

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

planowanego Klubu Środowiskowego będą wspierały usługi profilaktyczne w zakresie leczenia i zapobiegania narkomani jako jednego z najbardziej niebezpiecznych patologii społecznych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

5. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic)

5.1. Podokres programowania

Ramy czasowe określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Głogowa na lata 2007 – 2013 zostały wpisane w nowy okres programowania i budżetowania Unii Europejskiej. LPR przewiduje realizację działań naprawczych w latach 2007 – 2013 w układzie kroczącym z możliwością dokonywania zmian, co do kolejności ich realizacji oraz planowania nowych przy bezwzględnym zachowaniu granic wyznaczonych do rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

5.2. Wizja i cele rewitalizacji Głogowa

Przy sporządzaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Głogowa położono nacisk na zgodność z istniejącym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz strategicznymi dokumentami kształtującymi zrównoważony rozwój Głogowa, uwarunkowaniami ochrony środowiska oraz uwzględniono dotychczasowy dorobek kulturowy miasta. Przy opracowywaniu dokumentu wzięto pod uwagę także potencjał finansowy miasta, możliwości finansowania projektów z funduszy Unii Europejskiej oraz włączenia w proces rewitalizacji kapitału prywatnego. Duże znaczenie ma wreszcie uwzględnienie potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Pod względem zaproponowanych rozwiązań i działań naprawczych LPR ma otwartą formułę. Podczas wdrażania i postępu realizacji projektów inwestycyjnych przewiduje się jego dalsze i systematyczne uzupełnianie o kolejne zadania. Zaproponowana w powyższych dokumentach elastyczna forma stwarza ponadto dodatkowe możliwości do modyfikacji pierwotnych założeń. Takie podejście jest uzasadnione w sytuacji, gdy któreś z zadań będzie przedmiotem wsparcia ze środków ERDF i w wyniku przeprowadzonej weryfikacji zakwalifikuje się do współfinansowania. W ten sposób miasto będzie musiało zabezpieczyć już tylko określony procent środków własnych, a nie całość. Automatycznie zwolnione z danego zadania środki gminne będzie można przeznaczyć na inne zadania, przyspieszając tym samym ich realizację lub na zupełnie nowe projekty.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W uznaniu władz miejskich opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Głogowa na lata 2007 – 2013 pozwoli w przemyślany i skoordynowany sposób kompleksowo uporządkować oraz rozwiązać kwestie zdegradowanych obszarów miasta. Jednocześnie przygotuje samorząd do absorpcji środków strukturalnych w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach obowiązującego Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013. Wdrożenie LPR zapewni większą konkurencyjność głogowskiego samorządu oraz jego harmonijny i wielostronny rozwój, a także wpisze miasto w procesy rozwojowe regionu, kraju i wspólnoty europejskiej.

Działania podejmowane w ramach LPR są kontynuacją prac realizowanych przez władze Głogowa w kierunku rozwoju gospodarczego i społecznego miasta. Wszelkie wysiłki podejmowane przez miasto zmierzają do osiągnięcia głównego celu którym jest

Tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności Głogowa oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów poprzez ożywienie gospodarcze i społeczne miasta, w tym nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji społeczno-gospodarczych.

Wyżej wskazany cel zasadniczy zostanie zrealizowany poprzez podjęcie działań w następujących sferach życia publicznego:

W sferze społecznej zostaną przedsięwzięte działania zmierzające do:

- przeciwdziałania patologiom społecznym,
- budowy i utrwalania tożsamości oraz tradycji lokalnej,
- zapobiegania i ograniczania wykluczenia społecznego,
- większej aktywności mieszkańców i ich samoorganizacji,
- podniesienia kwalifikacji mieszkańców z terenów zdegradowanych,
- renowacji zabudowy mieszkalnej i budynków użyteczności publicznej,
- zwiększanie potencjału kulturowego, edukacyjnego oraz sportowo – rekreacyjno,

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- integracji społecznej poprzez zapewnienie na wysokim poziomie opieki społecznej i socjalnej,
- poprawy stanu bezpieczeństwa poprzez tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości oraz wykroczeń.

W sferze gospodarczej zostaną przedsięwzięte działania zmierzające do:

- rozwoju Partnerstwa Publiczno – Prywatnego,
- tworzenia przyjaznych warunków do inwestowania,
- budowy innowacyjnej gospodarki opartej na kapitale wiedzy,
- promocji przedsiębiorczości oraz zwiększenia aktywności ekonomicznej,
- podniesienia konkurencyjności i zapewnienie silnej pozycji miasta w regionie dolnośląskim,
- wzrostu samorządowych inwestycji infrastrukturalnych w ramach dostępnych funduszy strukturalnych i programów pomocowych,

W sferze przestrzennej zostaną przedsięwzięte działania zmierzające do:

- poprawy funkcjonalności istniejącego układu komunikacyjnego,
- poprawy jakości i atrakcyjności miejskich przestrzeni (place, ulice, skwery),
- stworzenia wizerunku miasta jako atrakcyjnego turystycznie i przyjaznego środowisku naturalnemu,
- zwiększenia funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych, w tym renowacji obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym,
- porządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie w harmonii z otoczeniem pustych przestrzeni.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

5.3. Obszary przemysłowe i powojkowe

Na obszarze miasta Głogowa istnieją 2 następujące tereny powojkowe:

1. Teren w Zachodniej Dzielnicy Przemysłowej Głogowa - dziś stanowiący własność prywatną, wcześniej były to magazyny obsługujące Garnizon Głogowski (rejon ulic Władysława Sikorskiego – Browarna).
2. Teren wyłączony z Garnizonu Głogowskiego – dziś własność prywatna w rejonie ulic Wojska Polskiego i Władysława Sikorskiego (Śródmieście).

15 października 2008 r. Rada Miejska podjęła uchwałę o sporządzeniu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego dla terenu wyłączonego z dawnego Garnizonu Głogowskiego w celu określenia nowego przeznaczenia terenu oraz funkcji, jakie obszar ten będzie pełnił. W związku z planowaną na tym obszarze lokalizacją obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² istnieje konieczność modernizacji układu komunikacyjnego przylegającego do tego obszaru. Istniejące, a nie użytkowane od lat, obiekty pokoszarowe wymagają adaptacji i modernizacji na cele mieszkaniowe (zabudowa wielorodzinna) oraz na cele usługowe. Budynki pokoszarowe oraz starodrzew w większości są zasobami przedwojennymi (początek XX wieku). Ważnym aspektem będzie wkomponowanie istniejącego starodrzewu w nowy sposób zagospodarowania terenu.

W związku z wprowadzeniem nowych funkcji wymagana będzie modernizacja i przebudowa infrastruktury technicznej tych obiektów.

Na terenie miasta Głogowa występują następujące tereny przemysłowe:

1. Teren dawnej **Cukrowni Głogów**. Od kilku lat nie prowadzi się tam produkcji. Przedmiotowy teren oraz budynki znajdują się w rękach prywatnych. Budynki Cukrowni figurują w Gminnej Ewidencji Zabytków jako obiekty o szczególnych walorach kulturowych lecz nie są wpisane do Rejestru Zabytków.
2. Teren dawnej **Fabryki Domów**- obecnie własność prywatna.
3. Teren dawnej **Elektrociepłowni Widziszów**- obecnie własność prywatna we wschodniej części Głogowa. Teren objęty MPZP – Wschodnia Dzielnica Przemysłowa.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4. Teren dawnej **Fabryki Maszyn Budowlanych „Famaba”** w Głogowie - obecnie jedynie w części użytkowany przez Fabrykę Maszyn Budowlanych FAMABA S.A. Na przedmiotowym terenie wciąż następuje proces przekształceń funkcjonalnych związanych ze zmianami własnościowymi. Dawne budynki Famaby posiadają nowych właścicieli lub są dzierżawione podmiotom gospodarczym (produkcja, usługi). Jednym z właścicieli nieruchomości na tym terenie jest Gmina Miejska Głogów, która przeznaczyła posiadany dawny budynek administracyjny Famaby na utworzenie Ośrodka Studyjno- Magazynowego Zabytków Archeologicznych dla potrzeb województw południowo- zachodniej Polski. Środki na utworzenie Ośrodka zostały pozyskane w drodze konkursu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
5. **Miejska Strefa Inwestycyjna**- dawniej część strefy ochronnej Huty Miedzi Głogów. Wraz z rozwojem technologii w zakresie ochrony środowiska, która przełożyła się na redukcję zanieczyszczeń emitowanych przez zakład należący do KGHM Polska Miedź S.A., wspomniane tereny o powierzchni ponad 80 ha zostały przekazane Gminie Miejskiej Głogów. Weszły one w skład tzw. Miejskiej Strefy Inwestycyjnej, w której lokować się będą przedsiębiorcy, dla których istotne jest posiadanie działek o powierzchni większej niż te oferowane w Podstrefie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Głogowie. Jest to również oferta dla przedsiębiorców, którzy potrzebują lokalizacji w pobliżu składowiska odpadów, bocznicy kolejowej, lub których działalność- ze względu na pewną uciążliwość- musi być zlokalizowana na obrzeżach miasta

5.4. Mniejszości narodowe i etniczne

Na terenie Głogowa zamieszkuje ludność pochodzenia romskiego. W celu integracji tej mniejszości etnicznej Urząd Miasta podejmuje działania przyczyniające się do zahamowania marginalizacji tej grupy w społeczności lokalnej. W roku 2006 realizowany był projekt **Stowarzyszenia dla Dzieci i Młodzieży SZANSA w Głogowie** pn. „*Edukacja nieformalna dzieci i młodzieży romskiej*”. Projekt obejmował organizację czasu wolnego, podniesienie poziomu edukacyjnego dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego. Wzięło w nim udział około 50 dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego. Ponadto w Głogowie działa Stowarzyszenie Romów

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

"Jedność", która wspólnie z władzami miejskimi i romską społecznością organizują imprezy kulturalne pozwalające przybliżyć społeczności głogowskiej kulturę romską

5.5. Potrzeby niepełnosprawnych

Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji będą uwzględniały potrzeby niepełnosprawnych. Działania inwestycyjne realizowane w ramach rewitalizacji będą przebiegały zgodnie z zasadą usuwania barier ograniczających dostęp do nowo powstałej infrastruktury osobom niepełnosprawnym. W przypadku zadań ujętych na listach projektów LPR Głogowa, tam gdzie to możliwe i zasadne, będą również podejmowane działania mające na celu usunięcie barier architektonicznych już istniejącej infrastruktury.

5.6. Wyznaczenie granic obszaru wsparcia

Wybór obszaru do rewitalizacji został przeprowadzony zgodnie z wymogami Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013 dla Województwa Dolnośląskiego oraz zapisów art. 47 Rozporządzenia Komisji (WE) ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zgodnie z założeniami podstawowego dokumentu określającego zasady wykorzystania środków unijnych na rewitalizację obszarów miejskich, jakim jest Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego, wsparcie w ramach Priorytetu 9 *Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska* („Miasta”) uzyskają wyłącznie przedsięwzięcia usytuowane na wyznaczonym obszarze rewitalizowanym oraz obszarze wsparcia dla mieszkalnictwa, realizujące cele LPR dla danego obszaru oraz wymienione na liście przedsięwzięć planowanych do realizacji w załączniku do LPR. Ze względu na to, że wyznaczony obszar rewitalizowany w Głogowie przewiduje realizację projektów z zakresu mieszkalnictwa, Miasto Głogów przy wyznaczaniu obszar

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

wymagającego rewitalizacji, postanowiło kierować się zmodyfikowaną listą kryteriów wskazanych w wytycznych MRR

Obszar rewitalizowany został wyznaczony w oparciu o analizę danych statystycznych uzyskanych od Urzędu Miasta, Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie, Komendy Powiatowej Policji w Głogowie, właścicieli i zarządców mediów oraz innych podmiotów działających na terenie miasta Głogowa. Posłużyły one do sporządzenia i wyliczenia wskaźników pozwalających wskazać obszar kwalifikujący się do wsparcia w ramach programu rewitalizacji.

Wyznaczenia obszaru wsparcia dokonano na podstawie wskaźników społeczno-ekonomicznych, służących identyfikacji określonych w rozporządzeniu zjawisk, jak również w oparciu o wynik przeprowadzonych dyskusji i konsultacji społecznych.

Wg dokonanej analizy danych statystycznych, wyznaczono obszar wsparcia, na którym realizowane będą rozwojowe inwestycje dla miasta Głogowa z Priorytetu 9 RPO Województwa Dolnośląskiego. Granice obszaru opisane zostały poniżej oraz przedstawione w formie graficznej na mapie miasta. Wyznaczając obszar wsparcia na terenie Głogowa posłużono się następującymi kryteriami:

- 1. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia** – Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności.
- 2. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia** – mierzona wskaźnikiem udziału długotrwale bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym
- 3. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej** – mierzony wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób

Przy wyborze obszaru wsparcia, władze miasta kierowały się zasadą skoncentrowanego podejścia zarówno na poziomie wyboru projektów oraz określenia obszaru wsparcia. Oznacza to, iż realizowane przedsięwzięcia dotyczą określonego skupionego obszaru, by zachowana była intensywność pomocy w wysokości co najmniej 1 100 zł na mieszkańca tego obszaru. Skupienie działań

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

oraz środków finansowych na konkretnym spójnym obszarze, umożliwi osiągnięcie głównego celu rewitalizacji, jakim jest ożywienie gospodarczo i społeczne Głogowa.

Rezultaty przeprowadzonych dyskusji, wizji w terenie oraz analizy danych wskaźnikowych wykazały potrzebę podjęcia działań w kierunku poprawy stanu infrastruktury na obszarze osiedla Żarków oraz terenach przyległych do niego.

Ustala się granicę Lokalnego Programu Rewitalizacji Głogowa jako: od południa ul. Kazimierza Sprawiedliwego, od zachodu Aleja Kazimierza Wielkiego, od północy ul. Rudnowska, od wschodu ul. Bolesława Śmiałego oraz ul. Żarkowska. Wybrany obszar wsparcia nie obejmuje osiedla Złota Podkowa leżącego przy ul. Rudnowskiej. Na obszarze o powierzchni 74,4 ha zamieszkuje obecnie 389 osób.

Rysunek 9: Budynki mieszkalne przy ul. Folwarcznej

Na terenie osiedla Żarków mamy do czynienia z kumulacją negatywnych zjawisk społecznych: bezrobocie, wykluczenia społecznego oraz zubożenia społeczeństwa, trudne warunki mieszkaniowe, co znajduje również swoje odzwierciedlenie w przedstawionych wskaźnikach. W konsekwencji zmniejsza to

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

atrakcyjność tej części miasta dla rozwoju przedsiębiorczości. Tym samym obszar ten narażony jest na dalszą degradację i deklasację społeczną. Celem planowanych przedsięwzięć rewitalizacji tego obszaru będzie aktywizacja społeczeństwa do czynnego udziału w życiu kulturalnym miasta poprzez udostępnienie przestrzeni publicznej, zwiększenie bezpieczeństwa poprzez poprawę funkcjonowania infrastruktury ruchu kołowego i pieszego, likwidację barier architektonicznych.

Z danych statystycznych MOPS oraz z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że ulica Folwarczna i Żarkowska to rejon o wysokim stopniu zubożenia i wykluczenia społecznego. Powodem takiej sytuacji jest długotrwałe bezrobocie, różnego rodzaju uzależnienia, zachowania patologiczne takie jak przestępczość i przemoc oraz problemy opiekuńczo wychowawcze. Charakterystyczną cechą dla tego obszaru jest brak dbałości o mieszkania i tereny wokół budynków.

Rysunek 10: Budynek mieszkalny w danych koszarach powojkowych przy ul. Folwarcznej.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Na ogólną liczbę mieszkańców Głogowa 10 % to osoby i rodziny korzystające ze świadczeń MOPS. W opisywanym rejonie klienci MOPS stanowią 75% mieszkańców. Wszystkie te rodziny dotyka problem długotrwałego bezrobocia. Bezrobotni w tych rodzinach zarejestrowani są w urzędzie pracy po kilka lub kilkanaście lat, posiadają niskie lub nie mają żadnych kwalifikacji ani doświadczenia zawodowego. W większości przypadków źródłem utrzymania tych rodzin są świadczenia z pomocy społecznej oraz dochody z prac dorywczych. Środki te nie pokrywają ich elementarnych potrzeb, bez pomocy instytucjonalnej osoby te nie są w stanie własnymi siłami poprawić swojej sytuacji.

Zmiany zachodzące na rynku pracy spowodowały, że osoby zamieszkujące wyżej opisany teren nie odnalazły się w nowej rzeczywistości, w dużej części utraciły stałą pracę zarobkową. Brak stałego zatrudnienia ma swój wymiar materialny i psychospołeczny. W pierwszym przypadku oznacza to obniżenie lub brak dochodów służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, w drugim jest czynnikiem pogarszającego się samopoczucia i zdrowia.

Na obszarze Żarkowa, grupą szczególnie wrażliwą na wykluczenie społeczne są dzieci i młodzi ludzie w wieku 15-25 lat. Dotyczy to zwłaszcza młodzieży, która ze względu na swoją sytuację życiową, nie jest w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajduje się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym. Szczególnymi problemami, na jakie napotykają jest patologiczna i niewydolna wychowawczo rodzina, brak możliwości finansowych na poszerzoną edukację (nadrobienia zaległości w nauce, szkolenia językowe, brak dostępu do nowoczesnych technik informacyjnych), negatywne postrzeganie danej osoby przez środowisko zewnętrzne (w tym szkolne), brak umiejętności pozytywnego funkcjonowania w grupie społecznej, brak możliwości rozwoju swoich zainteresowań i pasji, ograniczone możliwości uzyskania bezpłatnego wsparcia wychowawczego i psychologicznego. Konsekwencją ww. trudności są nasilające się trudności w uczeniu się i niepowodzenia szkolne, opuszczanie zajęć szkolnych, brak chęci kontynuowania nauki na kolejnych szczeblach edukacji, zaburzenia zachowania w relacjach z członkami społeczności szkolnej i rodziną, brak świadomości własnego potencjału osobistego i bezpośrednie zagrożenie patologiami. Pedagodzy szkolni, nauczyciele, rodzice zwracają uwagę na bezradność w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

młodymi ludźmi. Efektem takiej sytuacji jest poszukiwanie przez młodzież, a także dzieci alternatywnych form spędzania czasu. Jednakże brak na obszarze Żarkowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych i sportowych oraz brak warunków dla rozwoju intelektualnego, naukowego i kulturalnego dzieci i młodzieży, sprawia iż młodzież często w bardzo młodym wieku sięga po alkohol, zażywa narkotyki oraz dokonuje przestępstw. Brak perspektyw na przyszłość i pomocy ze strony wykwalifikowanych instytucji sprawia, że młodzież nie jest zainteresowana kontynuowaniem edukacji szkolnej oraz dalszym rozwojem. Z danych z grudnia 2007 r. uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie wynika, iż na obszarze Żarkowa, zaledwie 21 osób posiadało średnie wykształcenie:

Poziom wykształcenia mieszkańców Żarkowa:

- Niepełne podstawowe – 9 os.
- Podstawowe – 71 os.
- Zawodowe – 95 os.
- Średnie (ogólne, techniczne) – 21 os.

Powyższe dane świadczą o bardzo niskim poziomie wykształcenia mieszkańców Żarkowa. Niniejszy trend jest zauważalny obecnie również wśród młodych mieszkańców Żarkowa, którzy bez wsparcia ze strony rodziny oraz pomocy szkoły i instytucji wspomagających, rezygnują z dalszej edukacji.

Wskazany do rewitalizacji obszar wsparcia, w porównaniu z pozostałymi osiedlami Głogowa, charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem dożywianych dzieci. Wg danych z grudnia 2007 roku, wynika iż w Żarkowie liczba dzieci dożywianych wyniosła 42 (7 do 7 roku życia, 35 powyżej 7 roku życia). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, wskaźnik ten wynosi 110 dzieci korzystających z pomocy opieki społecznej w tym zakresie. Porównując do pozostałych osiedli Głogowa, wynika iż poziom ten jest ponad 3 -krotnie wyższy od poziomu zanotowanego na osiedlu Przemysłowym i ponad 30 – krotnie wyższy niż na osiedlu Słonecznym.

Wskazany obszar miasta stanowi najbardziej zdegradowany obszar pod względem zubożenia oraz wykluczenia społecznego. W strefie tej istnieje objęty ochroną konserwatorską zespół zdegradowanych technicznie i infrastrukturalnie budynków koszarowych pełniących obecnie funkcję nieruchomości mieszkalnych. Obszar Żarkowa stanowią byłe tereny wiejskie. Zabytkowe koszary wojskowe, które

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

obecnie pełnią funkcję mieszkaniową, są w fatalnym stanie. Omawiany kompleks budynków stanowi najstarszy zespół koszarowy na terenie Głogowa, zachowany w stanie niemal kompletnym, posiadający znaczenie dla historii militarnej miasta. Bardzo widoczny jest tutaj problem zdegradowanej tkanki mieszkaniowej. Występujące wady technologiczne, brak działań remontowo – modernizacyjnych przekładają się na bardzo niski standard życia mieszkańców, problemy natury społecznej oraz niski potencjał inwestycyjny rejonu. Bariery społeczne tworzone są przez samych mieszkańców. Istnieje nieformalne przyzwolenie na niepłacenie czynszów. Często występują przypadki dewastacji mieszkań i budynków. Ulica Folwarczna to także obszary o znacznym nasileniu zjawiska wykluczenia społecznego. Mieszkają tutaj osoby i rodziny dotknięte długotrwałym bezrobociem w znacznym stopniu uzależnione od alkoholu i niewydolne wychowawczo. Nasilające się na Żarkowie negatywne zjawiska mają wpływ na stan wielorodzinnych zabudowań mieszkalnych i jakość życia. Budynki mieszkalne na terenie objętym obszarem rewitalizowanym charakteryzują się najwyższym w Głogowie poziomem braku dostępu do kanalizacji oraz użytkowaniem przestarzałych pieców węglowych. Obecnie ze względu na brak dostępu do kanalizacji sanitarnej gospodarstwa domowe odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych (szamb), które nie są opróżniane przez długi czas stwarzając tym samym niekomfortowe warunki egzystencji mieszkańców Żarkowa. Z danych uzyskanych z Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Głogowie, wynika iż na obszarze wskazanym do rewitalizacji, żaden budynek obecnie nie posiada przyłącza do kanalizacji sanitarnej.

Obszar Żarkowa charakteryzuje się najwyższym poziomem użytkowania przestarzałych pieców węglowych stanowiących niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia mieszkańców. Żarków obok osiedla Nosocice jest jedynym obszarem w Głogowie gdzie na tak dużą skalę zauważalne jest użytkowanie pieców węglowych. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców poziom ten wynosi ok. 214 nieruchomości wyposażonych w węglowe piece, podczas gdy na osiedlu Nosocice wskaźnik ten wynosi 71. Przestarzałe budownictwo oraz infrastruktura techniczna istniejąca od kilkudziesięciu lat sprawia, iż mieszkańcy Żarkowa często stosują własne niesprawdzone i wadliwe instalacje, stwarzając tym samym niebezpieczeństwo dla siebie i otoczenia. Na tym obszarze, miasto Głogów zamierza przeprowadzić całkowite skanalizowanie tych budynków oraz instalację ogrzewania centralnego

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

przyczyniając się do wzrostu komfortu życiowego oraz podwyższenia efektywności energetycznej budynków.

Znaczną część Żarkowa zajmują tereny upraw polowych i ogrodowych nadające się pod zabudowę mieszkaniową, a obecnie wykorzystywane do celów edukacyjnych przez Zespół Szkół Przyrodniczych. Istniejąca komunikacja na osiedlu Żarków wymaga gruntownej przebudowy. Brakuje tu połączeń drogowych z osiedlem Piastów Śląskich zarówno pod kątem komunikacji samochodowej, jak i miejskiego transportu publicznego. Stan techniczny dróg określa się generalnie jako zły. Brak pełnego uzbrojenia w infrastrukturę techniczną oraz degradacja istniejącej substancji mieszkaniowej to największe problemy w dalszym rozwoju Żarkowa. Jest to teren wymagający poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych, występowanie nasilających się problemów społecznych (m.in. zubożenie społeczeństwa) i wiążąca się z tym konieczność zwiększenia dostępności do publicznych usług społecznych. Priorytetem jest przede wszystkim zagospodarowanie terenów wzdłuż ulicy Folwarcznej celem poprawy stanu technicznego i estetyki osiedla, bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego. Niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań obejmujących budowę sieci wodno – kanalizacyjnej, gazowej, oświetlenia zewnętrznego oraz przebudowę wewnętrznego układu komunikacyjnego w postaci ciągów pieszych i dróg.

Na obszarze osiedla Żarków odczuwalny i widoczny jest brak publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych i sportowych umożliwiających integrację osób zdrowych i niepełnosprawnych (place zabaw, skwery, trasa rowerowa, ciągi pieszych, boiska wielofunkcyjne elementy małej architektury, stawy). Obecna sytuacja oraz brak infrastruktury rekreacyjno – sportowej zamyka młodzieży szansę na aktywne spędzanie wolnego czasu oraz przyczynia się do nasilenia występujących na tym terenie patologii społecznych (zażywanie narkotyków przez młodzież, spożywanie alkoholu, przestępczość). Należy w tym celu udostępnić tereny niezabudowane pod funkcje sportowo – rekreacyjne.

Na ulicy Folwarcznej mieści się Dom Samotnej Matki prowadzony przez Stowarzyszenie Monar - Markot. Jest to placówka całodobowa o zasięgu ponadlokalnym przeznaczona dla bezdomnych kobiet z dziećmi w różnym wieku, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, często jako ofiary przemocy domowej. W Domu Samotnej Matki swe zadania statutowe prowadzi Miejski Ośrodek Profilaktyki

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Uzależnień poprzez organizację świetlicy socjoterapeutycznej oraz grup wsparcia dla kobiet tam przebywających. Obecnie prowadzone są rozmowy dotyczące umów partnerskich z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie poszerzenia obszaru działań wsparcia dla osób potrzebujących pomocy społecznej.

Aktualnie na obszarze Żarkowa, instytucje społeczne takie jak MOPS czy Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie nie prowadzą działań społecznych nakierowanych bezpośrednio na mieszkańców obszaru rewitalizacji. Niemniej projekty prowadzone przez te instytucje są adresowane do wszystkich mieszkańców Głogowa i mieszkańcy Żarkowa mogą z nich korzystać. Należy jednak zwrócić uwagę, iż mieszkańcy wskazanego obszaru wsparcie bardzo niechętnie korzystają z jakiegokolwiek pomocy ze strony miasta w postaci uczestnictwa w różnych programach prospołecznych skierowanych na poprawę ich poziomu życia. Działania jakimi obecnie się zajmuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej to przeprowadzenie anonimowych ankiety wśród wszystkich mieszkańców ul. Folwarcznej, dzięki którym będzie można zaktualizować mapę problemów występujących na tym terenie. Aktualna mapa problemów pozwoli MOPS-owi opracować Program Aktywności Lokalnej i oraz określić działania jakimi zajmie się on w pierwszej kolejności.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 11: Osiedle Żarków – obszar wsparcia.

W granicach wybranego obszaru wsparcia znajduje się zajezdnia autobusowa MPK, do której należy niezagospodarowany obszar, który ma zostać przeznaczony pod działalność gospodarczą dla przedsiębiorców z sektora MSP. Obszar ten w Planie Zagospodarowania Przestrzennego został oznaczony symbolem 33.1.U/AG, z przeznaczeniem na aktywność gospodarczą, przede wszystkim dla małych i średnich przedsiębiorstw. Lokalizacja przedsiębiorstw na obszarze rewitalizowanym sprawi, iż znacznie zwiększą się szanse przedsiębiorstw tam zlokalizowanych w konkursach o pozyskanie dofinansowania ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego.

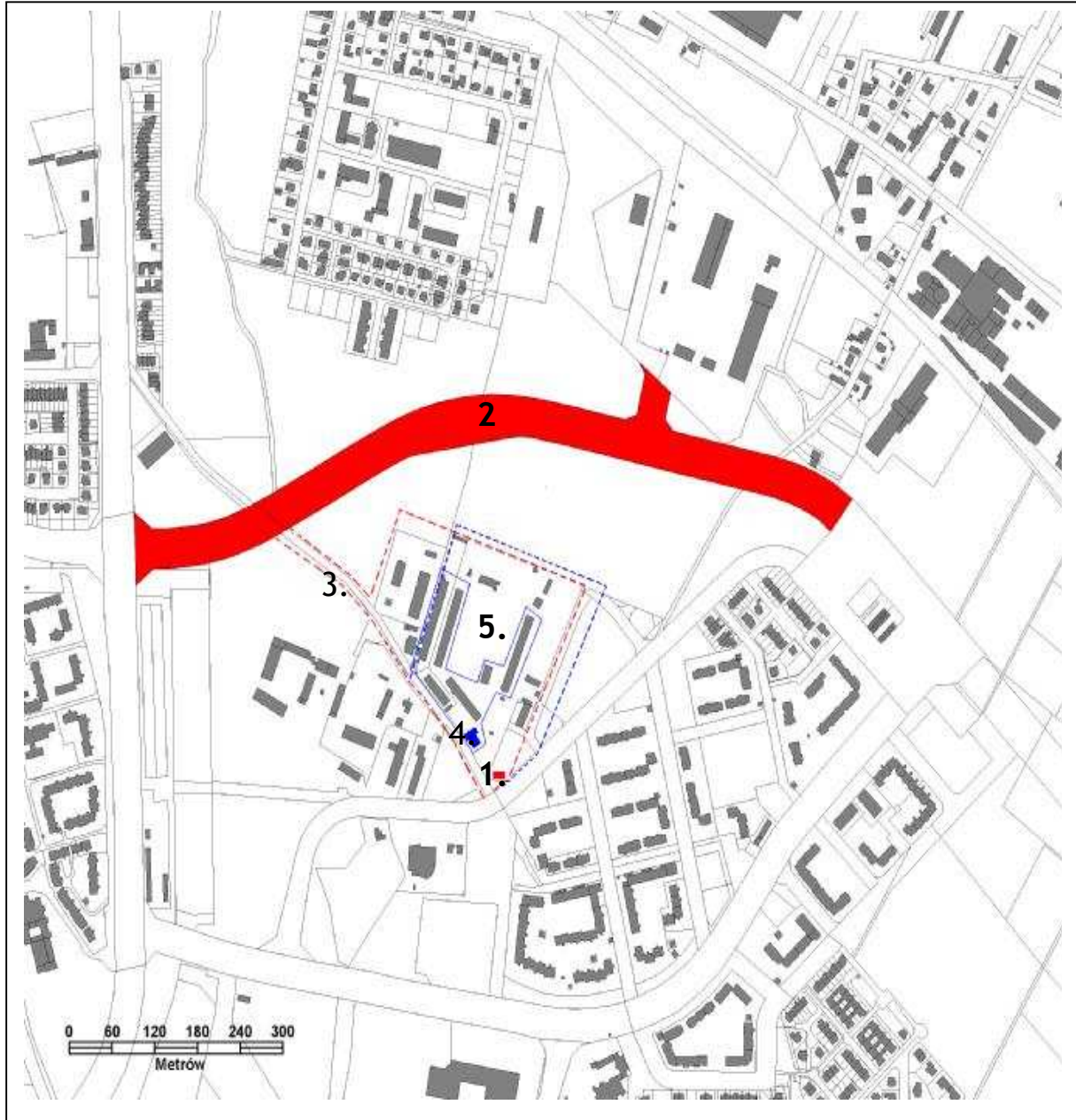
Obszar Żarkowa charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem prowadzenia działalności gospodarczej. Z wyliczeń wynika, iż w Żarkowie na 1000 mieszkańców przypada zaledwie 39 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, podczas gdy dla porównania na obszarze Nosolic wskaźnik ten jest na poziomie 135 podmiotów

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

prowadzących działalność gospodarczą. Sytuacja taka była spowodowana bardzo złym stanem infrastruktury technicznej, która zachęcałaby potencjalnych inwestorów do inwestycji na tym terenie. Brak działań inwestycyjnych polegających na budowie i modernizacji ulic przyczyniły się do braku atrakcyjności terenów, które są oddane pod działalność gospodarczą. Bardzo utrudniony obecnie dostęp do osiedla Żarków sprawia, iż omawiany obszar jest nieatrakcyjny dla potencjalnych inwestorów pod względem komunikacyjnym, co miało wpływ na niskie zainteresowanie ze strony przedsiębiorców.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Rysunek 12: Wyznaczony obszar wsparcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Głogowa na lata 2007 – 2013

1 - Utworzenie Klubu środowiskowego na os. Żarków w ramach rewitalizacji.

2 - Budowa ul. H. Głogowskiego w Głogowie w celu poprawy dostępności do strefy aktywności gospodarczej oraz nowych terenów inwestycyjnych.

3 - Poprawa i rozbudowa układu komunikacyjnego dla ruchu pieszo- rowerowego na osiedlu Żarków.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

4 - Uporządkowanie infrastruktury mieszkaniowej na os. Żarków w ramach rewitalizacji (zmiana sposobu ogrzewania budynków na osiedlu Żarków z węglowego na c.o.; renowacja części wspólnych budynku nr 1 i nr 3)

5 - Zagospodarowanie i estetyzacja os. Żarków w ramach rewitalizacji (drobna architektura przestrzeni publicznej, dokumentacja).

5.7. Konsultacje społeczne

Oprócz prac analityczno-diagnostycznych na proces opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji składał się również etap konsultacji społecznych. W ramach spotkania władz miasta Głogów ze społecznością lokalną osiedla Żarków oraz przedstawicielami jednostek organizacyjnych gminy Głogów zostały przedstawione wyniki prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007-2013.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

W ramach konsultacji społecznych z mieszkańcami Głogowa, w tym przede wszystkim z osobami zamieszkującymi obszar rewitalizacji odbyły się spotkania w dniu 24 kwietnia 2008 oraz 24 października 2008 r.

Pierwsze spotkanie z udziałem Prezydenta Głogowa Jana Zubowskiego oraz Zastępcy Prezydenta Leszka Szulca w towarzystwie naczelników wydziałów oraz kierowników działów zaangażowanych w proces rewitalizacji odbyło się 24 kwietnia 2008. Przedstawiciele mieszkańców Żarkowa zapoznali Prezydentów z katalogiem potrzeb dotyczących przedmiotowego terenu. Między innymi zgłaszano fatalny stan substancji mieszkaniowej na osiedlu, problemy z drogami wewnętrznymi (bardzo zły stan nawierzchni), brakiem właściwej kanalizacji sanitarnej oraz problemy z ogrzewaniem mieszkań przy pomocy pieców węglowych. Mieszkańcy zgłosili również najbardziej palący problem „społeczny” obserwowany na osiedlu, jakim jest brak zagospodarowania czasu wolnego młodych ludzi, który sprowadza się do wczesnych kontaktów z alkoholem oraz zakłócenia spokoju ludzi starszych oraz mieszkańców Domu Samotnej Matki.

Późniejsze konsultacje jakie przeprowadzili pracownicy Zespołu ds. Projektów Zewnętrznych zarówno w Domu Samotnej Matki, jak i na terenie samego osiedla w

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

pełni potwierdzają te odczucia. Dodatkowo, pracownicy Urzędu Miejskiego w Głogowie konsultowali się z przedstawicielami Stowarzyszenia dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”, w celu potwierdzenia wspomnianej diagnozy.

W ocenie mieszkańców Żarkowa konieczne jest powstanie bezpośrednio na terenie osiedla ośrodka/klubu środowiskowego, w którym młodzież i dzieci z terenu Żarkowa mogłyby spędzać wolny czas i uzyskiwać pomoc oraz umiejętności, które pomogą im w adaptacyjnym i rozwojowym poradzeniu sobie z kryzysem wieku dojrzewania i uchronią je przed wejściem w proces marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Należy pamiętać, iż wspomniany klub środowiskowy służyć będzie pomocą zarówno dzieciom zamieszkującym Dom Samotnej Matki, jak również nowym mieszkańcom (rodzinom) bloku socjalnego przy ulicy Folwarcznej, który zostanie oddany do użytku 31 października 2009 r., a w którym to bloku powstaną 42 mieszkania.

Spotkanie w dniu 24 października 2008 miało bardzo szeroką formułę. Mieszkańcy Żarkowa zostali powiadomieni o konsultacjach społecznych zarówno poprzez ogłoszenia wywieszone na drzwiach budynków mieszkalnych, jak również poprzez informację w mediach i na stronie internetowej Urzędu Miejskiego (www.glogow.pl). W sumie w spotkaniu uczestniczyło wg listy obecności 61 zaproszonych gości (mieszkańcy Żarkowa oraz przedstawiciele Policji, Straży Pożarnej, MOPSu i innych zaangażowanych instytucji). Gospodarzem spotkania był Prezydent Głogowa Jan Zubowski w towarzystwie swoich zastępców Leszka Rybaka i Leszka Szulca, Sekretarza Gminy Miejskiej Głogów pana Mirosława Strzęciwilka oraz naczelników wydziałów i kierowników działów zaangażowanych w proces rewitalizacji. Na spotkaniu pojawili się również radni miejscy i powiatowi.

W części pierwszej spotkania miała miejsce prezentacja propozycji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2007 – 2013. Część druga spotkania była poświęcona na pytania i odpowiedzi dotyczące programu. Na pytania mieszkańców Żarkowa odpowiadali prezydenci Głogowa oraz przedstawiciele Centrum Wspierania Projektów Europejskich, firmy która przygotowywała LPR.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Najwięcej pytań ze strony mieszkańców dotyczyło terminów remontu substancji mieszkaniowej. Jak wyjaśnił Prezydent mieszkania będą remontowane głównie ze środków własnych gminy ze względu na fakt, że wszelkie ewentualne nadbudowy oraz wyburzenia wynikające ze stanu technicznego budynków uniemożliwiłyby zaangażowanie w ten projekt pieniędzy unijnych. Również modernizacja sieci kanalizacyjnej będzie wymagała złożenia wniosku do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, bowiem nie jest możliwe w tym przypadku uzyskanie dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Mieszkańcy pozytywnie ocenili pomysł wybudowania klubu środowiskowego. Uzyskali również informację, iż ostateczny harmonogram remontów oraz ich skala będzie znana w roku 2009, kiedy to zakończą się prace projektowe obejmujące swoim zakresem cały Żarków.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

5.8. Wartość wskaźników identyfikacji obszaru wsparcia na obszarze rewitalizowanym.

1. Wysoki poziom ubóstwa

Wskaźnik: Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności.

Z danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie wynika, iż w 2007 roku liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na osiedlu Żarków wyniosła 178 podczas gdy liczba osób, którym została udzielona taka pomoc w całym Głogowie wyniosła 5423. Powyższe dane wskazują na olbrzymią przepaść w poziomie życia społecznego i ekonomicznego pomiędzy mieszkańcami Żarkowa a społecznością reszty miasta. Warto podkreślić, iż podany poniżej wskaźnik dla Żarkowa przekracza ponad 7-krotnie wartość referencyjną ustaloną na poziomie 65 osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej.

Wobec powyższego wskaźnik obrazujący poziom ubóstwa występujący na obszarze rewitalizowanym wygląda następująco:

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. Ludności na obszarze objętym wsparciem: 465,97

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. Ludności na obszarze miasta Głogowa: 74,92

Wartość referencyjna: 65

2. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Wskaźnik: Udział długotrwale bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym

Obszar Żarkowa charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym. Na podstawie danych i informacji uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, wyliczono iż, w porównaniu do pozostałej części miasta, poziom bezrobocia na obszarze wsparcia jest ponad trzykrotnie większy od średniego

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

poziomu osób długotrwale bezrobotnych w całym mieście Głogów. Taki stan odzwierciedla różnicę społeczną i ekonomiczną między Żarkowem a całym miastem Głogów. Działania podejmowane przez Miasto, zmierzają do powstrzymania hermetyzacji tego obszaru, który charakteryzuje się wyjątkowo negatywnymi czynnikami wpływającymi na zrównoważony rozwój całego Głogowa.

Udział długotrwale bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym na obszarze objętym wsparciem: 9,38%

Udział długotrwale bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym na obszarze całego miasta: 2,64%

Wartość referencyjna: 4,5

3. Niski poziom aktywności gospodarczej

Wskaźnik: **Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób.**

Brak atrakcyjnych terenów do inwestowania oraz niesprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości klimat społeczno – gospodarczy sprawia, iż Żarków charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem prowadzonej działalności gospodarczej w całym Głogowie. Odzwierciedleniem takiej sytuacji jest wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób. Na koniec 2006 roku w Głogowie było zarejestrowanych 6723 podmiotów gospodarczych z sektora prywatnego. Na terenie Żarkowa zanotowano zaledwie 15 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Wobec takiej różnicy pomiędzy ilością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wskaźnik przyjęty w celu diagnozy poziomu aktywności gospodarczej na terenie objętym wsparciem prezentuje się następująco:

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób na obszarze objętym wsparciem: 3,93

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób na obszarze całego miasta: 9,61

Wartość referencyjna: 10,5

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Powyższy wskaźnik przekracza 2,5 – krotnie średnią przypadającą na całe miasto oraz wartość referencyjną wskaźnika.

Planowane do realizacji w ramach rewitalizacji projekty będą miały bezpośrednie przełożenie na poprawę poziomu życia mieszkańców Żarkowa. Poniżej zostało przedstawione uzasadnienie wybranych projektów wraz z określonymi celami szczegółowymi:

Utworzenie Klubu Środowiskowego na os. Żarków w ramach rewitalizacji

Cele projektu:

- zapobieganie i redukcja niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizowanym;
- rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- wsparcie lokalnego projektu z zakresu infrastruktury technicznej i rewitalizacji obszarów miejskich;
- ożywienie społeczne-nadanie terenowi nowych funkcji społecznych;
- stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców terenu rewitalizowanego.

Uzasadnienie realizacji projektu:

- brak odpowiedniego zaplecza kulturalno - edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z terenu osiedla Żarków;
- brak punktów konsultacyjnych dla osób bezrobotnych, osób korzystających z pomocy społecznej czy osób uzależnionych (współuzależnionych), w tym od alkoholu;
- duże skupisko osób z problemami społecznymi i finansowymi (Dom Samotnej Matki prowadzony przez MONAR, budynek socjalny, budynki komunalne).

Powiązanie działalności Klubu Środowiskowego z punktami konsultacyjnymi Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Miejskiego Ośrodka Profilaktyki Uzależnień w Głogowie pozwoli na skomasowanie w jednym miejscu funkcji kulturalno - edukacyjnych oraz społecznych, których brak jest w tej części miasta. Proponowany zakres zajęć dla młodzieży ma

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

na celu zagospodarowanie ich czasu wolnego, wpływać będzie na kształtowanie odpowiednich zachowań i na przeciwdziałanie przestępczości, umożliwi rozwijanie zainteresowań większej liczbie dzieci i młodzieży z terenu Głogowa. Wsparcie i doradztwo w zakresie pracy, pomocy społecznej i uzależnień wpłynie na poprawę życia zarówno młodych jak i dorosłych mieszkańców osiedla, zwiększy dostępność klientów do odpowiednich systemów pomocy.

Realizacja powyższego projektu oraz działania, które będą realizowane w ramach Klubu Środowiskowego przyczynią się do likwidacji oraz zniwelowania następujących problemów zdiagnozowanych na obszarze wsparcia:

- bezrobocie
- wykluczenie społeczne dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych
- problemy opiekuńczo wychowawcze
- niski wskaźnik wykształcenia wśród młodzieży
- brak warunków dla rozwoju intelektualnego, naukowego i kulturalnego dzieci i młodzieży

Budowa ul. H. Głogowskiego w Głogowie w celu poprawy dostępności do strefy aktywności gospodarczej oraz nowych terenów inwestycyjnych.

Cele projektu:

- wsparcie lokalnego projektu z zakresu infrastruktury drogowej
- przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i ubóstwa
- stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców terenu rewitalizowanego
- rozbudowa istniejącej infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku przyczyniającej się do rozwoju obszarów aktywności gospodarczej.

Uzasadnienie realizacji projektu:

- brak infrastruktury drogowej sprzyjającej rozwojowi działalności gospodarczej na terenie posiadającym status lokalnego centrum aktywności gospodarczej,
- wysoki poziom ubóstwa na terenie rewitalizowanym,
- wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wysoki stopień zagrożenia bezrobociem dziedzicznym,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Budowa ul. Henryka Głogowskiego przyczyni się do rozwoju aktywności gospodarczej na terenie charakteryzującym się najniższym w Głogowie wskaźnikiem prowadzonej działalności gospodarczej. Nowe mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa to przede wszystkim szansa na znalezienie pracy dla osób zamieszkujących Żarków, w tym długotrwale bezrobotnych. Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie planuje przeprowadzić w nowopowstałym Klubie Środowiskowym działania mające na celu dostosowanie kwalifikacji bezrobotnych mieszkańców przedmiotowego osiedla do potrzeb podmiotów powstających na osiedlu Żarków. Budowa ul. Henryka Głogowskiego przyczyni się do zwiększenia poziomu prowadzenia działalności gospodarczej, co z punktu ekonomicznego będzie miało przełożenie na wzrost zatrudnienia wśród lokalnej społeczności.

Dodatkowo ulica poprawi komunikację obszaru rewitalizowanego z pozostałymi częściami miasta ułatwiając w ten sposób mieszkańcom dotarcie do zlokalizowanych tam miejsc pracy i edukacji.

Potencjał obszaru wsparcia nie wskazuje na możliwość budowy w najbliższym czasie na tym terenie obiektów kulturalno rozrywkowych, czy większych obiektów handlowych, których aktualnie na terenie rewitalizowanym praktycznie nie ma. Jednak poprawa komunikacji ułatwi mieszkańcom Żarkowa korzystanie z tego typu obiektów zlokalizowanych w innych częściach miasta.

Realizacja powyższego projektu przyczyni się do likwidacji oraz zniwelowania następujących problemów zdiagnozowanych na obszarze wsparcia:

- bezrobocie
- niski potencjał inwestycyjny rejonu
- zły stan infrastruktury drogowej i towarzyszącej
- niski poziom funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

Poprawa i rozbudowa układu komunikacyjnego dla ruchu pieszo- rowerowego na osiedlu Żarków.

Cele projektu:

- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych w miejscu zamieszkania

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- wsparcie lokalnego projektu z zakresu infrastruktury technicznej i rewitalizacji obszarów miejskich
- stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców terenu rewitalizowanego

Uzasadnienie realizacji projektu:

- brak regularnego układu komunikacyjnego na osiedlu (ciągów pieszo-rowerowych, chodników) wraz z infrastrukturą towarzyszącą takiemu układowi (oświetlenie śmietniki itd.),
- deficyt miejsc parkingowych.

Realizacja projektu pozwoli na przywrócenie podstawowych funkcji komunikacyjnych na osiedlu, które wraz z zabudową powstało w latach 80. XIX wieku. Żarków jest zabytkową enklawą w sąsiedztwie współczesnej zabudowy osiedlowej. W planie miejscowym budynki osiedlowe oznaczone są jako obiekty o walorach kulturowych i znajdują się obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków Nieruchomych (nie są wpisane do rejestru zabytków). Zachodzi konieczność zachowania ukształtowanego wnętrza urbanistycznego, zapewnienia właściwej komunikacji wewnętrznej, z zachowaniem i uzupełnieniem brukowej nawierzchni. Prace ziemne, prowadzone w rejonach występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych wymagają uprzedniego zgłoszenia do Inspekcji Zabytków Archeologicznych PSOZ.

Ciągi piesze, rowerowe, parkingi i pozostałe elementy układu komunikacyjnego (głównie pieszo-rowerowego) są niezbędne nie tylko do właściwej komunikacji wewnątrzosiedlowej, ale także do udostępnienia mieszkańcom obszaru wsparcia łatwego dostępu do pozostałych części miasta dając w ten sposób możliwość dotarcie do zlokalizowanych tam miejsc pracy, edukacji, obiektów kulturalnych, rozrywkowych, czy obiektów handlowych.

Realizacja powyższego projektu przyczyni się do likwidacji oraz zniwelowania następujących problemów zdiagnozowanych na obszarze wsparcia:

- niski standard życia mieszkańców
- zły stan infrastruktury drogowej i towarzyszącej
- niski poziom funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- słabo rozbudowany wewnętrzny układ komunikacyjny w postaci ciągów pieszych i dróg

Uporządkowanie infrastruktury mieszkaniowej na os. Żarków w ramach rewitalizacji (zmiana sposobu ogrzewania budynków na osiedlu Żarków z węglowego na c.o.; renowacja części wspólnych budynku nr 1 i nr 3)

Cele projektu:

- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez polepszenie warunków mieszkaniowych
- wsparcie lokalnego projektu z zakresu infrastruktury technicznej i rewitalizacji obszarów miejskich
- stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców terenu rewitalizowanego

Uzasadnienie realizacji projektu:

- zły stan techniczny dachu,
- duże zużycie tynków elewacyjnych,
- wyeksploatowana stolarka okienna i drzwiowa,
- zniszczone posadzki,
- funkcjonujące piece węglowe,
- zły stan instalacji wodno - kanalizacyjnej i elektrycznej,
- zdewastowane klatki schodowe.

Budowa obiektów datowana jest na lata 80-te XIX w. W ewidencji budynku czasem powstania jest rok 1901. Zostały wybudowane jako budynki koszarowe dla 58 regimentu piechoty w Żarkowie Górnym. Budynek nr 3 względu na swą zróżnicowaną architekturę w stosunku do pozostałych budynków koszarowych mógł pełnić funkcję mieszkań dla oficerów lub funkcję budynku sztabowego. W latach 80-tych XX w. po zakupie przez miasto gruntów pod budowę osiedla Piastów Śląskich, koszały w których podczas II wojny więziono jeńców brytyjskich, zostały zaadaptowane na mieszkania komunalne. Taką funkcję pełnią te budynki do dziś.

Remont i modernizacja nieruchomości ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków pozwoli na dostosowanie obiektów do aktualnych wymagań w zakresie bhp, p-poż.; obniży koszty utrzymania budynków, wpłynie korzystnie na poprawę środowiska

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

naturalnego (ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery w związku z likwidacją pieców węglowych), poprawi jakość życia mieszkańców i estetykę osiedla.

Realizacja powyższego projektu przyczyni się do likwidacji oraz zniwelowania następujących problemów zdiagnozowanych na obszarze wsparcia:

- trudne warunki mieszkaniowe
- degradacja tkanki mieszkaniowej
- niski standard życia mieszkańców
- brak dostępu do kanalizacji
- wysoki poziom użytkowania przestarzałych pieców węglowych

Zagospodarowanie i estetyzacja os. Żarków w ramach rewitalizacji (drobna architektura przestrzeni publicznej, dokumentacja).

Cele projektu:

- odnowa oraz przywrócenie funkcjonalności i użyteczności przestrzeni publicznych
- wsparcie lokalnego projektu z zakresu infrastruktury technicznej i rewitalizacji obszarów miejskich
- stworzenie warunków do poprawy życia mieszkańców terenu rewitalizowanego
- ożywienie społeczne-nadanie terenowi nowych funkcji społecznych.

Uzasadnienie realizacji projektu:

- zniszczone i wyeksploatowane elementy zagospodarowania terenu,
- zachwiany ład przestrzenny osiedla.

Zagospodarowanie terenu osiedla i wyposażenie go w drobną architekturę przestrzeni publicznej przywróci osiedlu właściwe funkcje użytkowe. Realizacja projektu ma istotne znaczenie społeczne, wpłynie pozytywnie na kształtowanie zachowań i postaw mieszkańców, zmniejszy zagrożenie przestępczością wśród dzieci i młodzieży, a także przyczyni się do integracji społecznej. Działanie jest uzupełnieniem projektu związanego z poprawą układu komunikacyjnego osiedla.

Rewitalizacja obszaru jest jednym z zadań priorytetowych Gminy Miejskiej Głogów. W ramach projektu przestrzeń osiedlowa zostanie tak ukształtowana, aby tworzyła harmonijną całość z uwzględnieniem wszelkich uwarunkowań i wymagań

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

funkcjonalnych, społeczno - gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno - estetycznych.

Realizacja powyższego projektu przyczyni się do likwidacji oraz zniwelowania następujących problemów zdiagnozowanych na obszarze wsparcia:

- brak publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjnych i sportowych umożliwiających integrację osób zdrowych i niepełnosprawnych
- niski standard życia mieszkańców
- niski poziom funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

5.9. Oczekiwane wskaźniki określające cele rewitalizacji Osiedla Żarków w Głogowie w ramach Priorytetu „Miasta”

W wyniku realizacji założeń prac projektów określonych na poziomie Lokalnego Programu Rewitalizacji, miasto Głogów zamierza osiągnąć następujące wskaźniki:

- liczba osób zamieszkujących obszary objęte rewitalizacją
 - Wartość docelowa: 389 os. (2013 r.)

Dla projektu „Utworzenie Klubu Środowiskowego na os. Żarków w ramach rewitalizacji”:

- Ilość godzin funkcjonowania klubu w ciągu roku:
 - 2012 r. – 480 h/rok
 - 2013 r. – 720 h/rok

Wartość docelowa: 720 h/rok (2013 r.)

Zakładana ilość godzin funkcjonowania klubu w 2012 r. jest spowodowana tym, iż będzie to pierwszy rok działalności tej instytucji. Ponadto ze względu na to, iż mieszkańcy Żarkowa nigdy nie brali udziału w tego typu działaniach i przedsięwzięciach, ostrożnościowo zakłada się początkowo niewielkie zainteresowanie ofertą tej instytucji. Miasto zamierza podjąć działania promocyjne, zachęcające mieszkańców Żarków do czynnego udziału w zajęciach i inicjatywach organizowanych w ramach klubu Środowiskowego. Zakłada się, iż każdego roku liczba osób zainteresowanych uczestnictwem w inicjatywach i programach Klubu będzie rosła, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na ilość godzin funkcjonowania ww. instytucji w ciągu roku.

Dla projektu „Konkurs dla NGO na projekt dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w ramach Klubu Środowiskowego”:

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

- liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych – 1 szt.

Wartość docelowa: 1 szt. (2013 r.)

- liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała z projektów promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu:
 - 2012 r. – 15 os.
 - 2013 r. – 30 os.

Wartość docelowa: 30 os. (2013 r.)

Ww. podane wartości osiągnięcia wskaźnika zostały zaprognozowane w sposób ostrożnościowy. Z informacji uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie, wynika iż obecnie na obszarze Żarkowa zamieszkuje tylko 42 dzieci. Zakłada się, iż każdego roku liczba osób chętnych uczestnictwem w zajęciach i programach będzie rosła, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na ilość dzieci korzystających z projektów promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu.

Dla projektu „Klub Integracji Społecznej/prowadzenie punktu szkoleniowo-doradczego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego w budynku Klubu Środowiskowego”:

- liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób dorosłych

Wartość docelowa: 1 szt. (2013)

- liczba osób, które skorzystały z projektów zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób dorosłych

Wartość docelowa: 100 os. (2013 r.)

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Dla projektu „Punkt Informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie w budynku Klubu środowiskowego/projekt sprzyjający zrównoważonemu rozwojowi”:

- liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiające atrakcyjność miasta

Wartość docelowa: 1 szt. (2013 r.)

- liczba osób, które skorzystały z projektów zapewniających zrównoważony rozwój
 - 2012 r. - 10 os.
 - 2013 r. - 20 os.

Wartość docelowa: 20 os. (2013 r.)

Dla projektu „Budowa ul. H. Głogowskiego w Głogowie w celu poprawy dostępności do strefy aktywności gospodarczej oraz nowych terenów inwestycyjnych”:

- długość wybudowanej drogi gminnej na obszarze miejskim

Wartość docelowa: 1 250 m. (2013 r.)

Dla projektu „Poprawa i rozbudowa układu komunikacyjnego dla ruchu pieszo-rowerowego na osiedlu Żarków ”:

- System ciągów pieszo – rowerowych na rewitalizowanym obszarze

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Wartość docelowa: 1 kpl. (2013)

- System chodników na rewitalizowanym obszarze

Wartość docelowa: 1 kpl. (2013)

- System oświetlenia na rewitalizowanym obszarze

Wartość docelowa: 1 kpl. (2013)

- System parkingów na rewitalizowanym obszarze

Wartość docelowa: 1 kpl. (2013)

- System sieci kanalizacji deszczowej na rewitalizowanym obszarze

Wartość docelowa: 1 kpl. (2013)

Dla projektu „Uporządkowanie infrastruktury mieszkaniowej na osiedlu Żarków w ramach rewitalizacji”:

- Liczba rodzin zamieszkujących budynki mieszkalne wielorodzinne poddane renowacji

Wartość docelowa: 29 rodzin (2013)

- Powierzchnia budynków poddana renowacji

Wartość docelowa: 1 829,63 m² (2013)

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Dla projektu „Zagospodarowanie i estetyzacja osiedla Żarków w ramach rewitalizacji (drobna architektura przestrzeni publicznej, dokumentacja)”:

Ze względu na to, iż dokumentacja techniczna do ww. projektu jeszcze nie powstała, Wnioskodawca nie jest w stanie podać skwantyfikowanych wskaźników dla tej inwestycji.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Załącznik nr 1: Lista projektów.

Lista podstawowa					
I.p.	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Wartość wnioskowanego dofinansowania (szacowana wartość w euro*)	Wnioskodawca	Okres realizacji
1	Utworzenie Klubu Środowiskowego na os. Żarków w ramach rewitalizacji	1 707 525,42	1 195 267,80 (272 643,20)	Gmina Miejska Głogów	2010- 2011
2	Budowa ul. H. Głogowskiego w Głogowie w celu poprawy dostępności do strefy aktywności gospodarczej oraz nowych terenów inwestycyjnych.	13 909 067,03	9 736 346,92 (2 220 882,06)	Gmina Miejska Głogów	2007-2009
3	Poprawa i rozbudowa układu komunikacyjnego dla ruchu pieszo-rowerowego na osiedlu Żarków	3 063 456,29	2 144 419,40 (489 146,76)	Gmina Miejska Głogów	2010-2013
4	Uporządkowanie infrastruktury mieszkaniowej na os. Żarków w ramach rewitalizacji (zmiana sposobu ogrzewania budynków na osiedlu Żarków z węglowego na c.o.; renowacja części wspólnych budynku przy ul. Folwarcznej nr 1 i nr 3)	5 414 509,16	3 790 156,41 (864 542,98)	Gmina Miejska Głogów	2011- 2012
Razem		24 094 557,90	16 866 190,53 (3 847 215,00)		

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lista rezerwowa					
I.p.	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Wartość wnioskowanego dofinansowania (szacowana wartość w euro*)	Wnioskodawca	Okres realizacji
1	Zagospodarowanie i estetyzacja os. Żarków w ramach rewitalizacji (drobna architektura przestrzeni publicznej, dokumentacja)	2 010 000	1 407 000 (320 939,79)	Gmina Miejska Głogów	2013
	Razem	2 010 000	1 407 000 (320 939,79)		

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lista zadań społecznych				
I.p.	Nazwa projektu	Całkowita wartość projektu	Wartość wnioskowanego dofinansowania	Okres realizacji
1	Konkurs dla NGO na projekt dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w ramach Klubu Środowiskowego		0	od 2010
2	Klub Integracji Społecznej/ prowadzenie punktu szkoleniowo-doradczego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego.		0	od 2010
3	Punkt Informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie/ projekt sprzyjający zrównoważonemu rozwojowi		0	od 2010
	Razem			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Załącznik nr 2: matryce logiczne

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca Gmina Miejska Głogów Partnerzy projektu	
Utworzenie Klubu Środowiskowego na os. Żarków w ramach rewitalizacji				
Priorytet „Miasta”				
Adresaci/grupa docelowa Dzieci i młodzież osiedla Żarków				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2010	II kwartał 2009	IV kwartał 2011	3	III kwartał 2011
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu Określić szerszy /strategiczny cel projektu	rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym			
Rezultaty Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie	Ilość godzin funkcjonowania klubu w ciągu roku			
Produkty Określić bezpośrednie, policzalne efekty realizacji projektu	Liczba instytucji oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych	1 szt.	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM Głogów	Założenia: prawidłowa realizacja rzeczowego zakresu inwestycji, zachowanie ustaleń projektowych Ryzyko: nieuzyskanie dofinansowania, nierzetelni wykonawcy, przeciągające się procedury przetargowe
Zadania Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu	Przeprowadzenie postępowań przetargowych, Wykonanie dokumentacji technicznej, Roboty budowlane, Odbiór końcowy i przekazanie do użytkownika,	Wartość projektu 1 707 525,42		Założenia: Terminowość transz dofinansowania z RPO Ryzyko: Niekorzystne zmiany cen materiałów budowlanych, wzrost kosztów pracy
		Szacunek wydatków/kosztów kwalifikowanych w PLN 1 707 525,42		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR) 1 195 267,80 PLN (272 643,20 EUR*)		
Sytuacja wyjściowa	Obszar na którym będzie realizowany projekt stanowią byłe tereny wiejskie. Na terenie osiedla Żarków mamy do czynienia z kumulacją negatywnych zjawisk społecznych: bezrobocie, wysoki stopień przestępczości, wykluczenia społecznego oraz zubożenia społeczeństwa. Powodem takiej sytuacji jest długotrwałe bezrobocie, różnego rodzaju uzależnienia, zachowania patologiczne takie jak przestępczość i przemoc oraz problemy opiekuńczo wychowawcze.			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Oznaczenie projektu <i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa ☒ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta ☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego ☐ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia
--	---

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

[illegible]

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

zadania, które doprowadzą do założonego celu	inwestycyjnego. Wykonanie dokumentacji technicznej. Roboty budowlane zgodnie z harmonogramem, w tym budowa ul. Henryka Głogowskiego z odwodnieniem i oświetleniem wraz z przebudowa skrzyżowania z ulicą K Wielkiego na rondo, wykonanie zasilania elektrycznego przepompowni PD 1 i PD 2, usunięcie kolizji, wykonanie zieleni izolacyjnej (ekobariery) oraz badań archeologicznych. Odbiór techniczny.	Szacunek wydatków/kosztów kwalifikowanych w PLN 13 909 067,03	atmosferyczne. Badania archeologiczne nie opóźnią rozpoczęcia prac budowlanych. Finansowanie projektu jest zapewnione przez Gminę Miejska Głogów.
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR) 9 736 346,92 PLN (2 220 882,06 EUR*)	
Sytuacja wyjściowa	Lokalne centrum aktywności gospodarczej położone w południowo- wschodniej części Głogowa posiada zły i nieczytelny układ komunikacyjny utrudniający dojazd do zakładów rzemieślniczych oraz firm produkcyjno- handlowych na tym terenie. W rezultacie ruch pojazdów jest kumulowany na wąskich uliczkach osiedlowych. Ponadto brak ulicy będącej przedmiotem Projektu uniemożliwia dojazd do nowych terenów inwestycyjnych, przez co nie jest realizowana polityka zrównoważonego rozwoju gospodarczego miasta.		
Oznaczenie projektu Należy wybrać co najmniej jedną opcję	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa ☒ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta ☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu poprzemysłowego ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego ☐ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia		

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca	
Tytuł projektu Poprawa i rozbudowa układu komunikacyjnego dla ruchu pieszo- rowerowego na osiedlu Żarków				
			Partnerzy projektu	
			Priorytet „Miasta”	
Adresaci/grupa docelowa Mieszkańcy osiedla Żarków (ul. Folwarczna i Żarkowska)				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2010	II kwartał 2009	III kwartał 2013	3	2012
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych w miejscu zamieszkania			
Określić szerszy /strategiczny cel projektu				
Rezultaty	Przestrzeń osiedlowa i podniesionej funkcjonalności i użyteczności	1 sztuka	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: Uwzględnienia potrzeb okolicznych mieszkańców, funkcjonalność przewidzianych rozwiązań przestrzennych Ryzyko: protesty okolicznych mieszkańców
Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie				
Produkty	Nowe ciągi pieszo- rowerowe Nowe chodniki Nowe systemu oświetlenia Nowe parkingi Nowa sieć kanalizacji deszczowej	1 kpl.	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: prawidłowa realizacja rzeczowego zakresu inwestycji, zachowanie ustaleń projektowych Ryzyko: nieuzyskanie dofinansowania, nierzetelni wykonawcy, przeciągające się procedury przetargowe
Określić bezpośrednio, policzalne efekty realizacji projektu				
Zadania	Wykonanie projektów technicznych Budowa ciągu pieszo-rowerowego Budowa chodników Instalacja oświetlenia Budowa parkingów	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne) 3 063 456,29		Założenia: terminowość transz do finansowania z RPO Ryzyko: niekorzystne zmiany cen towarów i usług budowlanych i ogrodnich
Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu		Szacunek wydatków/kosztów kwalifikowanych w PLN 3 063 456,29		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR) 2 144 419,40 PLN (489 146,76 EUR*)		
Sytuacja wyjściowa	Na osiedlu Żarków występuje źle zaprojektowana komunikacja. Brakuje tu połączeń drogowych z osiedlem Piastów Śląskich zarówno pod względem komunikacji samochodowej, jak i miejskiego transportu publicznego Stan techniczny dróg określa się generalnie jako zły. Brak pełnego uzbrojenia w infrastrukturę techniczną to największy problem w dalszym rozwoju Żarkowa. Niezbędne jest podjęcie natychmiastowych działań obejmujących budowę sieci wodno – kanalizacyjnej, gazowej, oświetlenia zewnętrznego oraz przebudowę wewnętrznego układu komunikacyjnego w postaci ciągów pieszych i dróg.			
Oznaczenie projektu	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa ☐ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

<i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego ☐ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia
--	---

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca	
Tytuł projektu Uporządkowanie infrastruktury mieszkaniowej na os. Żarków w ramach rewitalizacji				
			Partnerzy projektu	
Adresaci/grupa docelowa				
Mieszkańcy budynków zlokalizowanych na ul. Folwarcznej 1 i 3 w dawnych koszarach wojskowych				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2010	II kwartał 2009	IV kwartał 2012	2	2011
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez polepszenie warunków mieszkaniowych			
Określić szerszy /strategiczny cel projektu				
Rezultaty	Liczba rodzin zamieszkujących budynek mieszkalny wielorodzinny poddany renowacji	29	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: Prawidłowe użytkowanie infrastruktury mieszkaniowej, prawidłowe zarządzanie budynkami poddanymi renowacji Ryzyko: Nieprawidłowa eksploatacja (niszczenie) pomieszczeń oddanych mieszkańcom do użytku
Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie				
Produkty	Powierzchnia budynku poddana renowacji, w tym: - powierzchnia poddana renowacji w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych	1 829,63 m²	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: prawidłowa realizacja rzeczowego zakresu inwestycji, zachowanie ustaleń projektowych, Ryzyko: nierzetelni wykonawcy-błędy wykonawcze
Określić bezpośrednie, policzalne efekty realizacji projektu				
Zadania	Przeprowadzenie postępowań przetargowych, Wykonanie dokumentacji technicznej, Roboty budowlane, Odbiór końcowy i przekazanie do użytkowania,	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne)		Założenia: terminowość transz do finansowania z RPO, terminowe i prawidłowe przeprowadzenie postępowania przetargowego, przeprowadzenie prac budowlanych zgodnych z harmonogramem, Ryzyko: niekorzystne zmiany cen towarów i usług budowlanych, opóźnienia w przeprowadzaniu postępowania przetargowego, opóźnienia w harmonogramie projektu
		Szacunek wydatków/kosztów kwalifikowanych w PLN		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR)		
Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu		5 414 509,16		
		5 414 509,16		
		3 790 156,42 PLN (864 542,98 EURO*)		
Sytuacja wyjściowa	Nasilające się na Żarkowie negatywne zjawiska mają wpływ na stan wielorodzinnych zabudowań mieszkalnych i jakość życia. Mimo, iż są to zaledwie kilkuletnie budynki to w chwili obecnej są kompletnie zdewastowane. Budynki mieszkaniowe na terenie objętym obszarem rewitalizowanym charakteryzują się najwyższym w Głogowie poziomem braku dostępu do kanalizacji oraz użytkowaniem przestarzałych pieców węglowych.			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Oznaczenie projektu	☒ Projekt z zakresu mieszkalnictwa
<i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta
	☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego
	☐ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca Gmina Miejska Głogów Partnerzy projektu	
Tytuł projektu Zagospodarowanie i estetyzacja os. Żarków w ramach rewitalizacji				
Adresaci/grupa docelowa Mieszkańcy osiedla Żarków			Nie dotyczy	
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
III kwartał 2010	II kwartał 2009	IV kwartał 2013	3	I kwartał 2013
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu	Odnowa oraz przywrócenie funkcjonalności i użyteczności przestrzeni publicznych.			
Określić szerszy /strategiczny cel projektu				
Rezultaty	Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych na terenie osiedla Żarków	Ze względu na brak dokumentacji technicznej, nie jest obecnie możliwe określenie wiarygodnego wskaźnika	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: Uwzględnienia potrzeb okolicznych mieszkańców, funkcjonalność przewidzianych rozwiązań przestrzennych Ryzyko: protesty okolicznych mieszkańców
Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie				
Produkty	Parkingi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, Chodniki, Place przy śmietnikach, Trakty piesze, Place zabaw wraz z wyposażeniem, Ścieżka rowerowa, Oświetlenie uliczne.	Ze względu na brak dokumentacji technicznej, nie jest obecnie możliwe określenie wiarygodnego wskaźnika	Protokół zakończenia prac Wydział Realizacji Inwestycji UM w Głogowie	Założenia: prawidłowa realizacja rzeczowego zakresu inwestycji, zachowanie ustaleń projektowych Ryzyko: nieuzyskanie dofinansowania, nierzetelni wykonawcy, przeciągające się procedury przetargowe
Zadania	Przeprowadzenie postępowań przetargowych, Wykonanie dokumentacji technicznej, Roboty budowlane, Odbiór końcowy i przekazanie do użytkowania założonego celu	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne) 2 010 000,00		Założenia: terminowość transz do finansowania z RPO Ryzyko: niekorzystne zmiany cen towarów i usług budowlanych i ogrodniczych
		Szacunek wydatków/kosztów kwalifikowanych w PLN 2 010 000,00		
		Wysokość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR) 1 407 000 PLN (712 135,05 EURO*)		
Sytuacja wyjściowa	Teren osiedla Żarków zajmują tereny upraw polowych i ogrodowych. Na tym obszarze brak jest miejsca do spędzania czasu oraz czynnej rekreacji. Tereny osiedla Żarków są niezagospodarowane oraz nieuporządkowane. Brak pełnego uzbrojenia w infrastrukturę techniczną to największy problem w dalszym rozwoju Żarkowa. Zagrożeniem są ponadto niska jakość warunków mieszkaniowych oraz występująca patologia społeczna w budynkach socjalnych. Priorytetem jest przede wszystkim zagospodarowanie terenów wzdłuż ulicy Folwarcznej celem poprawy stanu technicznego i estetyki osiedla, bezpieczeństwa mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego.			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Oznaczenie projektu	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa
<i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☒ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta
	☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego
	☐ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia

*Wartości projektów przeliczono wg kursu Euro z dnia 29.01.2009 r. – 4,3840

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca	
Konkurs dla NGO na projekt dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w ramach Klubu Środowiskowego				
			Partnerzy projektu	
			Priorytet „Miasta”	
Dzieci i młodzież z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu	Zapobieganie i redukcja niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizowanym.			
Określić szerszy /strategiczny cel projektu				
Rezultaty	liczba dzieci i młodzieży, która skorzystała z projektów promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu na obszarze wsparcia	30 osób	Sprawozdania UM Głogów Sprawozdania organizacji pozarządowych	Założenie: Oferta programowa stworzona w ramach konkursu będzie skutecznym środkiem zapobiegania wykluczeniu i patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży na obszarze wsparcia Ryzyko: Brak zainteresowania ze strony rodziców, dzieci młodzieży, do których kierowana będzie oferta
Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie				
Produkty	liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i ludzi młodych	1 projekt	Sprawozdania UM Głogów Sprawozdania organizacji pozarządowych	Założenia: Organizacje startujące w konkursie posiadają lub są w stanie pozyskać odpowiednie zasoby pozafinansowe konieczne do realizacji zadania Ryzyko: niedostosowanie oferty do faktycznych potrzeb dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem
Określić bezpośrednie, policzalne efekty realizacji projektu				
Zadania	Rozpisanie konkursu dla organizacji pozarządowych Przekazanie środków Nadzór nad podmiotami realizującymi zadania Rozliczenie podmiotów realizujących zadania	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne)		Założenie: zainteresowanie konkursem ze strony organizacji pozarządowych Ryzyko: Niesolidność podmiotów wyłonionych w konkursie
Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu		Nie dotyczy		
		0 PLN		
Sytuacja wyjściowa	Obszar na którym będzie realizowany projekt stanowią byłe tereny wiejskie. Na terenie osiedla Żarków mamy do czynienia z kumulacją negatywnych zjawisk społecznych: bezrobocie, wysoki stopień przestępczości, wykluczenia społecznego oraz zubożenia społeczeństwa. Powodem takiej sytuacji jest długotrwałe bezrobocie, różnego rodzaju uzależnienia, zachowania patologiczne takie jak przestępczość i przemoc oraz problemy opiekuńczo wychowawcze.			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Oznaczenie projektu	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa
<i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta
	☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego
	☒ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU			Wnioskodawca	
Klub Integracji Społecznej (KIS) / prowadzenie punktu szkoleniowo- doradczego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego				
Priorytet „Miasta”				
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie	
			Partnerzy projektu	
Dzieci i młodzież z rodzin ubogich lub zagrożonych wykluczeniem społecznym				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu	Zapobieganie i redukcja niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizowanym			
Określić szerszy /strategiczny cel projektu				
Rezultaty	liczba osób, które skorzystały z projektów zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób dorosłych			
Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie		100 osób	Sprawozdania MOPS	Założenie: udzielane porady i pomoc psychologiczno terapeutyczna będą skutecznym środkiem zapobiegania niepożądanym zjawiskom społecznym Ryzyko: Brak zainteresowania ze strony potencjalnych klientów KIS
Produkty	liczba projektów oferujących usługi promujące równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu osób dorosłych	1 projekt	Sprawozdania MOPS	Założenie: dostępność informacji o działalności KIS Ryzyko: niewłaściwe zdiagnozowanie potrzeb potencjalnych klientów KIS
Określić bezpośrednie, policzalne efekty realizacji projektu				
Zadania	Opracowanie oferty Pozyskanie wykwalifikowanych trenerów Przeprowadzenie kampanii informacyjnej	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne)		Założenie: pozyskanie do współpracy osób o odpowiednich kompetencjach i wykształceniu Ryzyko: Brak wystarczających środków finansowych do pozyskania specjalistów
Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu		Nie dotyczy		
		0 PLN		
Sytuacja wyjściowa	Na ogólną liczbę mieszkańców Głogowa 10 % to osoby i rodziny korzystające ze świadczeń MOPS. W opisywanym rejonie klienci MOPS stanowią 75% mieszkańców. Wszystkie te rodziny dotyka długotrwały problem bezrobocia. Bezrobotni w tych rodzinach zarejestrowani są w urzędzie pracy po kilka lub kilkanaście lat, posiadają niskie lub nie mają żadnych kwalifikacji ani doświadczenia zawodowego. W większości przypadków źródłem utrzymania tych rodzin są świadczenia z pomocy społecznej oraz dochody z prac dorywczych. Środki te nie pokrywają ich elementarnych potrzeb, bez pomocy instytucjonalnej osoby te nie są w stanie własnymi siłami poprawić swojej sytuacji.			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Oznaczenie projektu	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa
<i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta
	☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego
	☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego
	☒ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

MATRYCA LOGICZNA PROJEKTU		Priorytet „Miasta”	Wnioskodawca	
Punkt Informacyjny Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie (PIPUP) / projekt sprzyjający zrównoważonemu rozwojowi			Powiatowy Urząd Pracy w Głogowie	
			Partnerzy projektu	
Adresaci/grupa docelowa Zagrożeni wykluczeniem mieszkańcy miasta				
Przewidywana data zgłoszenia wniosku o dofinansowanie (kwartał i rok)	Przewidywana data rozpoczęcia inwestycji np. data zawarcia umowy z wykonawcą pierwszego zamówienia (kwartał i rok)	Przewidywana data zakończenia rzeczowego inwestycji np. data odbioru(kwartał i rok)	Ilość przetargów	Przewidywana data ogłoszenia ostatniego zamówienia publicznego
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	Logika interwencji	Obiektywnie weryfikowalne wskaźniki	Źródła weryfikacji	Założenia/ryzyko
Cel ogólny projektu <i>Określić szerszy /strategiczny cel projektu</i>	Zapobieganie i redukcja niekorzystnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizowanym			
Rezultaty <i>Określić najbardziej konkretne rezultaty do osiągnięcia w krótkim czasie</i>	liczba osób, które skorzystały z projektów zapewniających zrównoważony rozwój			
Produkty <i>Określić bezpośrednie, policzalne efekty realizacji projektu</i>	liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiające atrakcyjność miasta	20 osób	Sprawozdania PUP	Założenie: udzielane porady i pomoc psychologiczno terapeutyczna będą skutecznym środkiem zapobiegania niepożądanym zjawiskom społecznym Ryzyko: Brak zainteresowania ze strony potencjalnych klientów PI PUP w Głogowie
Zadania <i>Należy wyliczyć najważniejsze zadania, które doprowadzą do założonego celu</i>	Przystosowanie lokalu Skompletowanie zespołu Przeszkolenie zespołu Kampania informacyjna	Wydatki/koszty całkowite w PLN (wskazanie indykatywne)		Założenie: pozyskanie do współpracy osób o odpowiednich kompetencjach i wykształceniu Ryzyko: Brak wystarczających środków finansowych do pozyskania specjalistów
Nie dotyczy				
0 PLN				
Sytuacja wyjściowa	Zmiany zachodzące na rynku pracy spowodowały, że osoby zamieszkujące obszar Żarkowa nie odnalazły się w nowej rzeczywistości, w dużej części utraciły stałą pracę zarobkową. Brak stałego zatrudnienia ma swój wymiar materialny i psychospołeczny. W pierwszym przypadku oznacza to obniżenie lub brak dochodów służących zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, w drugim jest czynnikiem pogarszającego się samopoczucia i zdrowia			
Oznaczenie projektu <i>Należy wybrać co najmniej jedną opcję</i>	☐ Projekt z zakresu mieszkalnictwa ☐ Projekt dotyczy zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy atrakcyjności miasta ☐ Projekt dotyczy oferowania usług promujących równość szans i zapobiegających wykluczeniu społecznemu przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, uchodźców i imigrantów oraz ludzi młodych ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu przemysłowego ☐ Projekt dotyczy zagospodarowania/rekultywacji terenu powojkowego ☒ Przedsięwzięcie społeczne z zerową wnioskowaną kwotą wsparcia			

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Lista tabel

Tabela 1: Struktura gruntów w mieście Głogów.....	13
Tabela 2: Struktura mieszkań wg okresu zabudowy.....	15
Tabela 3: Zasoby mieszkaniowe w Głogowie (stan na dzień 31.12.2006 r.).	15
Tabela 4: Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (stan na dzień 31.12.2006 r.).	19
Tabela 5: Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON (stan na dzień 31.12.2006 r.).	20
Tabela 6: Firmy, które zainwestowały w Głogowie w ostatnich latach.....	21
Tabela 7: Główne punkty zasilania w energię elektryczną.....	30
Tabela 8: Charakterystyka mieszkańców Głogowa wg grup wiekowych.	34
Tabela 9: Ruch naturalny ludności (stan na dzień 31.12.2007 r.).....	34
Tabela 10: Migracje ludności (stan na dzień 31.12.2007 r.).	35
Tabela 11: Ludność Głogowa w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym (stan na dzień 31.12.2007 r.).....	35
Tabela 12: Pracujący według rodzajów działalności (stan na dzień 31.12.2006 r.). .	36
Tabela 13: Struktura bezrobocia według wieku w mieście Głogów (stan na dzień 31.12.2007 r.).	37
Tabela 14: Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia (stan na dzień 31.12.2007 r.).	38
Tabela 16: Ilość i rodzaj świadczeń z pomocy społecznej (stan na dzień 30.06.2006 r.)	43
Tabela 17: Poziom wykształcenia w Głogowie	45
Tabela 18: Szkoły średnie działające w Głogowie (stan na dzień 31.12.2006 r.).	50
Tabela 19: Jakości wody produkowanej przez SUW „Serby” (dane za rok 2005). ...	60
Tabela 20: Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Głogowa. (stan na dzień 31.05.2006 r.).	60
Tabela 21: Stężenia wskaźników zanieczyszczeń oczyszczonych ścieków (stan na dzień 31.05.2006 r.).	61

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2007 - 2013

Spis rysunków

Rysunek 1: Lokalizacja Głogowa na tle mapy Polski.....	9
Rysunek 2: Lokalizacja Głogowa na tle mapy województwa dolnośląskiego	10
Rysunek 3: Położenie Głogowa na tle układu komunikacyjnego	11
Rysunek 4: Obszary objęte ochroną zabytków.....	18
Rysunek 5: Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w Głogowie z podziałem na osiedla	20
Rysunek 6: Liczba mieszkańców Głogowa w latach 1997 - 2007.....	33
Rysunek 7: Granice obwodów szkół podstawowych w Głogowie.	48
Rysunek 8: Granice obwodów gimnazjów publicznych w Głogowie.	49
Rysunek 9: Budynki mieszkalne przy ul. Folwarcznej	95
Rysunek 10: Budynek mieszkalny w danych koszarach powojсковych przy ul. Folwarcznej.	96
Rysunek 11: Osiedle Żarków – obszar wsparcia.....	102
Rysunek 12: Wyznaczony obszar wsparcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Głogowa na lata 2007 - 2013.....	104